

Provincie Utrecht

NOTA VAN BEANTWOORDING

Provinciaal Waterplan en Deelplan KRW

2010-2015

RICHTING ROBUUST

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 29 september 2009

Inhoudsopgave Nota van beantwoording Waterplan en Deelplan KRW 2010-2015

LEESWIJZER.....	3
1. INLEIDING	4
2. TOEKOMSTVERKENNING	6
3. SPELVELD IN HET WATERBEHEER.....	7
4. ONS BELEID	9
5. NAAR DUURZAME, ROBUUSTE WATERSYSTEMEN	11
6. GEBIEDSGERICHTE INZET	14
7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN	20
8. GEVOLGENBEPERKING VAN OVERSTROMINGEN	28
9. RAMPENBEHEERSING.....	31
10. VOLDOENDE WATER	32
11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER.....	39
12. WATER VOOR NATUUR	46
13. VOLDOENDE GRONDWATER.....	55
14. SCHOON GRONDWATER	62
15. MOOIER WATER	76
16. VAARWATER	78
17. ZWEMWATER	80
18. FUNCTIEKAART	81
19. UITVOERINGSPROGRAMMA.....	85
20. INSTRUMENTEN	87
21. KRW INLEIDING	88
22. KRW OPPERVLAKTEWATER	92
23. KRW GRONDWATER.....	107
24. KRW MONITORING	115
25. KRW BIJLAGE 2	117
26. KRW BIJLAGE 4	118
27. KRW BIJLAGE 5	122
28. KRW BIJLAGE 7	123
29. OVERIG	125
BIJLAGE 1	128

LEESWIJZER

Op 4 november 2008 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht het ontwerp Provinciaal Waterplan 2010-2015 en het ontwerp Deelplan KRW vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. De inspraakperiode liep van 5 januari tot en met 15 februari 2009. In totaal hebben 38 insprekers hun reactie gegeven.

In deze Nota van beantwoording, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 29 september 2009, zijn alle binnengekomen inspraakreacties opgenomen. Deze zijn opgesplitst in deelreacties en ingedeeld per thema (zie inhoudsopgave). Bij de indeling per thema is de opbouw van het Ontwerp Waterplan gevolgd. Naast het antwoord is aangegeven of de deelreactie tot een aanpassing in de ontwerpplannen heeft geleid, en indien dit het geval is, wat er is aangepast. In bijlage 1 is een overzicht te vinden per inspreker, met een verwijzing naar de pagina's waar de deelreacties van de betreffende inspreker worden beantwoord. De originele inspraakreacties zijn zoveel mogelijk letterlijk overgenomen. In enkele gevallen zijn inspraakreacties samengevat of samengevoegd. Verwijzingen naar paginanummers hebben betrekking op het Ontwerp Waterplan en Deelplan KRW. De paginanummers kunnen afwijken van het definitieve Waterplan en Deelplan KRW.

Vanwege de samenhang tussen de "waterplannen" van Rijk, provincie, waterschappen en gemeenten heeft er afstemming plaatsgevonden over de behandeling van inspraakreacties en mogelijke tekstuele wijzigingen van de planteksten. Een deel van de binnengekomen inspraakreacties heeft geleid tot een wijziging in het plan. Daarnaast zijn er ambtshalve wijzigingen doorgevoerd. Ambtshalve wijzigingen zijn met name tekstuele wijzigingen daar waar de tekst bijvoorbeeld niet meer up-to-date is, feitelijke onjuistheden bevat of verder verduidelijkt moet worden. In de versie van het Provinciaal Waterplan 2010-2015 en het Deelplan KRW die is voorgelegd aan Gedeputeerde Staten, en die hierop volgend ter vaststelling aan Provinciale Staten wordt aangeboden, zijn alle wijzigingen ten opzichte van de ontwerpplannen zichtbaar gemaakt. Deze versie is te downloaden via de website van de provincie Utrecht: www.provincie-utrecht.nl.

1. INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
LTO Noord			
1.1	<p>Uit het provinciaal Waterplan wordt niet duidelijk voor welke ruimtelijke aspecten het fungeert als structuurvisie als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening. Inspreker verzoekt de provincie deze duidelijkheid te verschaffen in het Waterplan.</p>	<p>Met de nieuwe Waterwet is het Waterplan, voor wat betreft haar ruimtelijke aspecten, structuurvisie als bedoeld in artikel 2.2, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in uitspraken van provinciaal belang en ruimtelijke uitspraken niet aangemerkt als provinciaal belang maar wel structuurvisie.</p> <p>De uitspraken van provinciaal belang zijn in het Ontwerp Waterplan opgenomen in gekleurde tekstkaders. Op het raakvlak van water en ruimtelijke ordening betreft dit een vijftal beleidsuitspraken van bestaand beleid uit het Streekplan. Daarnaast zijn er twee nieuwe beleidsuitspraken van provinciaal belang opgenomen, namelijk betreffende het buitendijks bouwen en betreffende het beschermen van de vitale infrastructuur tegen overstromen (zie hoofdstuk 8 Ontwerp Waterplan).</p> <p>Aanvullend zijn er ruimtelijke uitspraken in het Ontwerp Waterplan, ook structuurvisie, maar niet aangemerkt als provinciaal belang. In het definitieve Waterplan hebben we mede naar aanleiding van deze inspraakreactie de ruimtelijke uitspraken gemarkeerd.</p> <p>Deze structuurvisie bindt overigens alleen de provincie zelf. Pas als de provincie het wettelijk instrumentarium Wro of ander instrumentarium (subsidies, stimuleren etc.) inzet, kan een en ander consequenties hebben voor derden.</p>	<p>In het Waterplan worden de teksten die ruimtelijke uitspraken bevatten gemarkeerd, aanvullend op de tekstkaders waarin de uitspraken van provinciaal belang zijn opgenomen.</p>

1. INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
1.2	De conclusie dat het waterplan geen aanleiding geeft om een planMER op te stellen, is mede gebaseerd op een cirkelredenering: omdat functiewijzigingen zijn uitgesloten en ruimtebeslag van natuurvriendelijke oevers niet als functieverandering gezien worden, komt er naar voren dat er weinig ruimtelijke gevolgen zijn te verwachten en dat een planMER dus niet nodig is. De vraag is nu of de uitspraak tevens inhoudt dat in het veenweidegebied de discussies over functie-volgt-peil niet zullen leiden tot een eventuele herschikking van functies? Deze conclusie lijkt NMU te voorbarig en NMU dringt er dan ook op aan als dit aan de orde is alsnog een planMER in overweging te nemen.	Voorafgaand aan het opstellen van het Waterplan is vastgesteld dat er mogelijk sprake was van een verplichting tot het opstellen van een Plan-MER. Deze Plan-MER-plicht zou ontstaan door het in het Waterplan opnemen van kaders voor een (mogelijk) m.e.r.-plichtige activiteit. Ten behoeve van de afbakening is vastgesteld voor welke activiteiten (beleidsuitspraken) in het Waterplan een Plan-MER moet worden opgesteld. Dit is uitgewerkt in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterplan, die is verstuurd naar de betrokken bestuursorganen. Gebleken is dat er geen activiteiten of (kaderstellende) beleidsuitspraken in het Ontwerp Waterplan zijn opgenomen die kunnen leiden tot de verplichting om een Plan-MER op te stellen. Komende jaren zal nadrukkelijk de discussie worden gevoerd over het veenweidegebied en de functie-volgt-peil problematiek. Het is mogelijk dat bij plannen of besluiten voor de nadere uitwerking van het beleid uit het Waterplan alsnog een (Plan-)MER wordt opgesteld.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Waternet			
1.3	In het Waterplan wordt aangegeven dat er geen aanleiding is om een Plan-Mer op te stellen. Niet duidelijk is waarom dit zo is.	Voorafgaand aan het opstellen van het Waterplan is vastgesteld dat er mogelijk sprake was van een verplichting tot het opstellen van een Plan-MER. Deze Plan-MER-plicht zou ontstaan door het in het Waterplan opnemen van kaders voor een (mogelijk) m.e.r.-plichtige activiteit. Ten behoeve van de afbakening is vastgesteld voor welke activiteiten (beleidsuitspraken) in het Waterplan een Plan-MER moet worden opgesteld. Dit is uitgewerkt in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Waterplan, die is verstuurd naar de betrokken bestuursorganen. Gebleken is dat er geen activiteiten of (kaderstellende) beleidsuitspraken in het Ontwerp Waterplan zijn opgenomen die kunnen leiden tot de verplichting om een Plan-MER op te stellen. Ook is onderzocht of een zogenaamde Passende Beoordeling noodzakelijk is. In dat geval zou ook om die reden een Plan-MER bij het Waterplan nodig zijn. Een Passende Beoordeling is nodig als de beleidsuitspraken uit het Waterplan zouden leiden tot significante negatieve effecten op de Natura 2000 gebieden. Dit is niet het geval (zie het document Quickscan Provinciaal Waterplan 2010-2015).	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

2. TOEKOMSTVERKENNING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
IVN Eemland			
2.1	Op kaart 2.1 wordt aangeduid dat een aanzienlijke toename van kwelwater langs de Utrechtse Heuvelrug is te verwachten. IVN Eemland pleit voor een inventarisatie van plaatsen waar kwelwater voorkomt, zodat de toename gemeten kan worden en bij inrichting van die plaatsen rekening gehouden kan worden met dit schone water.	De effecten van klimaatverandering hebben onze aandacht. De kansen en bedreiging van klimaatverandering willen we gebiedsgericht uitwerken samen met onze gebiedspartners. In de planperiode zullen we daar verder naar kijken. In ieder geval meten we maandelijks de grondwaterstanden en de stijghoogtes, als onderdeel van grondwatermonitorsysteem.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

3. SPEELVELD IN HET WATERBEHEER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht			
3.1	De goede onderlinge samenwerking en uitwisseling tussen de provincie en AGV bij de totstandkoming van dit plan heeft resultaat gehad: AGV kan vooral instemmend reageren op dit plan. Over de financiering van de KRW maatregelen voert AGV momenteel nog bestuurlijk overleg met de provincie Utrecht. Twee punten agendeert AGV graag voor nader bestuurlijk overleg. Deze punten maken geen onderdeel uit van de formele zienswijzen. Het gaat om: het verzoek van de provincie Utrecht aan de waterschappen om bij peilbesluiten voor veenweidegebieden rekening te houden met de effecten van ruwvoerteelt; de haalbaarheid van de realisatietermijnen voor het op orde brengen van de regionale waterkeringen.	Wij zijn blij met uw positieve reactie op ons waterplan. Over de door u aangedragen onderwerpen zal bestuurlijk overleg plaatsvinden.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Watersportverbond			
3.2	Het Waterplan is in zeer algemene termen opgesteld. Veel onderwerpen moeten nog nader uitgewerkt worden. Graag wordt het Watersportverbond op de hoogte gehouden van nadere uitwerking van plannen, zodat zij, waar nodig, hun kennis in kunnen brengen, zodat ook de watersport in het beheergebied van provincie Utrecht een goede plaats krijgt en blijft behouden. Daar waar het specifiek om de relatie met de watersport gaat, wil het Watersportverbond graag in een vroeg stadium in de planvorming participeren. Het is veel effectiever mee te denken in een stadium dat nog naar een optimum gezocht kan worden dat aan het eind van de lijn "tegen" te moeten zijn. Dit is te meer van belang omdat de regionale vaarnetten nog niet echt ontwikkeld zijn en in beleidsnota's vastgelegd.	Voor kennisgeving aangenomen.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

3. SPEELVELD IN HET WATERBEHEER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Watersportverbond en HISWA			
3.3	Bij diverse wateren wordt gesproken over "overige beheermaatregelen" en "overige inrichtingsmaatregelen". De HISWA kan de gevolgen van deze maatregelen niet overzien en vraagt provincie Utrecht hen te betrekken bij de maatregelen die wateren aangaan waar watersport een van de gebruiksfuncties is.	Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het waterschap.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
3.4	Het is onvoldoende duidelijk waar inhoudelijk de samenhang zit tussen het Ontwerp (Waterplan) en de waterbeheerplannen van de waterschappen.	Het opstellen van het provinciale Waterplan en de waterbeheerplannen van de waterschappen is in parallelle processen gebeurd. Daarbij is veelvuldig afgestemd op strategie en inhoud. Dat neemt niet weg dat elke overheid, conform de bepalingen in de wet, op eigen wijze invulling geeft aan het uitwerken van beleid en maatregelen. Zie hiervoor hoofdstuk 1: Inleiding.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Mw. G. Kool			
3.5	In het Waterplan (hoofdstuk 3) worden grondeigenaren niet als zodanig genoemd bij het beheren van het water. In polders zorgen zij vaak voor de inlaten van het water bij droge perioden. Als het waterschap het zelf moet gaan doen, kost dat erg veel geld.	Het klopt dat ook grondeigenaren een belangrijke rol spelen bij het beheren van het water. In het Waterplan is er echter voor gekozen om de rol uit te werken van de overheden die op strategisch niveau betrokken zijn bij het waterbeheer.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
VeiligheidsRegio Utrecht (VRU)			
3.6	Met betrekking tot hoofdstuk 3 'Speelveld in het waterbeheer' meldt provincie Utrecht de relevante partijen. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) ontbreekt daarbij. De VRU is echter een relevante partner mbt de risicobeheersing (proactief) bij overstromingen en wateroverlast. Op deze onderwerpen is het gewenst dat de VRU optreedt als adviseur.	Provincie Utrecht is het hiermee eens. Vooral op het gebied van rampenbeheersing is de veiligheidsregio een belangrijke partner. Dit wordt toegevoegd in het betreffende hoofdstuk.	De tekst van hoofdstuk 3 is aangepast.

4. ONS BELEID

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
4.1	De voorspellingen over het klimaat kennen een grote mate van onzekerheid, vooral naarmate ze betrekking hebben op verder liggende tijdvakken. Wat de Kamer van Koophandel Midden-Nederland betreft is het van belang rekening te houden met die onzekerheid. Richt maatregelen in op basis van het 'no regret' principe. Dat wil zeggen dat er niet overbodig veel maatregelen getroffen worden die later niet nodig blijken te zijn. Inspreker adviseert overigens bij verdere strategievorming zoveel mogelijk aan te sluiten bij andere partijen vanuit het oogpunt van efficiëntie in kostenbesparing.	De grote mate van onzekerheid wordt door ons onderkend, en met die onzekerheid wordt nu al rekening gehouden. Naast de onzekerheden bestaan veel gedragen zekerheden. Deze zekerheden worden nu al gebruikt bij de bepaling van ingrepen en acties. In verschillende studies wordt bekeken wat de verschillende gevolgen van de klimaatverandering op het Utrechtse watersysteem zijn. Waar het gaat om ingrepen en maatregelen wordt dit reeds op basis van no-regret gedaan. Waar het gaat om het benutten van kansen die een gevolg van klimaatverandering zijn, is de naam no regret minder op zijn plaats. Door de toename van kennis worden de onzekerheden kleiner en is de bepaling van acties steeds beter te onderbouwen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
4.2	Water biedt economische kansen. Water is infrastructuur voor zowel beroepsvaart als recreatievaart. Daarnaast is water processtof en grondstof voor industrie. Water is een bron van toerisme, met name ook in de overgangen naar het land. Wij verzoeken u deze functies te beschrijven.	Het is terecht dat wordt gewezen op de economische betekenis en kansen van water, dat zijn er vele. Het Waterplan is een strategisch beleidsplan waarin op hoofdlijnen het provinciale waterbeleid voor de planperiode 2010-2015 is uitgewerkt. Het Waterplan is op grond van de Waterwet een regionaal waterplan dat kaders geeft voor de waterbeheerplannen van de waterschappen. Gezien het strategische karakter van het plan, met daarin een focus op onze complementariteit ten opzichte van onder andere de waterschappen, kiezen wij er niet voor om uitputtend de economische betekenis en de kansen van water uit te werken. We hebben dit wel gedaan voor de scheepvaart en water voor natuur. Uiteraard komen de overige economische aspecten terug in gebiedsgerichte processen, waarin deze belangen volwaardig worden meegenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Stichting Milieuzorg Zeist			
4.3	Wat betreft de optredende klimaatverandering is de Stichting Milieuzorg Zeist van mening dat nu maximaal op mitigatie zou moeten worden ingezet, en pas in tweede instantie op adaptatie (zie ook inspraak op MPB 2009 - 2011.	Inzetten op mitigatie is zeer belangrijk, maar voor het waterbeheer zijn de gevolgen dermate groot (veiligheid, droogte, wateroverlast etc.), dat nu ook stevig op adaptatie ingezet moet worden.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

4. ONS BELEID

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
4.4	Volgens de Stichting is het provinciaal Waterplan dat voorligt op een aansprekende en inzichtelijke wijze gepresenteerd. Wel is een verduidelijking/aanscherping van de gegeven doelen (en dus ook bijbehorende maatregelen) noodzakelijk, zodat ook echt aan het water in de provincie Utrecht een impuls kan worden gegeven zowel wat de kwantiteit als kwaliteit betreft.	Wij kiezen ervoor om in het Waterplan de beleidsontwikkeling voor de lange termijn (wat en hoe) op hoofdlijnen aan te geven. De ontwikkeling van robuuste, duurzame watersystemen en de uitwerking hiervan in gebiedsgericht beleid is een proces waar we de komende jaren samen met onze gebiedspartners werk van willen maken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Buro Duo-Advies			
4.5	Het Ontwerp Provinciaal Waterplan 2010 -2015 is prettig geschreven en geeft door de gerichte en bondige opzet snel een beeld van wat de overheid 'met water in de provincie Utrecht' wil bereiken. Beleidsmatig ligt er een prima basis om het watersysteem in samenhang met de ruimtelijke inrichting aan te passen aan de wensen van deze tijd. Zo biedt het plan adequate kaders om: verantwoord met water te blijven omgaan en zo nodig te anticiperen op verwachte klimaatverandering, en in de planperiode een belangrijke stap te zetten de doelen voor natuur en waterkwaliteit te realiseren. Het belang dat aan gebiedsprocessen wordt toegekend, is terecht.	Voor kennisgeving aangenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
4.6	Het Waterplan mist een spoorboek waardoor bestuurlijk gezien het risico erg groot is dat er onvoldoende uitvoeringstempo ontstaat om de KRW doelen en de afspraken gemaakt in het NBW, tijdig te realiseren.	Het Waterplan is een strategisch beleidsplan waarin op hoofdlijnen het provinciale waterbeleid voor de planperiode 2010-2015 is uitgewerkt. Het Waterplan is op grond van de Waterwet een regionaal waterplan dat kaders geeft voor de waterbeheerplannen van de waterschappen. Gezien het strategische karakter van het plan kiezen wij er niet voor om een gedetailleerde uitvoeringsplanning van projecten op te nemen. Specifiek voor de KRW geldt dat het beleid, de maatregelen en de uitvoering hiervan voor de komende jaren zijn opgesteld op deelstroomgebiedniveau. Dit wordt bestuurlijk gedragen en is overgenomen in de plannen van Rijk, provincies en waterschappen, elk vanuit een eigen verantwoordelijkheid. Met name de plannen van waterbeheerders hebben het KRW-beleid uitgewerkt in relatief gedetailleerde plannen met maatregelen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

5. NAAR DUURZAME, ROBUUSTE WATERSYSTEMEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
5.1	De Stichting Milieuzorg Zeist acht het van belang dat bij de maatregelen voor de adaptatie aan klimaatverandering zoveel mogelijk wordt aangesloten bij opgaven die er vanuit andere beleidsthema's toch al in een bepaald gebied liggen. Gedacht kan worden aan het o.a. creëren van bepaalde waterbuffers in het westelijke veenweidegebied die tegelijkertijd de problematiek van de dalende veenbodems aan kunnen pakken, of bijvoorbeeld de problematiek Noorderpark/Natura 2000 gebied 'Oostelijke Vechtplassen' waar bijvoorbeeld door het opzetten peilen in Bethunepolder niet alleen de waterberging kan worden vergroot, maar ook tegelijkertijd de verdroging van aangrenzende natuurgebieden kan worden aangepakt.	Maatregelen voor adaptatie aan klimaatverandering kosten veelal veel geld en ruimte. Uiteraard wordt getracht om daarbij verschillende ruimtelijke opgaven in het gebied te combineren. Ten aanzien van het westelijk veenweidegebied hebben we in de Voorloper Structuurvisie Groene Hart met betrekking tot het tegengaan van bodemdaling geformuleerd dat we met prioriteit inzetten op de prioritair gebieden. Dit zijn gebieden waarvoor recent (2008) gebiedsprojecten zijn ingediend voor de Nota Ruimtemiddelen onder de noemer 'Programma Westelijke Veenweiden' en de gebieden die zijn of worden aangewezen als Natura 2000-gebied, TOP-gebied en Groene Ruggengraat. Daarmee worden verschillende opgaven gekoppeld. Ten aanzien van de Bethunepolder hebben wij voor deze polder in ons Streekplan (structuurvisie) geen grootschalige waterbergingslocatie aangewezen. Overigens is het inderdaad wel zo dat de provincie en het waterschap momenteel een plan voorbereiden om in delen van de Bethunepolder de peilen op te zetten, met daarbij een meer natuurlijk peilbeheer (vasthouden water).	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
5.2	De Stichting kan zich geheel vinden in met name de in het Ontwerp-Waterplan aangegeven visie op de lange termijn om tot 'duurzame, robuuste watersystemen' te komen, als ook in de eerder opgestelde Watervisie. Hierbij kan dan wel worden aangetekend, dat juist in gebieden waar (nog) een sterke verweving van natuur en landbouw voorkomt, waarschijnlijk altijd maatwerk nodig blijft, juist ook vaak als men niet bereid is (meer) fundamentele keuzen te maken/maatregelen te nemen	Wij delen de mening dat functietoekenning maatwerk is, zeker in gebieden waar verweving tussen natuur en landbouw sterk speelt. Wij gaan ervan uit dat dit in gebiedsprocessen aan de orde komt en zorgvuldig wordt uitgewerkt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

5. NAAR DUURZAME, ROBUUSTE WATERSYSTEMEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
5.3	Volgens de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ontbreekt het in het waterplan aan vanuit het totale watersysteem vertaalde gebiedsgerichte doelen die men op de lange termijn wenst na streven. Voor de Stichting is het de vraag waarom men niet gewoon de gebiedsgericht vertaalde doelen uit respectievelijk de 'Stroomgebiedsvisie Amstelland' en 'Stroomgebiedsvisie Gelderse Vallei' heeft overgenomen, eventueel nader aangepast op basis van doelen voortkomend uit opgave 'klimaatverandering'.	Het is een terechte constatering dat in de Stroomgebiedsvisies Amstelland en Gelderse Vallei al op deelsysteem niveaudoelstellingen zijn geformuleerd. Deze zijn dan ook mede uitgangspunt geweest voor ons beleid. Met ons Waterplan 2010-2015 hebben wij een bewuste keuze gemaakt een transitie in te zetten van themagebonden beleid naar omgevingsbeleid, gericht op de ontwikkeling van duurzame, robuuste watersystemen. Dat betekent dat we in de planperiode van het Waterplan via gebiedsprocessen en samen met onze gebiedspartners een nadere invulling moeten geven aan de kaders die we nu op hoofdlijnen hebben gesteld. We zijn nu nog niet zo ver dat we doelen uit de stroomgebiedsvisies op zo'n manier in het Waterplan kunnen opnemen, zodat recht wordt gedaan aan de wijze waarop wij als provincie invulling willen geven aan duurzame ontwikkeling.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
5.4	De provincie geeft weliswaar aan welke instrumenten zij wil inzetten om bepaalde doelen te bereiken, als ook wat globaal opgaven per deelgebied zijn, maar de echte duurzame oplossingen, die vaak wel dringend noodzakelijk zijn, laat men toch gewoon (grotendeels) liggen. Het zou goed zijn als de provincie alsnog met een integrale kaart komt waarin vanuit de opgaven/doelen van het watersysteem als geheel per te onderscheiden deelgebied wordt aangegeven wat men daar uiteindelijk nastreeft. Zo'n integrale kaart kan een belangrijke sturing geven aan de toekomstige Structuurvisie die de provincie in kader nieuwe Wro dient op te stellen.	Wij zijn nu nog niet zo ver dat we de opgaven / doelen van het watersysteem als geheel op een integrale kaart in het Waterplan kunnen opnemen, op zodanige manier dat recht wordt gedaan aan de wijze waarop wij als provincie invulling willen geven aan duurzame ontwikkeling. In de planperiode van het Waterplan willen we via gebiedsprocessen en samen met onze gebiedspartners een nadere invulling geven aan de kaders en opgaven die we nu op hoofdlijnen hebben gesteld. We gaan er vanuit dat we deze resultaten kunnen inbrengen in de structuurvisie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

5. NAAR DUURZAME, ROBUUSTE WATERSYSTEMEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
5.5	De keuze in het hoofdstuk naar duurzame, robuuste watersystemen voor een gebiedsgerichte aanpak met oog voor de lange termijn wordt van harte ondersteund. Verzocht wordt om duidelijker uit te werken welke acties de provincie hierin zal nemen, bijvoorbeeld met betrekking tot de uitwerking van de Agenda Vitaal Platteland en het bieden van mogelijkheden tot advisering door het waterschap over functieveranderingen (bijvoorbeeld in het veenweidegebied). Het Hoogheemraadschap wil kennis en ervaring graag inzetten bij ruimtelijke vraagstukken waar water een belangrijke rol speelt.	Wij kiezen ervoor om in het Waterplan de beleidsontwikkeling voor de lange termijn (wat en hoe) op hoofdlijnen aan te geven. De ontwikkeling van robuuste, duurzame watersystemen en de uitwerking hiervan in gebiedsgericht beleid is een proces waar we komende jaren samen met onze gebiedspartners werk van willen maken. We willen hierbij zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande processen, zoals binnen de uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland. Nadrukkelijk is ons vertrekpunt dat de provincie en haar waterpartners op waterbeheergebied complementair zijn aan elkaar. De adviezen van de waterbeheerders zijn cruciaal om de RO-instrumenten die de provincie tot haar beschikking heeft goed te kunnen inzetten.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
LTO Noord			
5.6	In het algemeen staat voor LTO Noord in het waterdossier de oplossing van watervraagstukken voorop. LTO Noord pleit daarom voor een nuchtere kijk op het waterbeheer wat volgens LTO Noord o.a. betekent dat ruimtelijke oplossingen niet op voorhand de voorkeur moeten krijgen, die bovendien bij langdurige droogte veelal niet effectief blijken te zijn. In (laag) Nederland zijn in de loop der jaren technische oplossingen buitengewoon effectief en duurzaam gebleken.	In het kader van langdurige droogte wordt (nog) amper naar ruimtelijke maatregelen gekeken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
LTO Noord			
6.1	<p>In het Waterplan wordt peilbeheer te veel gezien als hét instrument om bodemdaling tegen te gaan. Onderzoek heeft echter uitgewezen dat de mogelijkheden om bodemdaling door het beheer van het peil tegen te gaan, met behoud van de functie, zeer beperkt en weinig effectief zijn. Zo is bekend dat hoge peilen met vernatting in de winter, in droge zomers extra scheurvorming veroorzaakt waardoor oxidatie wordt bevorderd. Naar de mening van LTO Noord bieden technische oplossingen, zoals onderwaterdrainage in het veenweidegebied, meer perspectief. LTO Noord vraagt de provincie om ondersteuning bij een pilotproject waarbij de toepassing van onderwaterdrainage wordt opgeschaald. Een dergelijke pilot kan een breder inzicht verschaffen in de mate waarin de bodemdaling wordt afgeremd, de effecten op de waterkwaliteit en de effecten op de agrarische bedrijfsvoering.</p>	<p>Onze inzet voor de gebieden die kwetsbaar zijn voor bodemdaling is gericht op het robuuster en klimaatbestendiger maken van het watersysteem. Wij zetten in op het tegengaan van bodemdaling via gebiedsgerichte projecten. Daarbij gaat het om maatwerk per gebied, waarbij verschillende maatregelen en innovatieve technieken kunnen worden toegepast. Grotere peilvakken en differentiatie in peilbeheer zijn daar onderdeel van. Onderwaterdrainage zal zich in de praktijk nog moeten bewijzen voordat ze grootschalig kan worden toegepast. Als provincie staan we welwillend tegenover het uitvoeren van een pilot met betrekking tot onderwaterdrainage, die grootschaliger wordt uitgevoerd dan de proef bij Zegveld. In het gebied van Groot Wilnis- Vinkeveen en in andere delen van het veenweidegebied kunnen we mogelijk op korte termijn proefprojecten uitvoeren. Daarnaast hebben we in het kader van de Nota Ruimte een aanvraag voor geld ingediend bij het Rijk voor een bredere toepassing in delen van de Westelijke Veenweiden van het Groene Hart (zie ook Voorloper Groene Hart, vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht op 23 februari 2009). Deze bredere toepassing is wel afhankelijk van een beoordeling van de voor- en nadelen aan de hand van modelstudies en de praktijkproeven.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
6.2	<p>In het Nationaal waterplan kondigt het kabinet een transitie aan van de veenweidegebieden zonder dat er sprake is van een economische afweging. LTO Noord vraagt de provincie in haar plan de bouwstenen op te nemen die een maatschappelijke en economische afweging mogelijk maken.</p>	<p>In het ontwerp Nationaal Waterplan is mede het volgende opgenomen onder het kopje 'Transitie veenweidegebieden': 'Het rijk stelt onder de voorwaarden van de Nota Ruimte geld beschikbaar om in de veenweidegebieden de komende decennia (2040) een transitie te realiseren met als doel de bodemdaling af te remmen, een robuust watersysteem (tegengaan versnippering peilvakken) te ontwikkelen en per gebied de afweging te maken in hoeverre functies geacommodeerd kunnen worden met bijbehorend peilbeheer. Dit kan op bepaalde plekken leiden tot aanpassing van de landbouw en ontwikkeling van natuur die beter afgestemd is op het watersysteem.'</p> <p>De in het Nationaal Waterplan opgenomen doelen zijn van abstract niveau. Op het moment dat ze concreter worden gemaakt voor het grondgebied van Utrecht, zal, conform de afspraak die tussen LTO-Noord en Gedeputeerde Staten is gemaakt, veelal het instrument van de Landbouw effect rapportage ingezet worden.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
6.3	<p>De suggestie dat ruwvoerteelt (veelal maisteelt) onwenselijk is in het veenweidegebied is te ongenueanceerd en gaat veel te ver. Dit raakt de agrarische bedrijfsvoering in het hart. Als de provincie hiertoe besluit, dan zet de provincie de grondgebonden melkveehouderij in het veenweidegebied dusdanig op afstand ten opzichte van de rest van Nederland, dat gevreesd moet worden voor het behoud van de sector en daarmee het behoud van de kernkwaliteiten van het Groene Hart. Dit klemmt te meer, omdat in het Waterplan niet wordt gesproken over een duurzame bijdrage vanuit Europese regelgeving voor landbouw met natuurlijke handicaps. Zoals nu in het nieuwe concept Programma beheer is opgenomen, is deze regeling gekoppeld aan de overeenkomsten voor agrarisch natuurbeheer, hetgeen voor ons volstrekt onacceptabel is. Het zou helpen als de provincie de beleidsintenties op dit punt helder neerzet, inclusief financiële aspecten.</p>	<p>In het kader van het opstellen van het Streekplan is dit punt uitgebreid aan de orde gekomen. De provincie heeft toen besloten dat een algeheel verbod op het scheuren en ploegen van grasland in de veenweidegebieden niet redelijk is (belangenafweging bodemdaling – landbouw). Daarvoor in de plaats is besloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor 2007 een adequate bodemkaart op te stellen met kwetsbare gebieden voor bodemdaling (is uiteindelijk in 2008 vastgesteld); - een dergelijk verbod is niet aanvaardbaar voor bodembewerkingen die worden uitgevoerd ten behoeve van graslandverbetering; - een dergelijk verbod is in beginsel alleen aanvaardbaar voor gebieden met een gemiddelde grondwaterstand van 60 cm onder maaiveld of hoger. <p>In de op 23 februari 2009 door Provinciale staten vastgestelde Voorloper Structuurvisie Groene Hart is vervolgens de intentie uitgesproken tot een verbod op ruwvoerteelten die gepaard gaan met bodembewerking (zoals maisteelt) in veengebieden die kwetsbaar zijn voor oxidatie bij bodembewerking. In lijn hiermee zijn in artikel 2.4 van de Provinciale ruimtelijke verordening (vastgesteld op 21 september 2009) hiervoor bepalingen vastgelegd.</p> <p>In de provincie Utrecht vindt ruwvoerteelt op kwetsbare gronden overigens slechts in beperkte mate plaats. Dit komt waarschijnlijk mede doordat in het kader van duurzaam landbouwkundig gebruik ruwvoerteelt niet gunstig is, omdat de agrariër vervolgens met een versterkte mate van bodemdaling te maken krijgt.</p> <p>Een koppeling tussen agrarisch natuurbeheer en het verbod leggen wij overigens niet.</p> <p>Ten aanzien van de Regeling landbouw met natuurlijke handicaps verwijzen wij u naar het Ministerie van LNV.</p>	<p>De tekst in het Waterplan in de alinea Veenweidegebied (hoofdstuk 6: Gebiedsgerichte inzet) is overeenkomstig de tekst van de provinciale ruimtelijke verordening aangepast.</p>

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Ing. F.A.M. Nieuwendijk en A.H. van den Engel			
6.4	<p>Voor het onderhouden van de gronden zijn er veehouders nodig die de grond beheren en deze willen de grond beheren als zij bestaansrecht hebben. Daarvoor is nodig peil volgt functie. Belangrijk voor agrariërs is dat er genoeg ontwatering is zodat ze het land kunnen betreden met machines om het land te bewerken en gewassen te oogsten. Geen verboden aan grondbewerking voor ruwvoerteelt. Ook bij bodemdaling moet het waterpeil hieraan aangepast worden. De max. drooglegging van 60 cm. moet een min. drooglegging zijn van 60 cm. in veenweidegebieden.</p>	<p>In de functieomschrijving voor landbouw (zie hoofdstuk 18: Functiekaart) is aangegeven dat in de landbouwgebieden de inrichting en het beheer worden gericht op de minimalisering van wateroverlast en vochttekorten. De functies natuur en bebouwing stellen andere, veelal tegenstrijdige eisen aan het waterbeheer. Alle belangen moeten evenwichtig worden afgewogen in een peilbesluit, waardoor veelal niet optimaal aan de eisen vanuit de landbouw tegemoet gekomen kan worden. Bovendien wil de provincie de bodemdaling in het veenweidegebied tegengaan, mede omdat dit leidt tot toenemende hoogteverschillen en schade aan gebouwen en infrastructuur, en toenemende kwetsbaarheid voor wateroverlast en droogte (zie paragraaf 6: Gebiedsgerichte inzet). Daarom zetten wij in op een maximale drooglegging van 60 cm. In onze Provinciale ruimtelijke verordening (PRV) stellen wij daarnaast regels met betrekking tot bodembewerking in voor bodemdaling in kwetsbare delen van het veenweidegebied. Dit is gedurende de inspraakperiode op het Waterplan in het traject van de PRV geregeld. De tekst van het Waterplan is op dit punt geactualiseerd.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
6.5	<p>Voor een toekomstbestendig veenweidebeleid is het nodig de bodemdaling sterk af te remmen. Dat kan alleen als ook natuurlijk peilbeheer en herschikking dan wel aanpassing van functies deel uitmaken van gebiedsplannen. Inspreker verwacht meer toelichting op de waterdoelen en de wijze waarop de provincie de in de Voorloper Groene Hart beschreven integrale gebiedsaanpak vorm gaat geven.</p>	<p>Op het moment dat het ontwerp-Waterplan werd vastgesteld, vond nog discussie plaats over de definitieve tekst van de Voorloper Structuurvisie Groene Hart, paragraaf 3.2 inzake de 'Groenblauwe structuur van het Groene Hart'. Derhalve kon de tekst over het Veenweidegebied toen niet scherper geformuleerd worden. Op 23 februari 2009 is door Provinciale Staten de Voorloper Groene Hart vastgesteld. De tekst is hierop aangevuld. Ten aanzien van het opnemen van de Groene Ruggengraat op de gebiedsfunctiekaart is het nu nog te vroeg. Slechts het globale tracé is bekend. De exactere begrenzing voor de Venen en Vechtstreek zal mogelijk dit najaar bekend zijn.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in het plan in hoofdstuk 6: Gebiedsgerichte inzet.</p>

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
6.6	De Stichting Milieuzorg Zeist blijft vraagtekens plaatsen bij de doelstelling onder de functie landbouw, dat in de diepe veengebieden een maximale drooglegging van 60 cm wordt voorgestaan. Liever ziet zij dat met name in de kwetsbare gebieden een verdere daling van het veen wordt voorkomen (dus functie volgt peil i.p.v. andersom).	De lijn die gehanteerd wordt bij het vaststellen van peilbesluiten is dat het bestaande grondgebruik van doorslaggevende betekenis is. In de praktijk blijkt dat in veel peilbesluiten voor landbouwgebieden de drooglegging overigens kleiner is dan 60 cm.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
6.7	Ook in het Noorderpark/Vechtplassengebied speelt de problematiek van bodemdaling door inklinking van nog steeds aanwezige veengronden. Ook hier zou dan ook (in kwetsbare delen) net als in het westelijke Veenweidegebied, een verbod op de teelt van ruwvoer moeten komen.	Het Noorderpark/Vechtplassengebied valt binnen de begrenzing van het Groene Hart (zie Voorloper Groene Hart; vastgesteld door Provinciale Staten op 23 februari 2009 en Provinciale ruimtelijke verordening (vastgesteld op 21 september 2009)). Om deze reden gelden hier ook de voorwaarden die gesteld worden aan ruwvoerteelt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
6.8	De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is van mening, dat als er ergens in de provincie mogelijkheden zijn om een karakteristieke kleine rivier -naast natuurlijk de Lek -weer meer ruimte te geven het de Kromme Rijn is. De Stichting pleit alsnog voor een integrale aanpak voor het gehele Kromme Rijngebied, inclusief Langbroekerwetering. Een aanpak overeenkomstig de watersysteembenadering wordt hier van belang geacht, aangezien het uiteindelijk toch ook 'voedende' wateren zijn die de waterkwaliteit van de rivier zelf mede bepalen.	Wij vinden dat uw opmerkingen over de Kromme Rijn als karakteristiek voorbeeld van een kleine rivier waardevolle elementen bevat. We hebben vertrouwen dat uw suggesties voor het grootste deel zullen worden meegenomen in de aanpak van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden voor dit gebied, in combinatie met de afspraken binnen de Agenda Vitaal Platteland en het streekhuis Kromme Rijn.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

6. GEBIEDSGERICHTE INZET

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Dhr. C.D. Noteboom en Stichting Milieuzorg Zeist			
6.9	<p>Het is beslist noodzakelijk dat bouwen in de laagst gelegen polders moet worden ontraden en te accepteren dat niet alles wat technisch kan ook moet. Naast de problematiek van wonen zou in het veenweidegebied, afhankelijk van kwetsbaarheid bodem, tot een veel duidelijkere zonering moeten worden gekomen waar bepaalde landbouwactiviteiten nog wel worden toegestaan en waar aan natuur voorrang wordt gegeven (wat dat betreft is het goed dat er nu de 'Bodemkaart veengebieden provincie Utrecht' beschikbaar is). Wat de natuur betreft zou in ieder geval de realisatie van de Groene Ruggengraat nu voortvarend ter hand moeten worden genomen.</p> <p>Samenvattend voor het veenweidegebied: voorkomen verdere inklinking en bodemdaling door een bouwverbod in polders die lager liggen dan - 4 m NAP, en accepteer dat in andere polders akkerbouw en veeteelt moeten worden aangepast aan de relatief vochtige - natte bodemgesteldheid. Accepteer dat er een einde is aan de mogelijkheden om die laag gelegen delen droog te houden.</p>	<p>In het Streekplan wordt niet met een bouwstop gewerkt. Wel zijn er op basis van het Streekplan 2005 - 2015 zeer beperkte mogelijkheden om buiten de rode contouren te bouwen.</p> <p>Ten aanzien van de aanpassing van de akkerbouw en veeteelt aan de relatief vochtige - natte bodemgesteldheid hebben wij aanvragen ingediend bij het Ministerie van VROM om enkele pilots uit te voeren in de Westelijke Veenweiden van het Groene Hart.</p> <p>Het is de intentie van Gedeputeerde Staten om de realisatie van de Groene Ruggengraat voortvarend op te pakken.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Houten			
7.1	<p>Uit het Waterplan maakt de gemeente Houten op dat aan onder andere dijkkring 44, waartoe het grondgebied van gemeente Houten behoort, wellicht strengere normen worden gehangen. De consequenties daarvan zijn niet duidelijk (behalve dan de 100 meter vrijwaringsstrook binnendijs van de Lek, die al wel bekend was vanuit het streekplan). De gemeente Houten vindt het belangrijk dat eventuele wijzigingen goed met de gemeente gecommuniceerd worden, omdat dit ook een belangrijk onderwerp is voor de inwoners van Houten (maatschappelijk draagvlak). Verder zou de gemeente Houten graag een koppeling zien met de plannen voor de maatregelen in het kader van Ruimte voor de Lek. Diverse gebiedspartijen hebben hierover afspraken gemaakt, afspraken waarbij veiligheid ook bovenaan staat.</p>	<p>De consequenties van strengere normen zijn ook voor de provincie Utrecht nog niet duidelijk. Deze hangen immers af van de landelijk te voeren discussie over de nieuwe normering en de hoogte van de nieuwe normen. Mogelijke consequentie is een nieuwe ronde dijkverbeteringen. Wel is duidelijk dat de toename van bevolking en economische waarden in dijkkring 44 de afgelopen decennia zodanig is geweest dat het huidige beschermingsniveau niet meer toereikend is. De actualisatie van het normenstelsel en het betrekken van lokale overheden daarbij is een verantwoordelijkheid van het Rijk. In de Beleidsnota Waterveiligheid, behorend bij het ontwerp Nationaal waterplan, heeft het Rijk aangegeven in 2011 een voorstel te doen voor de nieuwe normering. Uiteindelijk moet het nieuwe normenstelsel, na een periode van evaluatie, definitief worden in 2017. In 2010 wil het Rijk een maatschappelijke discussie voeren over de nieuwe normering</p> <p>Tussen de nieuwe normering en het project Ruimte voor de Lek is niet direct een koppeling te leggen. Het programma Ruimte voor de Rivier is erop gericht om het rivierengebied veilig te maken voor rivierafvoeren die behoren bij de huidige veiligheidsnormen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Utrecht			
7.2	<p>De inzet van de provincie Utrecht op preventie en gevolgenbeperkingen van overstromingen is voor de gemeente Utrecht van groot belang vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de veiligheid van haar meer dan 300.000 inwoners - de grote economische belangen in onze stad - de huidige economische belangen in de stad Utrecht - de mogelijke ruimtelijke gevolgen door aanpassingen van indirect primaire keringen of door het stellen van voorwaarden aan nieuwbouw. <p>De gemeente Utrecht verzoekt de provincie om in het waterplan de betrokkenheid van de gemeente Utrecht vast te leggen bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de discussie over aanpassing van veiligheidsnormen met het Rijk; - de vaststelling van kwetsbare gebieden en het stellen van voorwaarden aan nieuwbouw; - de aanstaande toetsing van indirect primaire keringen. <p>Hierbij wordt gerefereerd naar het onderzoek dat in het kader van Randstad Urgent wordt uitgevoerd naar de oplossingen vanwege de veiligheid van dijkkring 14 tegen overstromingen. Ook wordt verwezen naar het vaststellen van kwetsbare gebieden waarbij de provincie voorwaarden gaat stellen aan de nieuwbouw.</p>	<p>De actualisatie van het normenstelsel en het betrekken van lokale overheden daarbij is een verantwoordelijkheid van het Rijk. In de Beleidsnota Waterveiligheid, behorend bij het ontwerp Nationaal waterplan, heeft het Rijk aangegeven in 2010 een maatschappelijke discussie te willen voeren over de nieuwe normering. De toetsing van de (indirect) primaire waterkeringen wordt uitgevoerd door de waterkeringbeheerders. In het geval van de indirecte primaire waterkeringen in de gemeente Utrecht zijn dit Rijkswaterstaat Utrecht en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. De provincie Utrecht houdt toezicht en de regie op de toetsing en rapporteert uiteindelijk aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, die op haar beurt aan de tweede kamer rapporteert. Gezien die rolverdeling ligt het niet voor de hand nog meer overheden bij de toetsing te betrekken. Wel achten wij beide onderwerpen van zodanig belang voor de gemeente Utrecht dat wij de stand van zaken graag toelichten in een onderling overleg.</p> <p>U refereert ook aan het onderwerp 'gevolgenbeperking overstromingen'. Ons antwoord op deze vraag vindt u onder deze themakop (nr. 8.6).</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 8 van het Ontwerp Waterplan: Gevolgenbeperking van overstromingen.</p>

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
7.3	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden vraagt aandacht voor de verbetering van de regionale waterkeringen. Zoals al eerder is aangegeven is de einddatum van 2020 voor alle keringen niet haalbaar op basis van de huidige planning. Het Hoogheemraadschap zal er voor zorgen dat de belangrijkste waterkeringen (veiligheidsklasse III – V) tijdig zijn verbeterd. Voor de andere waterkeringen zal het Hoogheemraadschap op basis van de recent uitgevoerde toetsing met de provincie overleggen welke datum haalbaar is.	De einddatum voor verbetering van de regionale waterkeringen is door de provincie vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit waterkering West-Nederland, na overleg met de betrokken waterschappen (7 augustus 2007). Hierin is tevens opgenomen dat Gedeputeerde Staten, op basis van een gemotiveerd verzoek van de beheerder, voor de waterkeringen behorende tot de veiligheidsklassen I en II een uitloop tot uiterlijk 2020 kunnen toestaan. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden sorteert in haar waterbeheerplan voor op een aanpassing van de data in het uitvoeringsbesluit. Zij heeft echter nog geen gemotiveerd verzoek ingediend bij Gedeputeerde Staten. In het bestuurlijk overleg West-Nederland van 10 juni is bestuurlijk vastgelegd dat de waterschappen dit verzoek voor 1 oktober 2009 indienen, waarna Gedeputeerde Staten uitstel kan verlenen. In dit verzoek mag in uitzonderlijke gevallen ook voor de klassen III, IV en V uitstel worden aangevraagd. 2020 blijft staan als datum voor het op orde hebben van alle keringen met uitzondering van kunstwerken en niet-waterkerende objecten.	Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 7: Preventie van overstromingen (kopje Regionale waterkeringen, toetsing en dijkverbetering).
IVN Eemland			
7.4	In Eemland is een groot gebied buitendijks. De provincie schrijft hierover op blz. 35 dat een dijkverbetering is opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma 2009 – 2012. Wat betekent dit voor het huidige buitendijkse gebied? Blijft het gebied buitendijks? Heeft dit effecten voor de verdroging? Op bodemdaling? Kunnen daar enkele regels aan gewijd worden in het Waterplan?	De dijkverbetering die is opgenomen in het Hoogwaterbeschermingsprogramma betreft de dijken gelegen aan de oostkant van de Eem, van Amersfoort tot het Nulderneauw. De dijkverbetering zal geen invloed hebben op de buitendijkse status van gebieden zoals de Noordpolder te Veld, Zuidpolder te Veld en de Maatpolder. Zover bekend heeft de dijkverbetering geen gevolgen voor verdroging of bodemdaling.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
7.5	<p>In het Waterplan is opgenomen de concrete beleidsbeslissing om vanwege provinciaal belang 100 meter binnendijks van Neder-Rijn en Lek te vrijwaren van nieuwe functies (zoals nieuwe vestiging bedrijven). Het is niet inzichtelijk wat de economische gevolgen voor bepaalde bedrijven in deze vrijwaringszone is. Te strikte toepassingen van deze beleidsbeslissing maakt ook medegebruik zoals recreatie bij voorbaat onmogelijk, wat kosteneffectiviteit van de maatregel niet bevordert.</p>	<p>Doel van deze beleidsuitspraak is om het gebied te vrijwaren van ruimtelijke ontwikkelingen die een dijkversterking of dijkverlegging bemoeilijken, tenzij ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden op basis van bestaande uitbreidingsrechten ter plaatse van de al aanwezige functies. Veel vormen van recreatie zullen dijkversterkingen en dijkverleggingen niet bemoeilijken, en worden daarmee op basis van deze beleidsuitspraak niet verboden.</p> <p>Deze beleidsuitspraak is overigens opgenomen in ons Streekplan, en betreft daarmee vastgesteld provinciaal beleid. Via de Beleidslijn nieuwe Wro heeft Provinciale Staten op 23 juni 2008 deze uitspraak aangemerkt als 'provinciaal belang' in het kader van de nieuwe Wro, waarvoor het wettelijk instrumentarium uit de Wro wordt ingezet.</p> <p>Deze uitspraak is ter kennisname in het Waterplan opgenomen om aan te geven welk beleid er op gebied van het raakvlak water-ruimtelijke ordening geldt.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
7.6	<p>In het ontwerp-Waterplan staat dat de provincie bij het Rijk zal aandringen op het vaststellen van nieuwe normen die in verhouding staan tot de mogelijke normen. De SBPB vindt de inzet van de provincie op het gebied van veiligheidsnormen volstrekt onvoldoende en niet overtuigend. De SBPB heeft als visie dat het provinciaal bestuur een visie hoort te hebben over de veiligheid van de bewoners die concreet is, en aantoont dat de provincie hier werkelijk voor gaat. In het verleden heeft de provincie het laten afweten waardoor grote delen van de provincie het nu moeten hebben van een lagere veiligheidsnorm dan die van bijvoorbeeld Zuid-Holland. De SBPB verlangt van de provincie een veel krachtadiger inzet met betrekking tot de veiligheidsniveaus in de gehele provincie.</p>	<p>Het Rijk stelt de veiligheidsnormen voor de primaire keringen vast, de provincie stelt de normen vast voor de regionale keringen in beheer bij de waterschappen. De reactie gaat over de primaire keringen.</p> <p>De veiligheidsnormen voor de direct primaire waterkeringen zijn gebaseerd op een rapport van de Commissie rivierdijken uit 1977, waarin geadviseerd werd om voor het rivierengebied de veiligheidsnorm 1:1.250 te laten zijn, dat wil zeggen dat de dijken zodanig zijn geconstrueerd dat ze een waterstand die eens in de 1.250 jaar voorkomt, veilig kunnen keren (de zogenaamde 'maatgevende waterstand'). In de afgelopen 32 jaar zijn in grote delen van Nederland woonwijken, bedrijventerreinen etcetera gerealiseerd. Er heeft een enorme toename aan bevolking en economische waarden plaatsgevonden. Met name dijkringen als Centraal-Holland (dijkring 14), Kromme Rijn (dijkring 44) en Gelderse Vallei (dijkring 45), maar ook de overige dijkringen, beschermen grote economische waarden en veel mensen.</p> <p>In 2011 komt het Rijk met een voorstel voor nieuwe normen. De provincie voert samen met een aantal andere overheden twee studies uit die mogelijk als input voor de nieuwe normen kunnen dienen (zie Waterplan: Systeemwerking dijkringen 14, 14 en 44 en Grebbedijk-Deltadijk). Het Rijk bepaalt echter de nieuwe normen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
7.7	De SBPB is de visie toegedaan dat de provincie veel te gemakkelijk de eis dat de regionale waterkeringen voldoen aan de veiligheidsnorm in 2015 laat uitlopen tot 2020. Wat betekent dat in termen van veiligheid van de bevolking?	In het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland (door provincie Utrecht van vastgesteld op 7 augustus 2007) is in artikel 1 opgenomen dat de regionale waterkeringen in 2015 moeten voldoen aan de veiligheidsnormen van de Verordening waterkering West-Nederland. Gedeputeerde Staten kunnen op basis van een gemotiveerd verzoek van de beheerder voor de waterkeringen behorende tot de veiligheidsklassen I en II een uitloop tot uiterlijk 2020 toestaan. Het heeft de voorkeur dat veiligheidsklassen III, IV en V in 2015 op orde zijn. Mocht echter blijken dat dit financieel en/of procedureel niet haalbaar is, dan kan men ook voor deze keringen een gemotiveerd verzoek tot uitstel indienen. Het betreft een zeer ambitieuze planning, waarvoor veel menskracht en middelen nodig zijn. Voor de veiligheid van de bevolking worden de meest risicovolle keringen dus het eerst op orde gebracht, en zullen de wat minder risicovolle keringen daarna op orde worden gebracht.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
7.8	Waterplan, P. 35 kader. Onduidelijk is of een strook van 100 m binnendijks voldoende zal zijn om tot de hogere veiligheidsklasse 1: 10.000 te komen die in de visie van de SBPB noodzakelijk is. De SBPB verzoekt de provincie om bewijslast dat de strook van 100 m voldoende is. Voor intrinsiek veilige dijken is een bredere strook noodzakelijk.	De benodigde ruimte voor toekomstige dijkversterkingen is niet in één getal te vatten voor alle waterkeringen, maar verschilt van plek tot plek vanwege de afhankelijkheid van lokale omstandigheden zoals de grondgesteldheid en het maatgevende bezwijkmechanisme ter plekke. Wel kan men op basis van standaard verbetermaatregelen een schatting maken van de maximaal benodigde ruimte. Over het algemeen leggen uitbreidingen van de binnenberm het meeste beslag op de ruimte. Om aan het door de Stichting Bewoners Platform Brugakker gesuggereerde veiligheidsniveau te kunnen voldoen is naar schatting een strook van maximaal 20 m binnendijkse ruimte nodig uitgaande van standaardmaatregelen. De binnendijkse ruimtereservering van 100 m is hiervoor dus ruimschoots voldoende. Toch zal de provincie vasthouden aan de strook van 100 m omdat: <ul style="list-style-type: none"> - het toekomstige beschermingsniveau wellicht nog hoger ligt dan de suggestie van de Stichting Bewoners Platform Brugakker; - de provincie Utrecht de mogelijkheden voor het toepassen van nieuwe concepten zoals zogenaamde 'deltadijken' wil openhouden. Deltadijken zijn dijken die door hun breedte, hoogte of interne constructie zo sterk zijn dat een plotselinge onbeheersbare overstroming vrijwel is uitgesloten. 	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waterschap Rivierenland			
7.9	De provincie Utrecht onderschrijft de risicobenadering (door het Rijk) en is voornemens er bij het Rijk op aan te dringen nieuwe normen vast te stellen (2011), die in verhouding staan tot de gevolgen. De provincie geeft aan de huidige normen voor Utrecht niet meer adequaat te vinden en noemt daarbij alleen de dijkringen aan de noordzijde van de Lek. Waterschap Rivierenland vraagt de provincie een toelichting te geven op basis waarvan de provincie op dit moment de normen aan de noordzijde niet meer adequaat vindt en waarom hierbij de zuidzijde en de systeemwerking niet wordt genoemd.	De provincie Utrecht heeft in haar Waterplan aangegeven dat voor geheel Utrecht de huidige veiligheidsnormen niet meer toereikend zijn. Sinds de bepaling van de huidige normen is de toename van bevolking en economische waarden in alle overstromingsgevoelige gebieden van Utrecht zodanig dat een herijking van de beschermingsniveaus noodzakelijk is. Hiermee sluit de provincie aan bij het Nationaal Waterplan. Deze noodzaak tot herijking geldt dus ook voor dijkkring 16, gelegen ten zuiden van de Lek. De dijkringen 44 en 45 worden echter specifiek benoemd als dijkringen waarvoor de scheefgroei tussen beschermingsniveau en te beschermen waarden relatief zeer groot is. Dit blijkt onder meer uit verschillende onderzoeksrapporten uit het verleden, zoals het RIVM-rapport "Risico's in bedijkte termen" en het CPB-rapport "Kosten-batenanalyse voor Ruimte voor de Rivier". Maar ook het rapport "Waterveiligheid 21e eeuw, Kengetallen Kosten-batenanalyse" dat als achtergrondrapport heeft gediend bij de Beleidsnota waterveiligheid van het Rijk (als onderdeel van het Ontwerp Nationaal Waterplan) geeft een duidelijke indicatie van deze grote scheefgroei. Wij verwijzen hiervoor naar o.a. figuur 10 op pag. 67 en figuur 13 op pag. 70 van bovengenoemd rapport.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
7.10	Voor het buitendijkse gebied van de Neder-Rijn en Lek zijn (nog) geen normen voor de zomerkaden bepaald. Mede in het belang van het toepassen van een zelfde systematiek binnen dijkkring 16, gelegen in beide provincies, vraagt waterschap Rivierenland de provincie Utrecht in dat geval aan te sluiten bij de handelswijze en systematiek van de provincie Zuid-Holland. Het waterschap merkt daarbij op dat bij de normering van de boezemkaden de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland ook samen opgetrokken zijn. Het waterschap heeft daarbij een voorkeur voor om het veiligheidsniveau vast te leggen in de vorm van de geometrische afmetingen (t.w. kruinhoogte in NAP-hoogte en de taluds).	De provincie Utrecht wijst keringen aan als regionale kering als deze bescherming bieden aan een gebied met regionaal belang. Bij de meerderheid van de zomerkaden langs de Nederrijn/Lek is er onzes inziens geen sprake van een regionaal belang. Vooralsnog zien wij dus geen noodzaak om deze kaden te normeren. Wel willen wij de komende periode kijken naar de eventuele noodzaak om die kaden te normeren die bewoond buitendijks gebied beschermen zoals bij de voorstad Vianen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

7. PREVENTIE VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
7.11	De provincie zal gemeenten verzoeken bij hun ruimtelijke afwegingen rekening te houden met de inhoud van kaart 8: gevolgen doorbraak primaire keringen. Een dergelijk verzoek heeft de provincie ook aan waterschap Rivierenland gericht. Het waterschap zal daarbij de resultaten betrekken van nog vast te stellen landelijk en Europees beleid. Hierna kunnen voor het gehele beheersgebied uniforme overstromingsrisiscokaarten worden opgesteld en wordt duidelijk hoe daarmee in de ruimtelijke ordening kan worden omgegaan. Het waterschap verwacht dat het Waterplan als Structuurvisie (Wro) moet worden gezien. In dat licht vraagt het waterschap de provincie om alle waterkeringen (primair en regionaal) een duidelijke bescherming te geven door deze ruimtelijk relevant te verklaren.	Met bepalingen in de Keur en legger kan deze ruimtelijke bescherming gegeven worden. Derhalve heeft de provincie de zones rondom alle waterkeringen (met uitzondering van de zones binnendijs van Nederrijn en Lek) niet als 'provinciaal belang' in het kader van de ruimtelijke ordening aangemerkt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Watersportverbond			
7.12	Het is duidelijk dat vele oevers en kades de komende jaren vanwege veiligheidseisen dienen te worden aangepast. Het Watersportverbond vraagt nadrukkelijke aandacht voor de inrichting van deze maatregelen. Als oevers en dijken te hoog worden gedimensioneerd, neemt de belevingswaarde vanuit (kleinere) boten sterk af. Wellicht is verbreding een alternatief voor verhoging. In het kader van de waterkwaliteit worden vele kilometers natuurvriendelijke oevers aangelegd. Het Watersportverbond vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van deze oevers voor de watersport. In watergangen waar deze oevers aangelegd worden is op een aantal punten aanlegmogelijkheden gewenst en daarmee bereikbaarheid van de walkant. Ook moet de vaarweg breed genoeg blijven.	Dit is de verantwoordelijkheid van het waterschap.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

8. GEVOLGENBEPERKING VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Houten			
8.1	<p>Het beleid inzake gevolgenbeperkingen voor overstromingen is voor Houten zeer ingrijpend. De gemeente valt geheel binnen risicogebieden die bij dijkdoorbraken snel onderlopen. Dat dit onderwerp nadrukkelijk in het waterplan wordt belicht, acht gemeente Houten een goede zaak, maar hiermee wordt Houten op slot gezet. Gemeente Houten streeft weliswaar geen derde groeitaak na, maar bouwen op inbreidingslocaties of geringe toevoegingen aan kleine kernen uit oogpunt van leefbaarheid zijn bij gemeente Houten actuele onderwerpen. De gevolgen van dit beleid zijn dus niet te overzien. Zo is niet duidelijk welke voorzieningen er moeten worden getroffen bij het eventueel wel bouwen. De gemeente Houten vindt het onaanvaardbaar wanneer de kosten hiervoor op de schouders van de gemeente of die van de bewoners neerkomen. De gemeente kan vanwege de grote onduidelijkheid niet zondermeer instemmen met dit hoofdstuk 8 en met de bijbehorende kaart 8. Als er voorzieningen nodig zijn, dan is dat een gezamenlijk belang en deze moeten zondermeer financieel en technisch haalbaar zijn.</p>	<p>Het provinciale beleid betreffende gevolgenbeperking voor overstromingen is gericht op nieuwe vitale en kwetsbare objecten en op nieuwe grootschalige woonwijken en bedrijventerreinen. In ruimtelijke plannen die deze bestemmingen mogelijk maken, moet overstromingsgevaar worden meegewogen. De focus ligt op 'geen-spijt'- maatregelen: door slim om te gaan met locatiekeuze, inrichting van het gebied en bouwkundige uitgangspunten kan wellicht zonder noemenswaardige meerkosten rekening worden gehouden met het overstromingsgevaar. De provincie komt met een handreiking waarmee gemeenten meer handvatten krijgen om dit beleid in te vullen.</p> <p>Mede naar aanleiding van uw reactie hebben we hoofdstuk 8 van het Waterplan herschreven zodat onduidelijkheden zoveel mogelijk worden weggenomen. Tevens hebben we in een bilateraal overleg onze beleidsvoornemens toegelicht en van gedachten gewisseld over dit onderwerp.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 8 van het Ontwerp Waterplan: Gevolgenbeperking van overstromingen.</p>
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
8.2	<p>Pagina 38-40: de begrenzing van het buitendijks gebied langs de Eem moet ten noorden van Baarn over de snelweg A1 lopen. De grens op kaart 8 loopt tot de huidige bebouwde kom. Voorzien is dat het gebied tussen de huidige bebouwde kom tot de snelweg wordt bebouwd als bedrijventerrein.</p>	<p>De begrenzing van buitendijks gebied wordt bepaald door de ligging van de primaire keringen en hoge gronden bij het Eemmeer. Ten noorden van Baarn ligt geen primaire waterkering. De hoge grondenlijn is daar bepalend voor de begrenzing van het buitendijks gebied. Het betreft het gebied waar het maaiveld zo hoog is gelegen dat het boven het 'maatgevend hoogwaterpeil' ligt. De Noordschil van Baarn ligt, met zijn relatief lage ligging gezien de ligging van de hoge grondenlijn, in het buitendijks gebied. Via een (beperkte) ophoging wordt tegemoet gekomen aan de knelpunten vanuit waterveiligheid (maar ook voor wateroverlast en dergelijke).</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

8. GEVOLGENBEPERKING VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
8.3	Pagina 39. Hoe zwaar weegt het bouwadvies. Is dit dwingend? Zijn er richtlijnen voor? Bouwplannen moeten niet onredelijk worden beperkt.	Het advies is niet dwingend. Bij de locatiekeuze en de bouwplannen moet redelijkerwijs rekening worden gehouden met overstromingsgevaar. Prioriteit verdienen (nieuwe) vitale en kwetsbare voorzieningen. Nadere richtlijnen of uitwerkingen met betrekking tot het bouwadvies betreffende gebieden met overstromingsgevaar worden nog ontwikkeld.	Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 8 van het Ontwerp Waterplan: Gevolgenbeperking van overstromingen.
Waterschap Rivierenland			
8.4	Waterschap Rivierenland streeft er naar dat de buitendijkse ruimte nadrukkelijk wordt gereserveerd voor de (ook toekomstige) veilige afvoer van water, ijs en sediment. Het waterschap vraagt de provincie om zich duidelijk uit te spreken over het gebruik van de buitendijkse ruimte als onderdeel van de ruimtelijke ordening. De burger heeft hier baat bij omdat hiermee duidelijkheid wordt geschapen over richting, waarin de veiligheid van dit gebied zich moet ontwikkelen. Het waterschap kan zich daarbij voorstellen dat gebruik wordt gemaakt van kaart 8: gevolgen doorbraak primaire keringen. De uiterwaarden kunnen dan met donkerrood worden aangeduid.	Conform uw advies laten we ons beleid, zoals geformuleerd in hoofdstuk 8: Gevolgenbeperking, ook van toepassing zijn op het buitendijks gebied. De uiterwaarden zijn gearceerd weergegeven. Tevens stelt de Beleidslijn Grote Rivieren voor de Nederrijn en Lek randvoorwaarden aan het bouwen in het stroomvoerend en bergend regime van het buitendijks gebied.	Deze reactie leidt tot een wijziging in het plan.
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
8.5	Het Hoogheemraadschap ondersteunt het idee van risicozoneringen, maar provincie en waterschap zullen aandacht moeten blijven vragen voor een vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerders binnen RO-processen.	We zijn blij met uw steun voor de zonering. Het is absoluut niet de bedoeling dat dit ten koste gaat van de vroegtijdige betrokkenheid van waterbeheerders bij de ruimtelijke ordening. Het is onzes inziens een extra aspect van water waarop de waterbeheerders vroegtijdig kunnen adviseren richting de gemeenten.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

8. GEVOLGENBEPERKING VAN OVERSTROMINGEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Utrecht			
8.6	<p>De inzet van de provincie Utrecht op preventie en gevolgenbeperkingen van overstromingen is voor de gemeente Utrecht van groot belang vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de veiligheid van haar meer dan 300.000 inwoners - de grote economische belangen in onze stad - de huidige economische belangen in de stad Utrecht - de mogelijke ruimtelijke gevolgen door aanpassingen van indirect primaire keringen of door het stellen van voorwaarden aan nieuwbouw. <p>De gemeente Utrecht verzoekt de provincie om in het waterplan de betrokkenheid van de gemeente Utrecht vast te leggen bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de discussie over aanpassing van veiligheidsnormen met het Rijk; - de vaststelling van kwetsbare gebieden en het stellen van voorwaarden aan nieuwbouw; - de aanstaande toetsing van indirect primaire keringen. <p>Hierbij wordt gerefereerd naar het onderzoek dat in het kader van Randstad Urgent wordt uitgevoerd naar de oplossingen vanwege de veiligheid van dijkkring 14 tegen overstromingen. Ook wordt verwezen naar het vaststellen van kwetsbare gebieden waarbij de provincie voorwaarden gaat stellen aan de nieuwbouw.</p>	<p>Over het onderwerp gevolgenbeperking overstromingen is inmiddels onderling overleg geweest. Mede naar aanleiding van dit overleg is hoofdstuk 8 van het Waterplan herschreven om duidelijker te maken om welke nieuwe bestemmingen het gaat (vitale en kwetsbare objecten en grootschalige woonwijken en bedrijventerreinen) en om welke voorwaarden het gaat (geen inhoudelijke voorwaarden, maar de verplichting tot het meewegen van overstromingsgevaar in relevante ruimtelijke plannen). Ook komt er een handreiking waarmee gemeenten meer handvatten krijgen om dit beleid in te vullen.</p> <p>U refereert ook aan het onderwerp 'preventie overstromingen'. Ons antwoord op deze vraag vindt u onder deze themakop (nr. 7.2).</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 8 van het Ontwerp Waterplan: Gevolgenbeperking van overstromingen.</p>

9. RAMPENBEHEERSING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
9.1	Bij rampenbeheersing leest de SBPB niets over de samenwerking met Defensie. Bij de wateroverlast in de midden negentiger jaren heeft deze organisatie een grote bijdrage geleverd! Ook Defensie zou met alle andere organisaties rampenoefeningen moeten houden.	Wij onderkennen dat Defensie een belangrijke rol heeft bij rampenbeheersing en daarom moet participeren bij bepaalde rampenoefeningen. De laatste tijd oefenen Binnenlandse Zaken, de veiligheidsregio's en de waterbeheerders overigens steeds vaker samen met Defensie. De provincie houdt echter geen toezicht op Defensie en daarom komt dit niet aan de orde in het Waterplan.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
10.1	Op pagina 47 van het Waterplan wordt uit provinciaal belang in een concrete beleidsbeslissing gesteld dat binnen de waterbergingsgebieden geen ontwikkelingen worden toegestaan die in strijd zijn met de waterbergingsfunctie. De Kamer van Koophandel Midden-Nederland vindt die concrete beleidsbeslissing te vaag geformuleerd en zou graag wat uitgebreidere en concrete criteria geformuleerd willen zien wanneer iets wel of niet in strijd is met waterbergingsfunctie. Water is een bron van toerisme en recreatie hetgeen goed kan samengaan met waterbergingsfuncties.	In de Keur van Waterschap Vallei en Eem is een uitwerking opgenomen. Provinciale Staten van de provincie Utrecht hebben op 23 juni 2008 vastgesteld dat de beleidsuitspraak over waterbergingsgebieden uit het Streekplan een uitspraak van 'provinciaal belang' betreft waar het wettelijk instrumentarium van de Wet ruimtelijke ordening voor ingezet wordt. Via de Verordening Wro worden regels gesteld. Dit zal verdere helderheid geven aan de beperkingen die aan de waterbergingsgebieden worden opgelegd. De waterbergingsgebieden in de Gelderse Vallei betreffen overigens gebieden waar incidenteel water staat na een intensieve bui. Het water zal dan van slechte kwaliteit zijn omdat na intensieve neerslag veel oppervlaktemateriaal, dat mogelijk verontreinigd is, wordt meegevoerd naar de waterbergingsgebieden. Voor toerisme en recreatie zijn de incidentele waterbergingsgebieden niet interessant ten tijde van de intensieve neerslag. In het overgrote deel van de tijd kunnen de gebieden wel ingezet worden voor toerisme en recreatie, mits dit de waterbergingsfunctie niet beperkt. Permanente waterbergingsgebieden, die in het kader van het Streekplan niet zijn aangewezen, zijn veelal interessanter voor recreatie en toerisme.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Nederlandse Melkveehouders Vakbond			
10.2	<p>Melkveehouders die met (een deel van) hun bedrijf in een beekdal of ander waterbergingsgebied vallen kunnen beperkingen opgelegd krijgen en kunnen veel schade oplopen. Het is voor de NMV onduidelijk in hoeverre de schadeloosstelling geregeld is. De NMV vindt dat de grondgebruiker/eigenaar volledig schadeloos gesteld moet worden voor in het maatschappelijke belang opgelopen inundatieschade. In de nieuwe Waterwet is dit niet goed geregeld. Er wordt wel gesproken over inundatieschade, maar niet over volledige schadeloosstelling. Hierover de volgende vragen: Krijgt de gedupeerde schade als gevolg van inundatie volledig vergoed? Mag de NMV er van uitgaan dat hier geen korting op toegebracht wordt voor verondersteld normaalondernemersrisico? Krijgt een eventuele koper van deze grond ook deze schadeloosstelling, of krijgt hij deze niet, omdat hij bij de koop van de grond wegens de bestemming die er opligt deze schade had kunnen voorzien? Indien dit zo is, vermindert de grond fors in waarde. Krijgt de grondeigenaar deze waardevermindering volledig vergoed?</p>	<p>In het Streekplan zijn waterbergingsgebieden aangewezen, waar de provincie geen ontwikkelingen toestaat die in strijd zijn met de waterbergingsfunctie. Deze gebieden zijn als waterbergingsgebied aangewezen om wateroverlast in de stroomafwaarts gelegen stedelijke gebieden van Amersfoort, Leusden en Veenendaal te voorkomen. Voor de agrarische bedrijfsvoering is het inderdaad zeer vervelend en nadelig als het gebied periodiek overstroomt. Waterschap Vallei en Eem heeft getracht hieraan tegemoet te komen via een financiële schadevergoedingsregeling inzake waardevermindering van de percelen (eenmalig) en gewasschade (gebaseerd op kans op overstroming).</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
LTO Noord			
10.3	<p>De wijze waarop de provincie Utrecht de GGOR-methodiek verbreed wil inzetten roept bij de inspreker veel vragen op. Als het zo is dat door gewijzigde inzichten het GGOR-proces opnieuw doorlopen moet worden, dan komt er geen einde aan de onzekerheid van agrarische ondernemers over de toekomst van hun gebied. Een functiewijziging, herbegrenzing van EHS/landbouwgrond of nadere voorschriften aan het grondgebruik zijn alleen bespreekbaar als de totale oppervlakte aan functiewijziging daarbij gelijk blijft. In die situatie moet de herbegrenzing richting landbouw ook kunnen worden toegepast.</p>	<p>Wij begrijpen uw zorg. Echter nieuwe ontwikkelingen, zoals klimaatsverandering, vragen van ons om kritisch naar onze watersystemen te kijken. Ook constateren wij dat in sommige gebieden het waterbeheer met lokale technische maatregelen onvoldoende afgestemd kan worden op de aanwezige functies. Wij zullen met het GGOR-instrument gebiedsgericht de gevolgen op watersysteemniveau uitwerken. Het uitgangspunt is om zo goed mogelijk aan te sluiten bij bestaande processen. De uitkomst van het gebiedsproces kan leiden tot een functieverandering.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
10.4	<p>Uw waterplan geeft onvoldoende zicht op welke wijze u invulling geeft aan een voldoende en duurzame zoetwatervoorziening. Wij stellen het op prijs wanneer u kunt aangeven waar en onder welke omstandigheden tekorten zich kunnen voordoen.</p> <p>Wij zijn van mening dat de provincie Utrecht in haar waterplan proactief in moet spelen op de plannen van het kabinet in het Nationaal Waterplan mbt het in beeld brengen van de zoetwaterbehoefte in de toekomst, de rol van het IJsselmeer daarin en de nadere uitwerking van de toekomstige afvoerverdeling bij lage afvoeren. LTO Noord vraagt de provincie hier in haar plan proactief op in te spelen door de toenemende zoetwaterbehoefte van de land-en tuinbouw te agenderen. Daarnaast zijn wij van mening dat het IJsselmeer ook op korte termijn binnen het huidige peilregime een bijdrage aan de zoetwatervoorziening van West-Nederland kan leveren.</p> <p>Momenteel stroomt (bij lage afvoerdebiëten) zo'n 70% van het rivierwater ongebruikt af in zee. Het (kunstmatig) verdelen van rivierwater biedt</p>	<p>De zoetwaterverdeling voor West-Utrecht is op dit moment geregeld in de regionale verdringingsreeks Amstelland. Uit de Regionale Verkenning Zoetwatervoorziening Midden-West-Nederland is gebleken dat het nu niet rendabel is grootschalige infrastructurele maatregelen te nemen. De provincie heeft daarentegen ook gesignaleerd dat vooral bij het klimaatscenario W+ in toenemende mate watertekorten zullen ontstaan. In samenwerking met de waterbeheerders en het Rijk (uitvoering Deltacommissie) kwantificeren we de waterbehoefte en onderzoeken we in de planperiode welke maatregelen, waaronder infrastructurele, geschikt zijn om de negatieve effecten van droogte te beperken. Hiermee willen we actief bijdragen aan de landelijke discussie over het zoetwatervraagstuk van West- en Noord-Nederland voor de (middel)lange termijn. Het Rijk zal in deze planperiode een besluit nemen over de zoetwatervoorziening en verziltingbestrijding voor de lange termijn inclusief infrastructurele maatregelen die hiervoor eventueel nodig zijn. Naast het verkennen van infrastructurele maatregelen zet de provincie ook in op klimaatadaptatie. Binnen de projecten 'Water en Landbouw op Orde' zullen projecten met betrekking tot adaptatie aan klimaatverandering worden opgepakt.</p>	<p>De tekst van hoofdstuk 10: Voldoende oppervlaktewater is aangepast.</p>

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
	<p>ongekende economische mogelijkheden voor ons lage land. Dit wordt nog eens versterkt door de verwachte effecten van de klimaatwijziging. LTO Noord verzoekt u daarom deze economische afweging op dit punt nader bij uw beschouwingen te betrekken.</p> <p>De Deltacommissie heeft vastgesteld dat er in Nederland ook bij klimaatwijziging voldoende zoet water over zal blijven om alle functies te bedienen. LTO Noord vindt daarom dat in aanvulling op uw waterplan, behoefte bestaat aan een "Deltaplan zoetwatervoorziening", dat niet alleen uitgaat van extreme situaties maar ook onder normale omstandigheden voldoet. De provincie zou onzes inziens niet alleen moeten bijdragen aan onderzoek naar andere vormen van peilbeheer, maar ook afspraken met het Rijk over de zoetwaterverdeling moeten maken en de waterschappen behulpzaam moeten zijn door slimme, bovenregionale investeringen in de zoetwatervoorziening te faciliteren.</p>		
10.5	<p>LTO Noord herkent zich niet in het streefbeeld voor de droogmakerijen en het veenweidegebied in het nationaal waterplan. LTO Noord vraagt de provincie dit beeld te nuanceren en stelling te nemen tegen de mogelijke vermindering van aanvoer van zoet water uit het hoofdwatersysteem. Volgens de Deltacommissie is er immers voldoende zoet water beschikbaar om alle functies te bedienen. LTO Noord is om die reden ook tegen het loskoppelen van polders met brakke kwel. LTO Noord vindt het spoelen van de droogmakerijen duurzaam omdat het water van het hoofdwatersysteem wordt geleend om het water vervolgens het zout mee terug naar de zee te laten nemen.</p>	<p>De provincie onderschrijft de lijn van het Rijk. Dit blijkt mede uit de op 23 februari 2009 door Provinciale Staten vastgestelde voorloper Structuurvisie Groene Hart, (onder andere paragraaf 3.22). Hierin wordt tevens aandacht besteed aan de knelpunten.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
10.6	De Stichting heeft de visie dat de provincie onvoldoende aandacht besteedt aan de waterdeling bij droogte. Er is in Waterplan geen afweging gemaakt tussen hoeveelheden in te laten (slecht) water en de gevolgen daarvan voor ecologie/natuur en grondwaterkwaliteit	<p>Op zich is de constatering van de Stichting juist. In het Waterplan is de afweging tussen wateraanvoer en ecologie, grondwater en natuur niet zichtbaar. Dat neemt niet weg dat de provincie deze afweging wel gemaakt heeft. Voor de verdeling van water bij droogte heeft de provincie in samenwerking met de waterbeheerders een zogenoemde regionale verdringingsreeks Amstelland opgesteld (gebieden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht). Daarin is opgenomen welke waterbehoefte er in droge perioden voor de verschillende belangen is. Daarin is de wenselijkheid, danwel onwenselijkheid van het inlaten van water in verband met de waterkwaliteit wel degelijk, op aangeven van de natuurterreinbeheerders en waterschappen, meegenomen. Voor het oostelijke deel van de provincie bestaat nog niet zo'n regionale verdringingsreeks, maar het opstellen daarvan met betrokken partijen wordt wel overwogen. Op dit moment geldt de landelijke verdringingsreeks.</p> <p>Voor wat betreft de relatie met het grondwater is op diverse plekken in het plan de zorg voor de grondwaterkwaliteit verwoord en is het beleid ten aanzien van grondwaterkwaliteit en -bescherming vastgelegd in het Grondwaterplan 2008-2013. Bovendien is in het Waterplan (pag. 57-59) expliciet aangegeven dat volgens bestaand beleid in onze structuurvisie de bescherming van de grondwatervoorraad voor drinkwater en natuur in de Heuvelrug van provinciaal belang is.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
10.7	Waterplan pg. 45. In de trits -vasthouden-, -bergen-, -afvoeren- heeft de provincie Utrecht te weinig aandacht voor vasthouden. De Provincie zou veel meer moeten inzetten op vasthouden zowel in het landelijk als <u>en vooral</u> het stedelijk gebied. Wel is grote zorgvuldigheid noodzakelijk om vervuiling van het grondwater te voorkomen.	Deze trits wordt per locatie onderzocht en afgewogen. De afweging is onder andere gebaseerd op ruimtelijke ordeningsaspecten en financiën. Aandacht is hiervoor in gebiedsprocessen (zie hoofdstuk 5). Verder is het vooral een zaak van de waterschappen.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
10.8	<p>NMU dringt er nadrukkelijk op aan dat provincie Utrecht de omstandigheid dat nu gelijktijdig alle waterplannen worden herzien, aangrijpt om een eind te maken aan de ongewenste situatie dat nieuwe peilbesluiten vaak nog worden afgestemd op het huidige gebruik terwijl dit knelt met de waterwensen van reeds vastgelegde maar nog niet geëffectueerde gebiedsdoelen.</p>	<p>Het bestaande grondgebruik is van doorslaggevende betekenis bij het vaststellen van peilen. Een wijziging in het grondgebruik (bijvoorbeeld een gebied waar aankopen hebben plaatsgevonden met het oog op de functie natuur) kan, als dat vanuit de beheersdoelstelling gewenst is, leiden tot een wijziging van het peil via een nieuw peilbesluit. Anticiperen op toekomstig gebruik is alleen op vrijwillige basis mogelijk. Als nog niet het gehele peilvak is aangekocht voor bijvoorbeeld natuurontwikkeling, dan hebben de agrariërs in het gebied recht op de drooglegging volgens het oorspronkelijke peilbesluit. Alleen met instemming van de betrokkenen kan hiervan worden afgeweken. Technische maatregelen (zoals een hoogwatervoorziening) kunnen een oplossing bieden.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
10.9	<p>Inspreker vraagt of de provincie natuurlijk peilbeheer als kansrijke maatregel kan opnemen in haar beleidsplan. De tegennatuurlijke peilen staan een goede ontwikkeling van kwalitatief goede natuuroevers in de weg.</p>	<p>De provincie brengt binnen het GGOR-proces vroegtijdig de randvoorwaarden in voor robuuste, duurzame watersystemen (Waterplan hoofdstuk 10: Voldoende oppervlaktewater). Ook draagt de provincie bij aan onderzoek naar andere vormen van peilbeheer, zoals flexibel of dynamisch peilbeheer, om hiermee het watersysteem duurzamer en robuuster in te richten. Dit komt ten goede aan de ontwikkeling van natuurlijke oevers. Bij de ontwikkeling van nieuwe functies zoals natuur geldt, dat de doelstellingen van het waterbeheer gericht blijven op de huidige functie totdat een daadwerkelijke functieverandering heeft plaatsgevonden. Peilaanpassingen kunnen pas plaatsvinden na vergunningverlening of aanpassing van het peilbesluit (hoofdstuk 18 Functiekaart).</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

10. VOLDOENDE WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Dhr. W. Herder			
10.10	<p>dhr. Herder maakt bezwaar tegen het onder laten lopen van zijn land om de steden droog te houden. Gevolgen hiervan zijn: kapot maken van het bodemleven, leverbot, het niet kunnen bewerken van het land, bevuilding van het gewas door drijvend vuil, vervuiling door rioolwater en bagger. Het rioolafval zit vol met geneesmiddelen, anticonceptie, chemische en radioactieve stoffen. Zijn koeien eten dit weer en de producten moeten mensen weer eten. Hij durft zijn kinderen geen melk van zijn eigen koeien te geven door het asociale gedrag van de overheid.</p>	<p>Het bedrijf ligt deels in een gebied dat reeds in 2004 in het kader van het Streekplan is aangewezen als 'waterbergingsgebied'. In dit gebied staat de provincie geen ontwikkelingen toe die in strijd zijn met de waterbergingsfunctie. Dit gebied is als waterbergingsgebied aangewezen om wateroverlast in het stroomafwaarts gelegen stedelijk gebied van Leusden en Amersfoort te voorkomen. Deze aanwijzing heeft geen feitelijke verandering teweeggebracht, voor die tijd liep het gebied ook onder bij intensieve neerslag. Voor de agrarische bedrijfsvoering is het inderdaad zeer vervelend en nadelig dat het gebied periodiek overstroomt. Het waterschap heeft getracht hieraan tegemoet te komen via een financiële schadevergoedingsregeling betreffende waardevermindering van de percelen (eenmalig) en gewasschade (gebaseerd op kans op overstroming).</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)			
11.1	VEMW steunt de inzet in het ontwerp-Waterplan om samenwerking in de waterketen te bevorderen, maar mist een concrete doelstelling. Landelijk geldt het streven om een efficiencyverbetering van 2 % per jaar te realiseren. VEMW stelt voor in het Waterplan deze doelstelling expliciet op te nemen.	Wij streven in het Stimuleringsprogramma uitdrukkelijk naar efficiencyverbetering in de waterketen. Wij focussen voornamelijk op het stimuleren van de samenwerking van onderop. Wij sluiten voor de monitoring van resultaten aan op de monitoring die het Rijk uitvoert. Als provincie kunnen wij een objectieve, kwantitatieve meting van (veranderingen in) efficiency in de (provinciale) waterketen niet waarmaken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
11.2	VEMW pleit ervoor om expliciete doelen op te nemen over het integreren van de bedrijfsvoering van riolering en zuivering. De publieke waterketenbedrijven die op die manier ontstaan, maken het mogelijk de noodzakelijke efficiencyverbetering realiseren.	Wij focussen in het Stimuleringsprogramma Waterketen voornamelijk op het stimuleren van de samenwerking van onderop. Wij sluiten daarbij aan op de aanpak die het Bestuursakkoord Waterketen 2007 propageert.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
11.3	Tot 2011 geldt een provinciaal stimuleringsprogramma voor het bevorderen van een doelmatige werking van de waterketen. Dat heeft de steun van VEMW. De ervaring van de achterliggende jaren leert echter dat benadering van onderop daarbij niet volstaat. Voorstel is daarom dit stimuleringsprogramma te verlengen tot tenminste de gehele planperiode. Tevens stelt VEMW voor om aan het eind van de planperiode de efficiencyverbetering te evalueren aan de hand van vooraf gestelde doelen (2 % efficiencyverbetering per jaar).	Het Stimuleringsprogramma Waterketen is een onderdeel van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 van het huidige college van Gedeputeerde Staten. Dat bepaalt tevens de duur van het Stimuleringsprogramma Waterketen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
11.4	De paragraaf over de doelen van de KRW kan aanleiding geven tot verwarring (p. 48 e.v.). Enerzijds wordt gesteld dat de doelen van de AMvB Doelstellingen zich beperken tot chemische doelen. Niet duidelijk wordt wat de reikwijdte is van de in de AMvB Doelstellingen opgenomen ecologische doelen (bijlage 2 van de AMvB). Het ontwerp van de AMvB Doelstellingen maakt het voor provincies mogelijk in het provinciale plan een afwijking op te nemen van deze in de AMvB gestelde doelen. Die afwijkingen moeten dan in het provinciaal plan voor de waterhuishouding zijn opgenomen, inclusief een motivering. Voorstel is de tekst hierop aan te passen.	De milieukwaliteitseisen van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 gelden voor alle KRW-waterlichamen. De in bijlage 2 van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water opgenomen milieukwaliteitseisen voor de biologische en fysisch-chemische kwaliteitselementen beschrijven de goede ecologische toestand van watertypen. In de waterplannen wordt aan elk specifiek waterlichaam een meest van toepassing zijnde watertype gekoppeld. Daarmee gelden in principe de daarvoor afgeleide milieukwaliteitseisen. Vervolgens bestaat de mogelijkheid om in de waterplannen binnen de randvoorwaarden van KRW artikel 4.3 gemotiveerd af te wijken van de milieukwaliteitseisen voor de goede ecologische toestand.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
11.5	Met betrekking tot de waterketen heeft de provincie zich in het ontwerp plan geconcentreerd op de kerntaken van de provincie. De provincie heeft hierbij geen inhoudelijke doelen opgenomen (met betrekking tot bijvoorbeeld afkoppelen regenwater, opheffen achterstallig onderhoud beheer riolering en een kostendekkend rioolrecht). Het Hoogheemraadschap gaat ervan uit dat de provincie deze inhoudelijke lijnen wel ondersteunt. Het Hoogheemraadschap vraagt om in het plan toch expliciet aandacht te besteden aan deze inhoudelijke doelen ten behoeve van eenduidigheid in de plannen en een betere ondersteuning van de uitvoering van dit beleid door verantwoordelijke overheden.	We sturen op algemene doelen ('minimale belasting en optimale kwaliteit van oppervlaktewater tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten'): de kaders. Gemeenten en waterschappen zijn verantwoordelijk voor manier waarop dit gerealiseerd wordt. Het afkoppelen bijvoorbeeld ziet de provincie als een goede kans om een aantal belangen te dienen, met daarbij wel voldoende aandacht voor mogelijke effecten op de kwaliteit van het grondwater. Samen met gemeenten, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een richtlijn worden opgesteld onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel of niet acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug. Bij de beoordeling van de Gemeentelijke Rioleringsplannen zullen wij aandacht schenken aan een goede rioleringszorg van gemeenten, waar onder andere opheffen achterstalling onderhoud en kostendekkend rioolrecht toe behoort.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
11.6	<p>In het Ontwerp waterplan heeft u de ecologische doelen voor de Kaderrichtlijn water vastgelegd voor de waterlichamen. De chemische normen voor de waterlichamen worden landelijk vastgelegd in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water. Het is nu echter onduidelijk welke chemische normen van toepassing zijn op het overig water. Dit geldt ook voor de normen voor de algemeen fysisch-chemische stoffen en overige ondersteunende parameters (N, P, chloride, temperatuur, etc.). Dit hiaat in de regelgeving moet eenduidig op landelijk niveau (Nationaal Waterplan c.a) worden geregeld. Wij vragen u dan ook om er -gezamenlijk met de waterschappen -bij het Rijk met klem op aan te dringen dat dit wordt geregeld. Als het Rijk deze omissie niet herstelt verzoeken wij u dit te alsnog regelen in het provinciaal Waterplan. Met betrekking tot de uitwerking van de ecologische doelen voor de overige wateren denken wij graag met u mee.</p>	<p>Wij delen het standpunt dat het Rijk duidelijkheid moet geven over de normen voor niet-KRW wateren. Het Nationaal Waterplan zal op dit punt worden verduidelijkt, waarbij uitgangspunt is dat het beschermingsniveau van alle wateren niet achteruit gaat ten opzichte van het beleid van de vierde Nota Waterhuishouding. De brongerichte aanpak en het waterkwaliteitsspoor (emissie-immissie) als onderdeel van het algemeen beleidskader blijven dan ook voor alle wateren van toepassing, ook voor lozingen op niet-waterlichamen. Wanneer uit de beoordeling blijkt dat voor het door die wateren gevoed waterlichaam niet kan worden voldaan aan één of meerdere milieukwaliteitsdoelen of het voorkomen van 'achteruitgang', is de waterbeheerder gehouden om aan te geven welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen en te bezien welke aanvullende maatregelen zijn te treffen om alsnog de beoogde kwaliteit te halen. Hierbij kunnen ook aanvullende maatregelen aan de orde zijn buiten de waterlichamen in de daaraan toeleverende "kleine" wateren. Vanuit het Rijk zullen generiek geen aanvullende eisen worden gesteld voor deze wateren.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
11.7	<p>Afkoppelen dient een centrale plek te houden binnen het beleid van de provincie. Afkoppelen valt onder het toetsingscriterium 'vasthouden en bergen' in de trits: vasthouden-bergen-afvoeren. De provincie moet het waterschap en gemeenten hierin blijven steunen en stimuleren. Daar waar nog verouderde gescheiden rioolssystemen zijn, moet een verbeterd gescheiden rioolstelsel als bron van vervuiling op het oppervlaktewater beperken.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen en stelt dit ook tot doel. Zie hiervoor ook de tabel met gebiedsfuncties (functie Stedelijk gebied) in hoofdstuk 18. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijkzeitig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie Utrecht, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel en wanneer niet acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug.</p>	<p>De tekst in het Waterplan bij kaart 18 wordt verduidelijkt, met name de tabel en tekst bij gebiedsfunctie "stedelijk gebied" en de passage over toetsingscriteria in hoofdstuk 5.</p>

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
11.8	<p>Inspreker vraagt hoe de provincie aankijkt tegen riooloverstorten. Behoren ze tot ongewenste diffuse bronnen of worden het door provincie erkende puntbronnen voor de vervuiling in de stedelijke oppervlaktewateren? Inspreker verzoekt de provincie het opheffen van riooloverstorten in haar waterplan als speerpunt op te nemen, ook ten behoeve van de doelstellingen van de KRW. Zeister riooloverstorten hebben een directe relatie met twee KRW-lichamen (Biltse Grift en Kromme Rijn).</p>	<p>De provincie is voorstander van zoveel mogelijk saneren van riooloverstorten als dit het behalen van de waterkwaliteitsdoelen in de weg staat. Sanering van overstorten moet bezien worden in relatie tot het effect (milieuvoordelen) en de saneringskosten. Het is de taak van gemeenten, in samenwerking / overleg met waterschappen de overstorten aan te pakken. Vanuit het Stimuleringsprogramma Waterketen stellen we tijdelijk geld beschikbaar voor een innovatieve aanpak van de overstortproblematiek.</p> <p>In het verleden is onderzoek gedaan naar de overstorten in Zeist. Dit heeft geresulteerd in maatregelen, die deels reeds zijn uitgevoerd. Door het waterschap is bij het bepalen van het KRW-maatregelenpakket onderzoek gedaan naar de overstorten. Ten behoeve van de KRW-doelstellingen is verdere sanering niet kosteneffectief.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>
Gemeente Houten			
11.9	<p>Uit het hoofdstuk schoon oppervlaktewater leidt gemeente Houten af dat provincie Utrecht wil komen tot haalbare ecologische doelen voor alle wateren, dus buiten de KRW oppervlaktewaterlichamen. Inspreker vindt dat deze eisen realistisch moeten zijn en bij voorkeur generiek voor bepaalde typen water. Het KRW-proces wordt allemaal wel veel tegelijk.</p>	<p>Bij de bepaling van ecologische doelen voor de overige oppervlaktewateren zoeken wij aansluiting bij de methodiek van de KRW. We gaan daarbij uit van haalbare doelen. De huidige ecologische doelen die voor deze wateren gelden buigen wij om naar een nieuwe methodiek. De verdere uitwerking zullen we in afstemming met de waterschappen vormgeven. Het ligt in de verwachting dat we generieke normen ontwikkelen voor bepaalde typen wateren in vergelijking met de KRW.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Dhr. C.D. Noteboom			
11.10	<p>Er worden ten aanzien van de waterkwaliteit een aantal cruciale beleidsvoornemens gemist. Hopelijk kan aan het verbeteren van de waterkwaliteit meer aandacht gegeven worden dan nu is opgeschreven.</p>	<p>Wij delen uw mening niet. In hoofdstuk 11 van het Waterplan én in het Deelplan KRW wordt uitgebreid ingegaan op onze beleidsvoornemens ten aanzien van de waterkwaliteit.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan</p>

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Dhr. C.D. Noteboom en Stichting Milieuzorg Zeist			
11.11	<p>De insprekers wijzen op het zelfreinigend vermogen van water. In het waterplan (Hoofdstuk 11: Schoon oppervlaktewater) wordt hier niets over gezegd. Voor een goede kwaliteit van het water in sloten en vaarten is het nodig dat er voldoende zuurstof in het water is. Voorwaarde hiervoor is dat het water helder is en licht doorlaat; alleen dan kan gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid van het zelfreinigend vermogen van het water. Helaas is dat niet mogelijk omdat veel van onze wateren in de zomer voorzien zijn van een dikke laag kroos. Om de waterkwaliteit echt te verbeteren zal een aangepast baggerbeleid met afvoer van de bagger nodig zijn. Tevens zal het kroos, bijeen gewaaid door de wind of bijeengezogen door pompgemalen, moeten worden verwijderd en is het alleen nadenken over bomen en bladval zoals op pag. 48 en 49 staat beslist onvoldoende. Om het waterbergend vermogen te vergroten zal zeker gebaggerd moeten gaan worden. Echter voer die bagger, als het water er is uitgelopen, af dan wordt er meteen een stap gezet in de richting van de waterkwaliteit.</p>	<p>De door u gegeven analyse onderschrijven wij volledig. Door de waterschappen is bij de opstelling van het maatregelenpakket hiermee rekening gehouden. De maatregelen zijn gericht op het functioneren van het watersysteem in relatie tot het bereiken van een goede ecologische toestand voor het gehele systeem. Het type maatregelen dat is gekozen is gericht op de door u genoemde elementen van licht, zuurstof en andere kritische factoren.</p> <p>Op basis van systeeminzicht zijn de meest kosteneffectieve maatregelen geselecteerd. Dit heeft ertoe geleid dat in enkele gevallen baggeren als maatregel niet wordt toegepast als met andere maatregelen het doel ook kan worden bereikt.</p> <p>Wat betreft uw opmerking over het afvoeren van de bagger kan aangegeven worden dat de werkwijze van de waterschappen erop is gericht te voorkomen dat mineralen weer terugstromen in de watergang.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Stichting Milieuzorg Zeist			
11.12	<p>De Stichting is eerder bevreesd dat als dat de bestaande END-normen, die zijn gebaseerd opeen ecologische grondslag en die direct is gekoppeld aan voorkomende waterplanten als gidsoorten, alsnog zodanig zullen worden afgezwakt dat dat uiteindelijk ten koste van de na te streven waterkwaliteit en bijbehorende waterlevensgemeenschappen zal gaan.</p>	<p>De bestaande END-normen hebben net als de ecologische doelen voor de KRW een ecologische grondslag. Echter de beschrijving en classificering wijkt af. Er is een sterke relatie tussen de KRW-waterlichamen en het overig water. Vandaar dat het zeer wenselijk is de ecologische doelen volgens een eenduidige methodiek te beschrijven. We verwachten door deze aanpak te komen tot de uitvoering van maatregelen waardoor de ecologie in het overige water echt gebaat is. Aangezien de doelhoogte van deze regionale doelen net als de END-normen regionaal worden bepaald, zien wij niet het risico dat u beschrijft.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waterschap Rivierenland			
11.13	Chemische normen overig water: In het Provinciale Waterplan worden de KRW doelen voor de oppervlaktewaterlichamen beschreven. Het overgrote deel van het watersysteem is geen waterlichaam maar "overig water" waarvan het momenteel niet duidelijk is wat de normen zijn (chemisch en ecologisch). Wij verzoeken u er bij de rijksoverheid op aan te dringen dat de chemische normen uit het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water en de M1R normen voor algemeen fysisch-chemische parameters worden opgenomen in het Nationaal Waterplan als zijnde van toepassing op het overig water met een inspanningsverplichting.	Wij delen het standpunt dat het Rijk duidelijkheid moet geven over de normen voor niet KRW-wateren. Het Nationaal Waterplan zal op dit punt worden verduidelijkt, waarbij uitgangspunt is dat het beschermingsniveau van alle wateren niet achteruit gaat ten opzichte van het beleid van de vierde Nota Waterhuishouding. De brongerichte aanpak en het waterkwaliteitsspoor (emissie-immissie) als onderdeel van het algemeen beleidskader blijven dan ook voor alle wateren van toepassing, ook voor lozingen op niet-waterlichamen. Wanneer uit de beoordeling blijkt dat voor het door die wateren gevoed waterlichaam niet kan worden voldaan aan één of meerdere milieukwaliteitsdoelen of het voorkomen van 'achteruitgang', is de waterbeheerder gehouden om aan te geven welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen en te bezien welke aanvullende maatregelen zijn te treffen om alsnog de beoogde kwaliteit te halen. Hierbij kunnen ook aanvullende maatregelen aan de orde zijn buiten de waterlichamen in de daar aan toeleverende 'kleine' wateren. Vanuit het Rijk zullen generiek geen aanvullende eisen worden gesteld voor deze wateren.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

11. SCHOON OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waterschap Vallei en Eem			
11.14	<p>Het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water is alleen van toepassing op de KRW-waterlichamen. Hierdoor is het onduidelijk welke normen van toepassing zijn op het overige water. Naast het standstill-beginsel zouden de chemische normen uit het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water daarom van toepassing moeten worden verklaard op het overige water, als een inspanningsverplichting. Dit geldt ook voor de MTR-normen van de algemeen fysisch-chemische stoffen en overige ondersteunende parameters (N,P, chloride, temperatuur, etc.); hiervoor zijn geen normen opgenomen in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water. Het heeft de voorkeur van de inspreker dat dit eenduidig op landelijk niveau (Nationaal Waterplan c.a.) geregeld wordt. Inspreker vraagt de provincie dan ook, er - gezamenlijk met de waterschappen- bij het Rijk met klem op aan te dringen dat dit wordt geregeld. Als het Rijk deze omissie niet herstelt, verzoekt inspreker provincie dit alsnog te regelen in het Provinciaal Waterplan.</p>	<p>Wij delen het standpunt dat het Rijk duidelijkheid moet geven over de normen voor niet-KRW wateren. Het Nationaal Waterplan zal op dit punt worden verduidelijkt, waarbij uitgangspunt is dat het beschermingsniveau van alle wateren niet achteruit gaat ten opzichte van het beleid van de vierde Nota Waterhuishouding. De brongerichte aanpak en het waterkwaliteitsspoor (emissie-immissie) als onderdeel van het algemeen beleidskader blijven dan ook voor alle wateren van toepassing, ook voor lozingen op niet-waterlichamen. Wanneer uit de beoordeling blijkt dat voor het door die wateren gevoed waterlichaam niet kan worden voldaan aan één of meerdere milieukwaliteitsdoelen of het voorkomen van 'achteruitgang', is de waterbeheerder gehouden om aan te geven welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen en te bezien welke aanvullende maatregelen zijn te treffen om alsnog de beoogde kwaliteit te halen. Hierbij kunnen ook aanvullende maatregelen aan de orde zijn buiten de waterlichamen in de daar aan toeleverende 'kleine' wateren. Vanuit het Rijk zullen generiek geen aanvullende eisen worden gesteld voor deze wateren.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Landgoed Zuylestein			
12.1	<p>Enige zorg bestaat op het Landgoed over de mogelijke toepassing van de restrictieve maatregelen voor de Uiterwaarden en het Natura 2000 gebied Kolland als uitvloeisel van de EHS. Zij kunnen bestaande en toekomstige economische dragers bedreigen.</p> <p>Op ambtelijk niveau is al contact geweest met de Afdeling Groen. Naar aanleiding van het voorliggende Waterplan zouden wij het op prijs stellen het contact te intensiveren en na te gaan op welke wijze de genoemde doelstellingen gerealiseerd kunnen worden op Landgoed Zuylestein.</p>	<p>De provincie besteedt bij het opstellen van de beheerplannen van Natura 2000-gebieden nadrukkelijk aandacht aan de "haalbaarheid en betaalbaarheid" van de Natura 2000-doelen. Als die doelen gevolgen hebben voor de economische dragers in en rond de gebieden, zullen deze dan ook in beeld worden gebracht voor een bestuurlijke beoordeling.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Vereniging Onafhankelijke Natuur Informatie (VONI) en ing. F.A.M. Nieuwendijk en A.H. van den Engel			
12.2	<p>Op kaart 12 Natuur, in het provinciaal Waterplan is het oostelijk deel van de polder Mijnden ingetekend als overig verdroogd gebied binnen de EHS.</p> <p>1. Volgens de insprekers is niet bekend of de Polder Mijnden binnen de EHS valt.</p> <p>2. Volgens de insprekers is het gebied helemaal niet verdroogd en is de vraag waarop de intekening als zijnde verdroogd is gebaseerd. Het is hierbij van essentieel belang dat de provincie met metingen komt en dat tevens bekend wordt gemaakt door wie en wanneer die metingen zijn verricht.</p> <p>3. Staatsbosbeheer wil het waterpeil op de in haar in beheer gegeven gronden in de Polder Mijnden verhogen. AGV wil daarin met Staatsbosbeheer meegaan maar dit voornemen wordt door inspreker ernstig betwist. Het opvoeren van overig verdroogd gebied voor het oostelijke deel van de polder Mijnden sluit haarfijn aan bij de door Staatsbosbeheer gewenste zeer omstreden peilverhoging en wordt door inspreker gezien als een truc om Staatsbosbeheer alvast haar zin te geven. Inspreker (VONI) kan dit niet goedkeuren.</p>	<p>1: In het Streekplan 2005-2015 is de status van de Polder Mijnden als EHS vastgelegd. Een deel is aangemerkt als "Nieuwe natuur (deels gerealiseerd)" en een deel als "Overig". Voor het deel dat is aangemerkt als "Overig" geldt dat dit gebied hoge actuele en potentiële ecologische waarden bezit, die van groot belang zijn voor de samenhang van de Ecologische Hoofdstructuur. In het verleden is dit gebied begrensd als beheersgebied. Gebieden die voldoen aan deze kenmerken hebben in het Streekplan de status van EHS gekregen.</p> <p>2 en 3: De status "verdroogd" is niet onderbouwd met metingen maar bovenal een beleidskeuze. Volgens de verdrogingskaart is polder Mijnden verdroogd. De systematiek die indertijd aangehouden is, is dat alle gebieden met een natuurfunctie (behalve die met droge natuurdoelen) als verdroogd worden beschouwd tot het tegendeel bewezen is (zie ook Waterhuishoudingsplan 2005 - 2010). In verdrogingsbestrijdingsprojecten wordt de werkelijke omvang van de verdroging bepaald en worden zondig maatregelen getroffen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
12.3	NMU vraagt om maatregelen in TOP en Natura 2000-gebieden met prioriteit uit te voeren in de periode tot 2015 en de ambitie te richten op het behalen van de strengste richtlijnen.	<p>We voeren maatregelen in TOP-gebieden en Natura 2000-gebieden met prioriteit uit. In het Waterplan geven we aan dat maatregelen voor de (SUB)TOP-gebieden uiterlijk in 2013 gerealiseerd moeten zijn (conform het Convenant Verdrogingsbestrijding en het Investeringsbudget Landelijk Gebied Bestuursvereenkomst 2007-2013). Met betrekking tot de sense-of-urgency heeft LNV aangegeven dat hier in 2015 maatregelen gerealiseerd moeten zijn om stand-still te bereiken. We verwachten dat we met de genoemde maatregelen (KRW-deelplan) daaraan voldoen en in een aantal gebieden ook al vooruit gaan met de maatregelen tot 2015. Daar waar we voor 2015 al verder kunnen gaan (bijvoorbeeld in het kader van de verdrogingsbestrijding) zullen we dat ook stimuleren. Bijlage 5 van het Deelplan KRW moet dan ook opgevat worden als een minimum vereiste.</p> <p>De KRW verplicht dat bij overlap van een waterlichaam en een VHR-gebied de strengste watervereisten voor grond- en of oppervlaktewater gelden. In veel gevallen is nog niet bekend of de Natura 2000-instandhoudingsdoelen tot strengere watervereisten leiden dan de KRW. Deze informatie moet nog komen uit de beheerplanprocessen.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.4	Inspreker vindt dat een effectieve aanpak van de TOP-gebieden en Natura 2000-gebieden te veel vooruitgeschoven wordt. Inspreker vindt de ambitie om in sense-of-urgency gebieden in 2015 stand-still toestand te bereiken ontoereikend.	<p>Wij delen uw mening niet. In het Waterplan geven we aan dat maatregelen voor de (SUB)TOP gebieden uiterlijk in 2013 gerealiseerd moeten zijn (conform het Convenant Verdrogingsbestrijding en het Investeringsbudget Landelijk Gebied Bestuursvereenkomst 2007-2013). Met betrekking tot de sense-of-urgency heeft LNV aangegeven dat hier in 2015 maatregelen gerealiseerd moeten zijn om stand-still te bereiken. We verwachten dat we met de genoemde maatregelen (Deelplan KRW) daaraan voldoen en in een aantal gebieden ook al vooruit gaan met de maatregelen tot 2015. Daar waar we voor 2015 al verder kunnen gaan (bijvoorbeeld in het kader van de verdrogingsbestrijding) zullen we dat ook stimuleren. Bijlage 5 van het Deelplan KRW moet dan ook opgevat worden als een minimum vereiste.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.5	M.b.t. prioritaire natuur: Natura-2000, TOP, EHS vraagt inspreker doortastende houding om belemmeringen weg te nemen en pleit voor presentatie van alternatieve maatregelen en strategieën in geval gangbare manieren onvoldoende voortgang opleveren.	Afgelopen jaren hebben wij het aantal beschikbare instrumenten uitgebreid, mede op advies van de Taskforce Verdrogingsbestrijding. Eén en ander wordt ondermeer uitgewerkt in het Strategisch Grondplan en de (in 2009) aan te wijzen prioritaire gebieden. Wij zijn van mening dat de huidige instrumenten voldoen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.6	NMU vraagt provincie Utrecht met klem de waterparels weer op te nemen in het Provinciaal Waterplan en na te gaan of en wanneer de verbetermaatregelen meegekoppeld kunnen worden met andere maatregelen in de regio.	In het Waterplan is geen specifiek beleid opgenomen voor ecologisch waardevolle wateren. Het grootste deel van deze wateren is onderdeel van de Natura 2000-gebieden, of de TOP- en SUBTOP-gebieden, of onderdeel van de EHS. Hiermee is een reële mate van bescherming gewaarborgd. In gebieden buiten de EHS, waar sprake is van geconcentreerde actuele natuurwaarden, is bescherming voorzien door middel van het bestaande beleid in onze structuurvisie. Wij willen namelijk in deze gebieden de actuele natuurwaarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Aan de waterbeheerders wordt gevraagd bij de uitvoering van hun waterbeheerplannen rekening te houden met deze richtinggevende beleidsuitspraken uit de structuurvisie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Stichting Milieuzorg Zeist			
12.7	De Stichting is van mening, dat het in het PWP onduidelijk blijft wat nu exact met betrekking tot de waterkwantiteit na te streven doelen zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld zowel bij de gebiedsgerichte aanpak (zie met name hoofdstuk 6: 'Gebiedsgerichte inzet') en in hoofdstuk 13: 'Voldoende grondwater' in het geheel niet ingegaan op de verdrogingsproblematiek zoals deze op de Utrechtse Heuvelrug met de onttrekking van grondwater (o.a. t.b.v. drinkwaterwinning) samenhangt.	Onder andere in hoofdstuk 12 geven we aan wat onze doelen zijn met betrekking tot verdroogde natuur en in het Deelplan KRW staan ook een aantal (grond)watermaatregelen ten behoeve van verdroogde natuur geformuleerd. In het verleden is veel onderzoek gedaan naar de effecten van grondwateronttrekking op de Heuvelrug in relatie tot de verdroogde natuur op de flanken van de Heuvelrug. Dit heeft ook geleid tot maatregelen (reductie en verplaatsing van een aantal drinkwaterwinningen). Ook nu loopt een onderzoek naar de effecten van grondwateronttrekkingen op de TOP-gebieden. De resultaten daarvan worden meegenomen in de op te stellen beheerplannen en maatregelenpakketten per Natura 2000-/TOP-gebied.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.8	De provincie heeft ervoor gekozen om de TOP-gebieden met prioriteit aan te pakken. Dat mag niet betekenen dat men de verdrogingsproblematiek in de overige gebieden op de lange baan schuift, of uiteindelijk helemaal laat zitten. Voor de Stichting dienen de doelen zoals deze indertijd in het Plan van aanpak verdrogingsbestrijding 'Hart voor een natter Utrecht' naar voren zijn gebracht dan ook gewoon te blijven staan. Teneinde evenwel bepaalde gebiedseigen natuurwaarden te kunnen realiseren, moet de aanpak van de verdroging, waarbij uiteindelijk ook de te bereiken waterkwaliteit een belangrijke rol speelt, een hoge prioriteit blijven houden. Inspreker pleit ervoor om de klasse "overig verdroogd gebied" op de agenda te houden. De aanpak van verdroging moet een hoge prioriteit houden.	Op pag. 53 onder "verdrogingsbestrijding" beschrijven wij hoe we omgaan met de verdroogde natuur in de provincie. Uit de tekst blijkt dat ook de klasse " overig verdroogd" op de agenda staat. Aanpak van deze gebieden heeft in de eerste AVP-periode (tot 2013) echter geen prioriteit.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.9	Daarnaast speelt in het Noorderpark/Vechtplassengebied de problematiek van de verdroging en de daarmee samenhangende invoer van gebiedsvreemd water van slechte kwaliteit. Mede gezien resultaatsverplichtingen zoals deze vanuit de aanwijzing van het Oostelijke Vechtplassengebied tot Natura 2000-gebied voortvloeiën, wordt hier door de Stichting dan ook een integrale aanpak voorgestaan. Wat betreft het Utrechtse deel van dit Natura 2000-gebied richten de maatregelen zich vooralsnog op de aanpak van de verdrogende werking die van de Bethunepolder op de omgeving uitgaat. Het blijft voor de Stichting hierbij de vraag waarom men veel van de gewenste maatregelen uitstelt tot na 2015, als ook een afname van de drinkwaterwinning door de Amsterdamse Drinkwaterleiding Maatschappij hierbij voorbaat niet bespreekbaar acht.	Uw zorg over het Noorderparkgebied is duidelijk; bij het opstellen van het Beheerplan Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen, waar het Noorderpark een onderdeel van is, worden ook de problemen zoals u die schetst integraal meegenomen. In tegenstelling met dat wat u stelt over het uitstel van de uitvoering van maatregelen tot na 2015, gaan wij ervan uit dat een groot aantal maatregelen, nodig vanuit de KRW, de 'sense of urgency' en Natura 2000 voor een groot deel juist vóór 2015 uitgevoerd zullen worden. Overigens is het opstellen van het Beheerplan Natura 2000 een proces waar u op meerdere momenten inspraak kunt leveren.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.10	De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ziet het als een gemiste kans dat men de 'Waterparels' uit het PWP heeft gehaald en vraagt met klem de 'Waterparels' weer op te nemen in het plan. Deze waterparels zijn vaak exemplarisch voor een grotere groep wateren, waar met een beetje aandacht relatief heel veel karakteristieke biodiversiteit tot ontwikkeling gebracht kan worden. Met de KRW-nadruk op de hoofdwateren, de grote plassen en de Natura2000-gebieden mis je feitelijk een karakteristiek stuk Nederlandse natuur. De Stichting ziet het dan ook als een provinciaal belang dat dergelijke bovengemiddeld waardevolle wateren en hun potenties alsnog erkend worden. De Stichting is het principiële oneens met de conclusie dat de strategie om prioriteit te leggen bij de ontwikkeling van duurzame robuuste watersystemen en het realiseren van de Ecologische Hoofdstructuur, betekent dat aan de andere kant alle verspreide hydrobiologisch waardevolle wateren opgeofferd moeten worden.	In het Waterplan is geen specifiek beleid opgenomen voor ecologisch waardevolle wateren. Het grootste deel van deze wateren is onderdeel van de Natura 2000-gebieden, of de TOP- en SUBTOP-gebieden, of onderdeel van de EHS. Hiermee is een reële mate van bescherming gewaarborgd. In gebieden buiten de EHS, waar sprake is van geconcentreerde actuele natuurwaarden, is bescherming voorzien door middel van het bestaande beleid in onze structuurvisie. Wij willen namelijk in deze gebieden de actuele natuurwaarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Aan de waterbeheerders wordt gevraagd bij de uitvoering van hun waterbeheerplannen rekening te houden met deze richtinggevende beleidsuitspraken uit de structuurvisie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.11	In figuur 12: 'Natuur' wordt een overzicht gegeven van de binnen de provincie Utrecht na te streven natuur. Daarbij valt volgens de Stichting op dat men weliswaar de Ecologische verbindingzones (EVZ's) heeft aangegeven, maar kennelijk de 'robuuste ecologische verbindingzones' niet nader heeft gedefinieerd, terwijl deze wel van bijzonder belang moeten worden geacht om de nu deels verspreid liggende natuurgebieden ook goed te kunnen laten functioneren. In het bijzonder gaat het dan om de robuuste verbindingen tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug, als ook om de zogenaamde 'Groene Ruggengraat' die diverse natte natuurgebieden met elkaar verbindt (zie in deze o.a. de 'Voorloper Groene Hart').	De Groene Ruggengraat is nog niet 'begrensd', en kan daarom als zodanig niet opgenomen worden op kaart 12 van het Waterplan. De robuuste verbinding Veluwe-Utrechtse Heuvelrug is geen natte EVZ en wordt dus niet als zodanig op de kaart weergegeven. De begrenzing van deze robuuste verbinding is nu alleen vastgesteld als subsidiekader maar nog niet vastgelegd in ons ruimtelijk beleid. Deze verbinding wordt daarom niet op de functiekaart weergegeven.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.12	Op kaart 12: 'Natuur' staat het oorspronkelijk geplande tracé van het Schoonwatersysteem Groenraven-Oost nog steeds als natte ecologische verbinding genoemd. Dit berust mogelijk op een misverstand, aangezien inmiddels van de aanleg van dit systeem is afgezien. Er moet nog eens zorgvuldig naar de natte verbindingen worden gekeken die op kaart 12 staan aangegeven. Door de Werkgroep Natuurlijk Zeist-West zal in het kader van hun inspraakreactie een voorstel worden gedaan voor een alternatief. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ondersteunt dat alternatief van harte.	Uw opmerking over het schoonwatertracé is terecht; wij hebben deze natte ecologische verbinding van de kaart gehaald.	Kaart 12 is aangepast.
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
12.13	SUBTOP-verdroogde gebieden. Inspreker gaat ervan uit dat de afgesproken maatregelen uit het Watergebiedsplan Groenraven-Oost/Maartensdijk ook doorgaan indien deze in 2013 nog niet gerealiseerd zijn. Inspreker vraagt over de aanpak verdroging subtop-gebieden of dit betekent dat alle maatregelen zoals die in het Watergebiedsplan Groenraven-Oost/Maartensdijk voor de subtop-verdroogde gebieden gepland zijn, ook daadwerkelijk uiterlijk 2013 uitgevoerd moeten zijn? Is dit Watergebiedsplan een integraal onderdeel van AVP 2007-2013?	Uw vraag heeft in onze ogen geen directe relatie met het Waterplan. Alle maatregelen zoals die in het Watergebiedsplan voor de SUBTOP-verdroogde gebieden gepland zijn zullen ook daadwerkelijk uiterlijk 2013 uitgevoerd moeten zijn. Dit Watergebiedsplan is inderdaad een onderdeel van de AVP 2007-2013.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.14	Overig verdroogde gebieden: Inspreker vraagt of het beleid is dat de overig verdroogde gebieden verdroogd blijven?	Nee. Op pag. 53, onder "verdrogingsbestrijding", beschrijven we hoe we omgaan met de verdroogde natuur in de provincie. Uit de tekst blijkt dat ook de klasse "overig verdroogd" op de agenda staat. Aanpak van deze gebieden heeft in de eerste AVP-periode (tot 2013) echter geen prioriteit.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.15	<p>Werkgroep Natuurlijk Zeist-West vraagt de provincie met klem de waterparels op te nemen in het Provinciaal Waterplan (en het waterbeheerplan van HDSR). Dit zijn de kleine wateren met bijzondere natuurwaarde. Het gaat dan over de haarvaten en andere kleine wateren waar binnen de KRW geen aandacht voor is en waar dus ook geen maatregelen op gericht zijn.</p>	<p>In het Waterplan is geen specifiek beleid opgenomen voor ecologisch waardevolle wateren. Het grootste deel van deze wateren is onderdeel van de Natura 2000-gebieden, of de TOP- en SUBTOP-gebieden, of onderdeel van de EHS. Hiermee is een reële mate van bescherming gewaarborgd. In gebieden buiten de EHS, waar sprake is van geconcentreerde actuele natuurwaarden, is bescherming voorzien door middel van het bestaande beleid in onze structuurvisie. Wij willen namelijk in deze gebieden de actuele natuurwaarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Aan de waterbeheerders wordt gevraagd bij de uitvoering van hun waterbeheerplannen rekening te houden met deze richtinggevende beleidsuitspraken uit de structuurvisie.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
12.16	<p>De natte ecologische verbindingzones op zowel de kaarten van het Ontwerp Provinciaal Waterplan, het deelrapport KRW én het Ontwerp Waterbeheerplan HDSR zijn onjuist ingetekend. Aanpassing van de kaarten is noodzakelijk.</p> <p>Op de kaart staat waarschijnlijk het oorspronkelijk geplande tracé van het Schoonwatersysteem Groenraven-Oost als natte ecologische verbinding ingetekend. Dit is een vergissing omdat dit watersysteem vanwege slechte waterkwaliteit voor de natuurgebieden niet wordt aangelegd. Inspreker stelt voor dat de Blikkenburgervaart, Slotgracht Zeist, Zeister Grift, Biltse Grift, Nieuwe Hakswetering als natte ecologische verbindingzones (natte EVZ's) worden opgenomen op de kaart. Daarnaast is de kwelsloot van Zeist-West als lokale natte verbinding langs een EHS-natuurontwikkelingsstrook en als bron van schoon kwel/regenwater voor natuurgebied Niënhof van belang.</p>	<p>Uw opmerking over het schoonwatertracé is terecht; wij hebben deze natte ecologische verbinding van de kaart gehaald. De alternatieven die u voorstelt als natte ecologische verbindingzone kunnen wij niet op de kaart zetten, omdat een en ander niet strookt met de door Provinciale Staten vastgestelde ecologische verbindingzones. Dat wil overigens niet zeggen dat uw voorgestelde alternatieven geen bijdrage zouden kunnen leveren in het ecologisch functioneren van die wateren.</p>	<p>Kaart 12 is aangepast.</p>

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.17	Inspreker verzoekt de provincie om de kleinere slootstelsels als fijnmazige natte ecologische verbindingen een plek te geven in het hoofdstuk 'Water voor de natuur' en waar mogelijk herstel van de ecologische samenhang te bevorderen, daar waar goede kansen liggen.	Dat kleinere slootstelsels kunnen fungeren als fijnmazige ecologische verbindingen is een punt dat zeker is; wij vinden het echter niet nodig dat zo specifiek terug te laten komen in de tekst van het hoofdstuk 'Water voor de natuur'. In de praktijk zullen de waterschappen zich ervoor inzetten bestaande waardevolle situaties te behouden. In situaties waar goede kansen liggen voor herstel zullen zij deze zeker benutten.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing van het Waterplan.
Gemeente Houten			
12.18	Met het oog op water voor natuur zou gemeente Houten graag meer duidelijkheid willen hebben over de zogenaamde robuuste verbindingzone die via de Waterlinie ook over hun grondgebied loopt. Gemeente Houten mist hem op kaart 12, terwijl er wel middelen aan verbonden zijn.	De Waterlinie als robuuste verbindingzone is formeel niet opgenomen in de structuurvisie en de Nota Ruimte. Daarom hebben we deze nu niet opgenomen in het Waterplan.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
IVN Eemland			
12.19	Het is opvallend dat de kleine wateren, die juist bijzonder belangrijk zijn voor hun natuurwaarden, helemaal niet genoemd worden in het Waterplan, zoals de waaien (aardkundige monumenten!). IVN Eemland onderschrijft het commentaar van NMU over de waterparels.	In het Waterplan is geen specifiek beleid opgenomen voor ecologisch waardevolle wateren. Het grootste deel van deze wateren is onderdeel van de Natura 2000-gebieden, of de TOP- en SUBTOP-gebieden, of onderdeel van de EHS. Hiermee is een reële mate van bescherming gewaarborgd. In gebieden buiten de EHS, waar sprake is van geconcentreerde actuele natuurwaarden, is bescherming voorzien door middel van het bestaande beleid in onze structuurvisie. Wij willen namelijk in deze gebieden de actuele natuurwaarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Aan de waterbeheerders wordt gevraagd bij de uitvoering van hun waterbeheerplannen rekening te houden met deze richtinggevende beleidsuitspraken uit de structuurvisie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
12.20	Inspreker vraagt aandacht voor de natte EVZ langs Praamgracht en Soesterveen i.r.t. de waardevolle overgang Heuvelrug – Eempolders en verzoeken dat onderdeel van krt 12 ook in rapport V&E op te laten nemen.	Wij zullen het waterschap Vallei en Eem verzoeken de kaart in die zin in overeenstemming te brengen met de kaart van het Waterplan.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

12. WATER VOOR NATUUR

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
12.21	Inspreker vraagt om voor gebied langs Drakenburgergracht (buiten EHS) de uitspraak op pag. 51 te laten gelden (geconcentreerde actuele natuurwaarden instand houden en versterken).	Wij zullen in de planperiode in overleg met het waterschap Vallei en Eem onderzoeken of het gebied langs de Drakenburgergracht daarvoor in aanmerking komt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
12.22	HDSR vraagt de aandacht van provincie Utrecht voor wateren met (potentieel) belangrijke ecologische waarden. Dit betreft gebieden die nu geen officiële status hebben gekregen. Het hoogheemraadschap wil graag in de komende planperiode met de provincie onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om deze waarden te beschermen.	In het Waterplan is geen specifiek beleid opgenomen voor ecologisch waardevolle wateren. Het grootste deel van deze wateren is onderdeel van de Natura 2000-gebieden, of de TOP- en SUBTOP-gebieden, of onderdeel van de EHS. Hiermee is een reële mate van bescherming gewaarborgd. In gebieden buiten de EHS, waar sprake is van geconcentreerde actuele natuurwaarden, is bescherming voorzien door middel van het bestaande beleid in onze structuurvisie. Wij willen namelijk in deze gebieden de actuele natuurwaarden in stand houden en waar mogelijk versterken. Aan de waterbeheerders wordt gevraagd bij de uitvoering van hun waterbeheerplannen rekening te houden met deze richtinggevende beleidsuitspraken uit de structuurvisie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
13.1	Op pagina 55 van het Ontwerp Waterplan wordt ingegaan op het beleid voor grondwateronttrekkingen. Er wordt ingegaan op het middelwaardige gebruik t.b.v. energievoorziening. Om duurzame oplossingen ook gezamenlijk met bedrijfsleven te stimuleren en te ontwikkelen om de potenties van middelwaardig gebruik t.b.v. energievoorziening te onderzoeken en benutten verzoekt Kamer van Koophandel Midden-Nederland de provincie een pilotprogramma in dit waterplan toe te kennen met financiële middelen, zoals ook in de provincie Gelderland wordt geopperd.	De provincie stimuleert duurzame technieken zoals koude/warmteopslag (KWO) en heeft daarvoor diverse regelingen. Dit kunnen bijvoorbeeld subsidies zijn voor haalbaarheidsstudies of regelingen voor garantstelling. Dit soort regelingen zijn en worden niet opgenomen in het Waterplan, maar zijn vastgelegd in andere provinciale plannen en/of subsidieregelingen. Voor bestaande provinciale regelingen verwijzen wij u naar onze website (zie subsidies Duurzaamheid, Energie, Klimaat).	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Dhr. C.D. Noteboom			
13.2	1. Het oppervlakkige grondwater komt als kwelwater met heel bijzondere flora en fauna voor in de kwelsloten langs de Heuvelrug. Om het water uit die laag te gebruiken voor koude-warmte opslag, zoals nu wordt gedaan om energie te besparen, vereist wel enig inzicht in de mogelijke gevolgen voor die bijzondere ecosystemen. 2. N.B. Het gebruik van het diepere grondwater voor energiebesparende technieken lijkt gezien de toekomstige schaarste aan drinkwater geen goede optie.	1. Bij een vergunningaanvraag voor een koude/warmteopslag (KWO) worden de effecten op natuurbelangen altijd expliciet meegenomen in de beoordeling van de aanvraag. 2. Provincie Utrecht is ook van mening dat koude/warmteopslag (KWO) geen probleem mag vormen voor de toekomstige drinkwatervoorziening. In het Grondwaterplan 2008-2013 geven wij dan ook aan dat alleen verantwoorde toepassing van KWO toegestaan wordt. Verantwoorde toepassing betekent dat KWO niet mag leiden tot achteruitgang van de grondwaterkwaliteit en daarmee geen belemmering voor het bereiden van drinkwater mag vormen. Wij stellen daarom strikte voorwaarden aan het toepassen van KWO en houden hierbij ook rekening met eventuele onzekerheden in de kennis over de effecten van KWO. Zo hanteren wij een maximale infiltratietemperatuur van 25°C. Ook stellen wij dat KWO in beginsel alleen in het bovenste watervoerende pakket of in pakketten die niet geschikt zijn om drinkwater te bereiden toegepast mag worden. Hiermee voorkomen wij een onnodige claim op de pakketten die zeer geschikt zijn om drinkwater uit te bereiden. Door het onder strikte voorwaarden toestaan van KWO kan deze techniek een nuttige bijdrage leveren aan het aandeel duurzame energie in de provincie en hoeft KWO geen belemmering te vormen voor de toekomstige drinkwatervoorziening.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
13.3	<p>1. NMU verzoekt provincie Utrecht het voorzorgprincipe goed in acht te nemen en alleen KWO toe te staan als er geen enkel risico bestaat op vervuiling van het grondwater.</p> <p>2. Voorlopig lijkt het inspreker gewenst als de provincie alle vergunningaanvragen, ook van de kleinere winningen, in eigen hand houdt.</p> <p>3. Daarnaast dringt inspreker aan op voorlopig alleen tijdelijke vergunningen en een verplicht monitoringssysteem, te betalen door de gebruiker.</p>	<p>1. Wij beamen dat alleen verantwoorde toepassing van koude/warmteopslag (KWO) toegestaan mag worden (zie ook Grondwaterplan 2008-2013: Deel II - paragraaf 2.5). Verantwoorde toepassing betekent dat KWO niet mag leiden tot achteruitgang van de grondwaterkwaliteit. Wij stellen daarom strikte voorwaarden aan het toepassen van KWO. Hierbij houden wij ook rekening met eventuele onzekerheden in de effecten van KWO. Daarom staan wij veiligheidshalve KWO niet toe binnen een grote zone rondom drinkwaterwinningen.</p> <p>2. De bevoegdheid voor het vergunnen en handhaven van onttrekkingsvergunningen voor KWO installaties is wettelijk geregeld. Op basis van de Grondwaterwet is de provincie thans het bevoegd gezag voor <u>alle</u> KWO installaties bij de provincie. Dit wordt voortgezet in de Waterwet.</p> <p>3. Aan de vergunning zijn altijd standaard monitoringsvoorwaarden verbonden (debieten, temperaturen, energiestromen etcetera). Indien er aanleiding is kunnen extra monitoringsvoorwaarden opgelegd worden (bijvoorbeeld indien belangen van derden direct in de omgeving aanwezig zijn). In principe hebben alle KWO-systemen een permanent karakter, omdat middels voorwaarden de effecten op de omgeving voldoende afgedekt kunnen worden. Ook biedt een permanente vergunning altijd de mogelijkheid om indien nodig ingetrokken te worden. Tijdelijke vergunningen zijn daarom niet noodzakelijk.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
13.4	NMU vraagt de vergunning voor drinkwaterwinning niet eerder te verruimen dan wanneer de natuurdoelen behorend bij de bijzondere kwelafhankelijk en verdroogde natuurgebieden en sprengen langs de flanken dit toelaten.	Het wel of niet toestaan van een grondwateronttrekking, bijvoorbeeld ten behoeve van drinkwater, vindt plaats in het kader van de vergunningprocedure Grondwaterwet (straks Waterwet). De effecten op de natuurbelangen worden altijd expliciet meegenomen in de beoordeling van een vergunningaanvraag.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
13.5	<p>Pag. 55: De provincie stelt dat zij energiewinning uit grondwater niet toestaat in de nabijheid van drinkwateronttrekkingen.</p> <p>De SBPB stelt vast dat de provincie vergunning heeft verleend aan RIVM, <u>in</u> de omgeving van drinkwatervoorziening. Daarnaast overweegt de provincie vergunningverlening <u>net</u> buiten de 50j zone! voor PGGM. Daarmee toont de provincie aan dat zij zeker in relatie tot KRW onvoldoende zorg heeft voor de kwaliteit van het grondwater.</p> <p>De provincie beargumenteert de vergunningverlening voor energiewinning uit grondwater op grond van energiebesparing en reductie van CO2 emissie. De bijdrage van de CO2 vermindering door PGGM is volgens SBPB 0.009%. Deze geringe bijdrage aan de vermindering van de CO2 uitstoot kan niet anders betiteld worden als een bagatel. Toch wil de provincie Utrecht deze minuscule bijdrage aan de vermindering van de CO2 uitstoot laten prevaleren boven de aanzienlijke risico's van vervuiling van het grondwater. In de visie van de SBPB is de provincie Utrecht volstrekt voorbij gegaan aan haar verantwoordelijkheid om de kwaliteit van het grondwater te borgen.</p>	<p>Wij hebben gekozen om veiligheidshalve een grote zone rondom drinkwaterwinningen te bepalen waarbij koude/warmteopslag (KWO) niet toegestaan wordt. Deze zone is 2x zo groot als het grondwaterbeschermingsgebied. Hiermee tonen wij aan dat we voldoende zorg hebben voor de kwaliteit van het grondwater. RIVM en PGGM vallen inderdaad buiten de grote 50 jaarszone.</p> <p>Het toepassen van energiewinning bij gebouwen levert een gemiddelde energiebesparing en CO2-reductie op van circa 50 à 75 % ten opzichte van conventioneel verwarmen of koelen. Dit vinden wij een significante bijdrage. Gezien de beperkte risico's voor het grondwater vinden wij dat wij vanuit de duurzaamheidsgedachte verantwoord bezig zijn.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
13.6	Ook voor de kwelzones rondom de Utrechtse Heuvelrug moet energiewinning uit grondwater niet verder toegestaan worden, mede op grond van de risico's van vervuiling van het grondwater.	Wij delen uw zienswijze niet. Zoals eerder gesteld vinden wij dat aan koude/warmteopslag (KWO) voldoende voorwaarden worden gesteld om significante negatieve beïnvloeding van de grondwaterkwaliteit te voorkomen. Daarnaast worden locatiespecifieke omstandigheden of belangen, zoals kwalitatieve of kwantitatieve effecten op waardevolle kwelzones, meegenomen in de vergunningaanvraag Grondwaterwet (straks: Waterwet).	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
13.7	De Stichting wijst wat mogelijke verontreinigingsbronnen betreft op de risico's die het toepassen van koude warmte opslag (KWO) met name op de Utrechtse Heuvelrug met zich meebrengt. Het gebruik van het diepere grondwater voor energie besparende technieken lijkt, gezien de toekomstige schaarste aan drinkwater, hier evenwel geen goede optie.	Provincie Utrecht is ook van mening dat koude/warmteopslag (KWO) geen probleem mag vormen voor de toekomstige drinkwatervoorziening. In het Grondwaterplan 2008-2013 geven wij dan ook aan dat alleen verantwoorde toepassing van KWO toegestaan wordt. Verantwoorde toepassing betekent dat KWO niet mag leiden tot achteruitgang van de grondwaterkwaliteit en daarmee geen belemmering voor het bereiden van drinkwater mag vormen. Wij stellen daarom strikte voorwaarden aan het toepassen van KWO en houden hierbij ook rekening met eventuele onzekerheden in de kennis over de effecten van KWO. Zo hanteren wij een maximale infiltratietemperatuur van 25°C. Ook stellen wij dat KWO in beginsel alleen in het bovenste watervoerende pakket of in pakketten die niet geschikt zijn om drinkwater te bereiden toegepast mag worden. Hiermee voorkomen wij een onnodige claim op de pakketten die zeer geschikt zijn om drinkwaterwater uit te bereiden. Door het onder strikte voorwaarden toestaan van KWO kan deze techniek een nuttige bijdrage leveren aan het aandeel duurzame energie in de provincie en hoeft KWO geen belemmering te vormen voor de toekomstige drinkwatervoorziening.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
13.8	De inspreker is van mening dat het op de Utrechtse Heuvelrug het "herstel van de hier van oorsprong met aangrenzende gebieden aanwezige eco-hydrologische relaties als centraal doel zou moeten gelden. De provincie zal als verantwoordelijke voor de diepe grondwater juist initiatief hierin moeten nemen. Zo mag het winnen van drinkwater niet afgewenteld worden op de natuur en dient de aanwezige kweldruk hersteld te worden.	Herstel van natuurwaarden op de Utrechtse Heuvelrug is al lang een belangrijke thema voor de provincie en de provincie heeft al vele initiatieven getoond om dit te realiseren. Zo is enkele jaren geleden besloten om als anti-verdrogingsmaatregel enkele drinkwaterwinningen te sluiten op de Utrechtse Heuvelrug en te verplaatsen naar diepe waterlagen in het poldergebied. Ook doet de provincie momenteel onderzoek naar de effecten van winningen (waaronder drinkwater) op Natura 2000- en TOP-gebieden. Op basis van de resultaten worden naar de gevolgen voor de bestaande onttrekkingen gekeken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
13.9	De Stichting geeft aan dat een visie voor de lange termijn met betrekking tot de waterbalans van de Utrechtse Heuvelrug (en daarmee direct samenhangende kwel) in relatie tot de klimaatscenario's ontbreekt. Inspreker doet een voorstel voor die visie: "Het herstel van de ecohydrologische relaties zoals die van oorsprong tussen de Utrechtse Heuvelrug en de omringende gebieden aanwezig zijn."	In het verleden is veel onderzoek gedaan naar de effecten van grondwateronttrekking op de Heuvelrug in relatie tot de verdroogde natuur op de flanken van de Heuvelrug. Dit heeft ook geleid tot maatregelen (reductie en verplaatsing van een aantal drinkwaterwinningen). Ook nu loopt een onderzoek naar de effecten van grondwateronttrekkingen op de TOP-gebieden. Op dit moment ligt het ontwikkelen van een dergelijke visie voor dit deelgebied voor ons niet voor de hand. Op het moment dat er een integrale visie voor de Utrechtse Heuvelrug en de voet van de Heuvelrug wordt opgesteld zullen we dit zeker meenemen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Wergroep Natuurlijk Zeist-West			
13.10	Gebruik van grondwater voor warmte-koudeopslag: dat dit een nieuwe diffuse bron voor grondwater wordt is niet ondenkbaar. Inspreker verzoekt de provincie Utrecht terughoudend te zijn in de toepassing van KWO's.	Wij zien KWO als een kansrijke en duurzame techniek en willen daarom verantwoorde toepassing van KWO stimuleren. Verantwoorde toepassing betekent dat KWO niet mag leiden tot achteruitgang van de grondwaterkwaliteit. Wij stellen daarom strikte voorwaarden aan het toepassen van KWO en houden hierbij ook rekening met eventuele onzekerheden in de kennis over de effecten van KWO. Daarom zijn wij terughoudend bij het toepassen van KWO in de directe omgeving van drinkwaterwinningen. Door het onder strikte voorwaarden toestaan van KWO kan deze techniek een nuttige bijdrage leveren aan het aandeel duurzame energie in de provincie.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
13.11	Inspreker pleit ervoor om alle eventuele toename van grondwater op de Heuvelrug ten goede te laten komen aan de kwelnatuur langs de randen van de Heuvelrug, onder verwijzing naar het convenant "Hart voor een natter Utrecht". Daarbij stelt inspreker dat een toename van drinkwateronttrekkingen geen optie is. Inspreker verzoekt om het volgende vast te leggen "het herstel en behoud van de kwelgerelateerde natuur is het eerste groot openbaar doel boven nog meer grondwateronttrekking".	Allereerst ter informatie: het convenant "Hart voor een natter Utrecht" is vervangen door het in 2008 afgesloten "Convenant Verdrogingsbestrijding in TOP-gebieden: een nieuwe impuls" (zie www.provincie-utrecht.nl onder thema's > water > verdroging). Op pag. 13 geven wij aan dat "indien meer kwel optreedt biedt dit kansen voor de nu vaak verdroogde natuur langs de flanken van de Heuvelrug". Uiteraard zetten wij ons dan ook in om die kansen te benutten. Daarbij moeten andere belangen/functies echter niet uit het oog verloren worden. Wij nemen uw tekstvoorstel niet over. Wij kunnen u echter wel in zoverre gerust stellen dat een eventuele aanvraag voor uitbreiding van een grondwateronttrekking (bijvoorbeeld ten behoeve van de drinkwaterbereiding) via de vergunningprocedure altijd beoordeeld zal worden op eventuele negatieve effecten op natuurgebieden.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
13.12	<p>Inspreker is van mening dat het stopzetten van de drinkwaterwinning van belang blijft. Drinkwaterwinning is de oorzaak van de verdroogde gebieden en van de verdroging in de subTOPgebieden. Alleen zo kan sprake zijn van herstel van de verdroogde gebieden. Naar de mening van de inspreker zou de provincie moeten blijven zoeken naar een alternatief voor de drinkwaterwinning uit de Heuvelrug en dit voornemen opnemen in het Provinciale Waterplan.</p>	<p>De afgelopen jaren heeft provincie Utrecht veel onderzoek gedaan naar de effecten van winningen in relatie tot grondwaterafhankelijke natuur. Uit die onderzoeken blijkt dat verdroging niet alleen veroorzaakt wordt door grondwateronttrekkingen maar dat waterkwaliteit en oppervlaktewaterpeilbeheer ook een belangrijke rol spelen. Tevens heeft provincie Utrecht maatregelen getroffen om de vergunningscapaciteit voor grondwateronttrekkingen op en om de Heuvelrug met 9,0 miljoen kubieke meter per jaar te verminderen. Bij eventuele toekomstige uitbreidingen van de drinkwateronttrekking wordt rekening gehouden met de opgedane kennis. Nieuwe locaties worden dan ook bij voorkeur elders in de provincie gezocht dan op of om de Heuvelrug.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Vitens			
13.13	<p>Tevens vraagt Vitens de provincie Utrecht om middels haar beleid en instrumenten met name gemeenten te bewegen tot het maken van bewuste keuzes voor het gebruik van hun ondergrond waarbij de bestaande drinkwaterwinningen in de visies en (ruimtelijk) plannen worden verankerd als de meest kwetsbare gebruiker met een groot openbaar belang. Hierbij wordt Vitens graag betrokken.</p>	<p>Wij beamen het belang van het verankeren van het drinkwaterbelang in ruimtelijke (gemeentelijke) plannen. Wij zien waterwinning als een provinciaal belang en zullen er dan ook op toezien dat dit gebeurt. In het kader van de Bodemvisie zal ondergrondse ordening en de relatie met drinkwaterwinning verder vorm krijgen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Waternet			
13.14	<p>In het hoofdstuk energiewinning (blz. 55) wordt aangegeven dat de systemen KWO en BWW niet worden toegestaan in de nabijheid van drinkwaterwinningen. De drinkwaterbedrijven (Oasen, Vitens en Waternetgemeente Amsterdam) geven echter aan dat zij dit niet voldoende achten en geven aan dat beide systemen, behalve in de waterwingebieden en 25 jaar zones, ook verboden moeten worden in de 100 jaar aandachtsvelden en in de boringsvrije zones.</p>	<p>We zullen in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringvrije zones (in de laag onder de afsluitende kleilaag) bodemwarmtewisselaars absoluut verbieden in de Provinciale Milieuverordening. Dit doen wij niet in de 100-jaarsaandachtsgebieden, omdat die niet bedoeld zijn voor milieuregelgeving. Buiten de eerste drie grondwaterbeschermingszones zal straks ook voor bodemwarmtewisselaars nieuwe landelijke regelgeving voor bodemenergie toepasselijk worden. Dit geheel moet tot een afdoende bescherming van winningen leiden.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

13. VOLDOENDE GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)			
13.15	Op dit moment kent provincie Utrecht nog een provinciale heffing voor grondwatergebruik. De Grondwaterwet en straks de Waterwet stellen strikte eisen aan de bestemming van deze heffing. Deze geormerkte heffing draagt nauwelijks bij aan de bestrijding van door de provincie gemaakte kosten, maar drukt wel op het budget van grondwatergebruikte bedrijven. Het bedrijfsleven is van mening dat de heffing kan worden afgeschaft.	<p>Het klopt dat de Grondwaterwet strikte eisen stelt aan de wijze van besteding van de gelden uit de Grondwaterheffing. Wij volgen de wet en gebruiken de opbrengst voor het financieren van de kosten voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. maatregelen ter bestrijding van nadelige effecten van winningen (zoals verdroging); 2. onderzoeken die voor het kwantitatief grondwaterbeheer nodig zijn; 3. vergoeding van schade; 4. de commissie van deskundigen die kan optreden bij een geschil. <p>Elk jaar wordt geëvalueerd of een aanpassing van het tarief nodig is om de kosten te dekken. Het is dus onjuist om te stellen dat de heffing de kosten van de provincie niet dekt. Wij zullen de Grondwaterheffing blijven gebruiken om onze wettelijke taken uit te kunnen voeren.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Amersfoort, Rhenen, Soest, Zeist			
14.1	<p>In hoofdstuk 14 wordt een nieuw stelsel ingevoerd van 3 zones. Aan dit stelsel wordt, zo lijkt het, een behoudregime gekoppeld tegen nieuwe ontwikkelingen, dat veel verder gaat dan de al bekende 100jaarszones, waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden. Dit regime is onaanvaardbaar, tenzij uit een nadere specificatie blijkt dat het geen belemmering vormt voor eventuele toekomstige ontwikkelingen in de A-, B-en C-zones.</p> <p>Insprekers gaan er vanuit dat hun huidig beleid voldoende voorziet in de bescherming van het grondwater, ook in het gebied van de Utrechtse Heuvelrug.</p>	<p>Volgens het bestaand beleid in onze Wro-structuurvisie (Streekplan) is de bescherming van de grondwatervoorraad voor drinkwater en natuur in het Infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug van provinciaal belang. De Provinciale ruimtelijke verordening (Prv) is hierop direct van toepassing. De Prv verwijst naar de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug en neemt het gebied als kaart in de Prv op. Het gebied is daartoe nader begrensd op basis van de meest recente kennis over het bodem- en grondwatersysteem en in dit Waterplan als kaart 14.2 opgenomen.</p> <p>De Grondwatervisie is hierbij zodanig geactualiseerd dat geen onderverdeling in zones meer wordt toegepast. Dit komt voort uit het meest actuele inzicht, dat de minst kwetsbare zone toch aanmerkelijk kwetsbaarder blijkt en daarmee de verschillen in kwetsbaarheid tussen de zones veel kleiner is dan tot voorheen is aangenomen. Daarmee vervalt de noodzaak tot het onderscheiden van zones binnen het gebied. Bovendien levert dit een duidelijke vereenvoudiging op. Tijdens de planperiode zal de Grondwatervisie verder worden geactualiseerd om de gebiedsgerichte aanpak verder vorm te geven.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 14: Schoon grondwater en kaart 14.2 van het Waterplan. Dit leidt ook tot een wijziging in de tabel in hoofdstuk 18: Functiekaart (gebiedsfunctie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
14.2	<p>Met betrekking tot het afkoppelen van hemelwater op de Utrechtse Heuvelrug stelt u dat dit op basis van het opgenomen beleid in het ontwerp plan wel kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Het beleid van het waterschap is erop gericht om op de Utrechtse Heuvelrug op termijn te streven naar een volledig herstel van de infiltratie door afstromend hemelwater niet af te voeren via het riool maar lokaal in de ondergrond te brengen. Hiermee worden wateroverlast en ongewenste riooloverstorten aan de onderzijde van de Utrechtse Heuvelrug bestreden. Wij zijn van mening dat de passage met betrekking tot de kwalitatieve bescherming van de Utrechtse Heuvelrug in uw ontwerp Waterplan dit afkoppelbeleid (wat ook uw beleidslijn is) zeer benadeeld. Het waterschap werkt nu al samen met de gemeenten aan de ontwikkeling van verantwoord afkoppelbeleid waarbij de risico's voor de kwaliteit van het grondwater worden beheerst. Wij zouden graag zien dat er in het Waterplan ruimte wordt gegeven aan een afkoppelaanpak waarbij op verantwoorde wijze met de risico's wordt omgegaan.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een aanpassing in hoofdstuk 14: Schoon grondwater en kaart 14.2 van het Waterplan. Dit leidt ook tot een wijziging in de tabel in hoofdstuk 18: Functiekaart (gebiedsfunctie stedelijk).</p>
Gemeente Veenendaal			
14.3	<p>Figuur 14.2 in het Ontwerp-Waterplan geeft maar een globaal beeld van de contouren van de zones A t/m C. Er is niet op uit te maken welke zone waar in Veenendaal precies van toepassing is.</p>	<p>De inspraakreacties zijn aanleiding geweest om te kijken naar de zonering en de onderbouwing van risico's op basis van geohydrologische informatie. Dit leidt tot de conclusie dat de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug wordt geactualiseerd en de belangrijkste conclusies zullen worden opgenomen in het Waterplan. In hoofdzaak betekenen de nieuwe inzichten, dat het onderscheid in kwetsbaarheden minder groot zijn dan eerder aangenomen en dat een driedeling in zones daarom niet gerechtvaardigd is. Met het vervallen van de zones op de Utrechtse Heuvelrug is ook het belang van deze vraag komen te vervallen.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
14.4	<p>In de uitbreidingsplannen van gemeente Veenendaal in de woonwijk Salamander te Veenendaal is er bij de planvorming gekozen voor groen wonen en een duurzame stedenbouw. Dit betekent onder andere dat door verharde oppervlakken aan bebouwing en bestrating te beperken het hemelwater in het gebied zelf kan worden opgevangen. Infiltratiezones, wadi's en dergelijke maken volledig afkoppelen van hemelwater in principe mogelijk. Door de grondwaterzoning en de bijbehorende grondgebruikscategorieën in het Ontwerp-Waterplan wordt het afkoppelen op genoemde wijze bij de uitbreidingsplannen Salamander onmogelijk gemaakt. Het afkoppelen van regenwater wordt landelijk geaccepteerd en juist ook gestimuleerd. Daarnaast is het Waterschap Vallei en Eem voorstander van het lokaal infiltreren van regenwater bij de uitbreidingsplannen in de wijk Salamander.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug en wanneer niet. Uit dit voorstel kunt u afleiden of in de situatie van woonwijk Salamander afkoppelen mogelijk is en onder welke voorwaarden.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>
14.5	<p>Gemeente Veenendaal verzoekt provincie Utrecht vriendelijk de toegestane (geadviseerde) grondgebruikscategorieën zodanig aan te passen, dat het toepassen van open verhardingsprofielen, infiltratiezones, wadi's en dergelijke, binnen de onderscheiden zones, zonder extra maatregelen mogelijk blijft.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in kaart 14.2 en toelichting, de tekst bij kaart 18 (met name de tabel en tekst bij gebiedsfunctie stedelijk gebied) en de passage over toetsingscriteria in hoofdstuk 5: Naar duurzame, robuuste watersystemen.</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Utrechtse Heuvelrug, gemeente Veenendaal, gemeente Rhenen, gemeente Zeist			
14.6	<p>Insprekers verwijzen naar het provinciale zoneringsbeleid op de Utrechtse Heuvelrug m.b.t. bescherming van de grondwatervoorraad voor drinkwater en natuur in de Utrechtse Heuvelrug en constateren dat het beleid tegenstrijdig is met het beleid voor het op de lange termijn herstellen van de infiltratie van regenwater op de Utrechtse Heuvelrug.</p> <p>De insprekers verzoeken de provincie om ten aanzien van het afstromend regenwater op de Utrechtse Heuvelrug te komen tot een eenduidig beleid van de waterschappen en provincie samen, waarbij een integrale afweging wordt gemaakt tussen het belang van het oppervlaktewater en het grondwater (zowel kwalitatief als kwantitatief). De insprekers vragen hierbij ook rekening te houden met de andere afwegingen die binnen een gemeente spelen.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
14.7	<p>NMU dringt er bij provincie Utrecht op aan in overleg met de betrokken waterschappen en gemeenten een goede oplossing te vinden zodat enerzijds de afkoppeling van relatief schone oppervlakken kan worden opgevoerd en anderzijds geen risico bestaat voor de verontreiniging van waterwingebieden en kwetsbare natuurgebieden.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel en wanneer niet acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
14.8	Kaart 14.2 zone C is onduidelijk.	De inspraakreacties zijn aanleiding geweest om naar de zonering te kijken en naar de onderbouwing van risico's op basis van geohydrologische informatie. Dit leidt tot de conclusie dat de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug wordt geactualiseerd en de belangrijkste conclusies zullen worden opgenomen in het Waterplan. In hoofdzaak betekenen de nieuwe inzichten, dat het onderscheid in kwetsbaarheden minder groot zijn dan eerder aangenomen en dat een driedeling in zones daarom niet gerechtvaardigd is. Zie ook het antwoord bij 14.1.	Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).
Dhr. C.D. Noteboom			
14.9	Het water onder de Heuvelrug is voor wat betreft het dieper gelegen water een bron voor ons drinkwater. Omdat zoet water van goede kwaliteit schaarser zal worden, zullen we dit moeten beschermen, maar ook zorgen dat er voldoende van blijft door veilig te stellen dat regenwater op de aarde komt en niet door overal bestrating en huizen aan te leggen water in riolen te laten verdwijnen. Afkoppeling van daken en mogelijk ook de wegen zouden via wadi's of opvangsystemen meer water naar de grond kunnen voeren dan nu. Dit geeft bovendien een afname van het risico van riooloverstorten.	De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen wel acceptabel is op de Utrechtse Heuvelrug en wanneer niet.	Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
14.10	<p>Wat betreft het grondwater op de Utrechtse Heuvelrug, en elders, dient men ervoor te zorgen dat er daarvan voldoende blijft door veilig te stellen dat regenwater op de aarde komt en niet door overal bestrating en huizen aan te leggen water in riolen te laten verdwijnen. Afkoppeling van daken en mogelijk ook de wegen zouden via wadi's of opvangsystemen veel meer water direct naar het grondwater kunnen afvoeren dan nu het geval is, waarbij dan natuurlijk wel met mogelijke risico's door het geven van duidelijke randvoorwaarden rekening dient te worden gehouden. Dit geeft bovendien een afname van het risico van riooloverstorten.</p> <p>De Stichting constateert op dit punt een verschil tussen de waterplannen van HDSR en WVE enerzijds en het PWP anderzijds. De Stichting dringt er bij de provincie op aan haar standpunt m.b.t. afkoppelen op de Utrechtse Heuvelrug nog eens zorgvuldig te bezien.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen op de Utrechtse Heuvelrug wel acceptabel is en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
14.11	<p>De Stichting onderschrijft de zonering met betrekking tot bepaalde gebruiksvormen zoals deze op de Heuvelrug wordt toegepast maar vindt het opvallend dat in de betreffende kaart de langs de randen van de Heuvelrug aanwezige dekzanden daarin niet zijn meegenomen, terwijl ook deze als uiterst kwetsbaar dienen te worden aangemerkt. Een bijstelling van de betreffende kaart wordt wenselijk geacht (zie in deze ook de 'Inspraakreactie Werkgroep Natuurlijk Zeist-West op het PWP')</p>	<p>De inspraakreacties zijn aanleiding geweest om naar de zonering te kijken en naar de onderbouwing van risico's op basis van geohydrologische informatie. Dit leidt tot de conclusie dat de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug wordt geactualiseerd en de belangrijkste conclusies zullen worden opgenomen in het Waterplan. De Grondwatervisie wordt hierbij zodanig geactualiseerd dat geen onderverdeling in zones meer wordt toegepast. Dit komt voort uit het meest actuele inzicht, dat de minst kwetsbare zone toch aanmerkelijk kwetsbaarder blijkt en daarmee de verschillen in kwetsbaarheid tussen de zones veel kleiner is dan tot voorheen is aangenomen. Daarmee vervalt de noodzaak tot het onderscheiden van zones binnen het gebied. Bovendien levert dit een duidelijke vereenvoudiging op. Tijdens de planperiode zal de Grondwatervisie verder worden geactualiseerd om de gebiedsgerichte aanpak verder vorm te geven. Zie ook het antwoord bij 14.1.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>
14.12	<p>Wat de bescherming van het grondwater op de Utrechtse Heuvelrug betreft ziet de Stichting het als zeer positief dat men nu ook bereid is het gebruik van bestrijdingsmiddelen tot een minimum terug te brengen (zie ook het Deelplan KRW, hoofdstuk 3.4.3. 'Reduceren van de verontreiniging door bestrijdingsmiddelen'), ook al zou de Stichting liever zien dat voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen op de Heuvelrug, ook gezien de grote doorlatendheid van de hier aanwezige zandgronden, alsnog een verbodsbepaling in de PMV wordt opgenomen.</p>	<p>Wij vinden het niet nodig om bestrijdingsmiddelen te gaan verbieden op de Utrechtse Heuvelrug. Primair ligt die verantwoordelijkheid bij het Rijk, voorzover al aan de orde. Beter is om aanvullend beleid te voeren als provincie en alleen daar waar we knelpunten zien maatregelen te nemen in lijn met de KRW-maatregelen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waterschap Vallei en Eem			
14.13	<p>Voor de bescherming van de grondwatervoorraad voor drinkwater en natuur onderscheidt de provincie op de Utrechtse Heuvelrug drie zones (A, B en C), met toenemende kwetsbaarheid voor verontreiniging. Alle ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan deze zonering. Voor zone C, de laaggelegen randzone, luidt het advies 'Nee. Alle gebruikscategorieën zijn ongewenst, behalve natuur'. Ook in deze zone vindt stedelijke ontwikkeling plaats (gemeente Utrechtse Heuvelrug en Veenendaal). Hoewel in strijd met het hiervoor genoemde advies, staat de provincie de ontwikkelingen wel toe, echter onder voorwaarde dat hemelwater naar de riolering wordt afgevoerd. Met deze voorwaarde heeft waterschap Vallei en Eem grote moeite, omdat daarmee de verontreiniging wordt afgewend op het oppervlaktewater, ofwel via riooloverstorten ofwel via de zuivering. Daarnaast heeft dit een negatieve invloed op de grondwateraanvulling van het infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug. Het waterschap ziet diverse andere oplossingen om de grondwaterkwaliteit te beschermen. Graag zoekt het waterschap samen met de provincie in concrete gevallen naar andere dan tot nu toe gekozen maatwerkoplossingen</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen op de Utrechtse Heuvelrug wel acceptabel is en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Amersfoort			
14.14	<p>Voor de infiltratie van regenwater streeft gemeente Amersfoort ernaar dat in eerste instantie bewoners zelf hun regenwater verwerken, bij voorkeur door infiltratie. Als dat niet mogelijk is neemt de gemeente dit in ontvangst en zal dit in eerste instantie infiltreren in de bodem. Als dit niet kan wordt het afgevoerd naar oppervlaktewater. In het grondwaterbeschermingsgebied De Berg wordt het regenwater niet geïnfilterd, maar wordt het naar buiten de grenzen van dit beschermingsgebied gebracht en vervolgens daar of geïnfilterd of afgevoerd naar oppervlaktewater. Hierbij wordt vooraf beoordeeld of er sprake is van risicovolle locaties. Als dat het geval is wordt via het vuilwaterriool naar de RWZI afgevoerd. Dit beleid is in lijn met het landelijke beleid en het beleid van het waterschap. Het beleid van de provincie is voor gemeente Amersfoort op dit punt onduidelijk.</p>	<p>De provincie ziet afkoppelen als een goede kans om een aantal belangen te dienen. Op de Utrechtse Heuvelrug biedt de zandige bodem een goede gelegenheid om schoon hemelwater ook gemakkelijk te laten infiltreren. Gelijktijdig wijzen we in het Ontwerp Waterplan en met name ook in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013 op de risico's. Standpunt van de provincie is dat afkoppelen van hemelwater op de Heuvelrug kan, mits er voldoende rekening wordt gehouden met de risico's voor het grondwater. Er moet steeds een integrale afweging plaatsvinden. Een werkgroep bestaande uit enkele gemeenten, provincie, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Waterschap Vallei en Eem en Vitens zal een voorstel formuleren in welke situatie en onder welke (rand)voorwaarden en condities afkoppelen op de Utrechtse Heuvelrug wel acceptabel is en wanneer niet.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>
14.15	<p>In een gedeelte van het Amersfoortse gebied dat is ingedeeld in C (de meest kwetsbare zone) bevindt zich een kleilaag (Eemklei) die een grote beschermende invloed heeft op het diepere grondwater. Het grondwater boven deze kleilaag stroomt af richting de Eem. Wij vinden dat dit deel van het gebied niet hoort tot één van de beschermingszones van de Utrechtse Heuvelrug. Wij vragen u dan ook het kaartje hierop aan te passen door bijvoorbeeld de kleitong in te tekenen en de zonering hierlangs te begrenzen.</p>	<p>De inspraakreacties zijn aanleiding geweest om naar de zonering te kijken en naar de onderbouwing van risico's op basis van geohydrologische informatie. Dit leidt tot de conclusie dat de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug wordt geactualiseerd en de belangrijkste conclusies zullen worden opgenomen in het Waterplan. De Grondwatervisie wordt hierbij zodanig geactualiseerd dat geen onderverdeling in zones meer wordt toegepast. Dit komt voort uit het meest actuele inzicht, dat de minst kwetsbare zone toch aanmerkelijk kwetsbaarder blijkt en daarmee de verschillen in kwetsbaarheid tussen de zones veel kleiner is dan tot voorheen is aangenomen. Daarmee vervalt de noodzaak tot het onderscheiden van zones binnen het gebied. Bovendien levert dit een duidelijke vereenvoudiging op. Tijdens de planperiode zal de Grondwatervisie verder worden geactualiseerd om de gebiedsgerichte aanpak verder vorm te geven. Zie ook het antwoord bij 14.1.</p>	<p>Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
14.16	Gemeente Amersfoort mist in de zone-indeling de relatie met het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied van De Berg. Tot nu toe geldt voor dit gebied apart beleid.	Kaart 14.1 en 14.2 moeten zelfstandig gelezen worden. Anders gezegd: op de Utrechtse Heuvelrug is er een dubbele reden om rekening te houden met het grondwater. Zowel vanwege de kwetsbaarheid van de heuvelrug zelf, als specifiek vanwege de directe nabijheid van een winning.	Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
14.17	Pagina 59 van het Ontwerp Waterplan: in Zone C, geen andere functies dan natuur opnemen. Het afgebeelde op Kaart 14.2 komt niet overeen met kaart 18. Dit betreft vooral de Zuidkant van Amersfoort. Functiekaart nr. 18 moet leidend zijn, waardoor Kaart 14.2 daarmee in overeenstemming moet worden gebracht.	In de tabellen bij hoofdstuk 18 is het een en ander mis gegaan. Een deel van de tabellen is verkeerd afgedrukt. Hiervoor is een erratum nagezonden. Het onderscheid tussen gebiedsfuncties (gebiedsfuncties hebben betrekking op relatief grotere gebieden, inclusief oppervlaktewater en grondwater), oppervlaktewaterfuncties (hebben alleen betrekking op oppervlaktewater) en aanduidingen (aan aanduidingen zijn doelstellingen verbonden in het kader van het milieu- of ruimtelijke ordeningsspoor en/of waterspoor) is niet goed in de tabel gekomen. Dit onderscheid wordt, evenals in ons Waterhuishoudingsplan 2005-2010, weer aangebracht. In de tabellen ontbreekt nu de aanduiding "infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug". Deze aanduiding wordt toegevoegd. Het "infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug" betreft een aanduiding, waaraan via Streekplan (nu Structuurvisie Wro) uitwerking wordt gegeven. Er is voor gekozen om op de functiekaart 18 alleen de gebiedsfuncties aan te geven. De ligging van de oppervlaktewaterfuncties en aanduidingen is weergegeven op andere kaarten in dit Waterplan. Ook de aanduiding "veengebied" wordt opgenomen.	De naam van kaart 14.2 is veranderd in 'Zonering infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug'. In de tabellen in hoofdstuk 18 zijn de aanduidingen 'infiltratiegebied Utrechtse Heuvelrug' en 'veengebied' toegevoegd.

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
14.18	De grens Zone C 'bescherming grondwater en natuur in de Heuvelrug' ligt bij een weg en niet bij de juiste fysisch-geografische grens tussen dekzandgebieden en kleigebieden. Inspreker verzoekt de provincie om de kaart aan te passen	De inspraakreacties zijn aanleiding geweest om naar de zonering te kijken en naar de onderbouwing van risico's op basis van geohydrologische informatie. Dit leidt tot de conclusie dat de Grondwatervisie Utrechtse Heuvelrug wordt geactualiseerd en de belangrijkste conclusies zullen worden opgenomen in het Waterplan. In hoofdzaak betekenen de nieuwe inzichten, dat het onderscheid in kwetsbaarheden minder groot zijn dan eerder aangenomen en dat een driedeling in zones daarom niet gerechtvaardigd is.	Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).
Gemeente Rhenen			
14.19	Gemeente Rhenen mist in de zone-indeling de aangegeven locaties van waterwingebieden. Die zou de gemeente in uw stuk graag terugzien. Vooral omdat het beleid van provincie Utrecht zich hierop lijkt te richten	Kaart 14.1 en 14.2 moeten zelfstandig gelezen worden. Anders gezegd: op de Utrechtse Heuvelrug is er een dubbele reden om rekening te houden met het grondwater. Zowel vanwege de kwetsbaarheid van de heuvelrug zelf, als specifiek vanwege de directe nabijheid van een winning.	Deze reactie leidt tot aanpassingen in hoofdstuk 11: Water in de stad, hoofdstuk 14: Heuvelrug en hoofdstuk 18: Functiekaart (functie stedelijk).
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
14.20	Volgens de SBPB is de aanpak van bestrijdingsmiddelen onvoldoende, de provincie richt zich slechts op een deelgebied van de provincie Utrecht. Ook de aanpak van de vervuiling van grondwater door meststoffen (bv. nitraat) is in de zienswijze van de SBPB onvoldoende in het licht van de doelstellingen van de KRW. De SBPB dringt er bij de provincie op aan samen met de Rijksoverheid een aanzienlijk hogere inspanning tot stand te brengen t.a.v. bestrijdingsmiddelen en meststoffen vervuiling van het oppervlakte- en grondwater. De KRW geeft voldoende instrumenten om tot deze aanpassingen te komen	Voor bestrijdingsmiddelen en nitraat geldt dat het primaat ligt bij het Rijk. Aanvullend wordt regionaal aanvullend beleid gevoerd door waterschappen en provincie. Voor de provincie geldt zeker dat er een actief beleid wordt gevoerd met het oog op het grondwaterbelang. Dit is vooral aan de orde bij de kwetsbare functies zoals drinkwaterwinningen en kwetsbare gebieden, zoals de Utrechtse Heuvelrug. Zowel ons regulier beleid, beschreven in het Grondwaterplan, als de extra maatregelen vanwege de KRW, geven veel aandacht juist aan het onderwerp bestrijdingsmiddelen. Wij zijn het met u dus oneens dat dit onvoldoende aandacht krijgt. Ook buiten de kwetsbare gebieden geven we, thans door middel van het Praktijknetwerk Duurzaam Terreinbeheer, invulling aan het stimuleren van duurzaam beheer. Bij stimuleringsprojecten, met name in de landbouw, lift het onderwerp "nitraat" mee.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vitens			
14.21	<p>Vitens vraagt de provincie Utrecht om een uitgewerkt en praktijkgericht ruimtelijk beschermingsbeleid gebaseerd op het 'stap vooruit principe' en gericht op de volledige intrekgebieden van drinkwaterwinningen in het Waterplan op te nemen. Daarbij vraagt Vitens de provincie Utrecht om een actieve sturing via het ruimtelijke ordeningsspoor en een inzet -in samenspraak met Vitens -van de Watertoets.</p>	<p>Zie ook het antwoord op uw inspraakreactie 24.4. Het ruimtelijke beleid van de provincie met betrekking tot de bescherming van het grondwater in verband met de drinkwatervoorziening is neergelegd in het Streekplan 2005-2015 (sinds 1 juli 2008 structuurvisie), in het ontwerp van de Provinciale Verordening en het Grondwaterplan 2008-2013 en zal worden uitgewerkt in acties uit het Uitvoeringsprogramma. In de huidige werkwijze zijn de waterschappen in het watertoetsproces het eerste aanspreekpunt voor de initiatiefnemer. Zij houden in hun advies rekening met het provinciale grondwaterbeleid. Wij zijn daarnaast beschikbaar om aanvullende toelichting op ons beleid en de interpretatie van beleid en regels te geven.</p> <p>Het nieuwe grondwaterbeleid zegt dat, gelet op de invoering van de nieuwe Wro, een groter belang zal worden gehecht aan het vroegtijdig signaleren van ruimtelijke ontwikkelingen en de vroegtijdige inbreng van het belang van de grondwaterbescherming in verband met de drinkwatervoorziening en natuurontwikkeling. Het toetsingskader voor watertoetsen zal in samenspraak met waterschappen en gemeenten verder worden geconcretiseerd en uitgewerkt. Dit geldt ook voor onderliggende informatie, de afspraken over het watertoetsproces en de wijze van ontsluiting van informatie. Zoveel mogelijk wordt gezorgd voor de beschikbaarheid van digitale informatie. Hierbij kan de vernieuwing van de gebiedsdossiers en de uitwerking van de systeembenadering een belangrijke rol spelen.</p> <p>Een actieve rol van Vitens in het kader van de watertoets juichen we toe.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
14.22	<p>Vitens vraagt de provincie Utrecht om het 50-jaarbeleid te handhaven en aandacht te besteden aan beheer en handhaving van systemen binnen de intrekgebieden voor drinkwater.</p>	<p>Wij benadrukken het belang van een afdoende bescherming voor drinkwaterwinningen tegen eventuele negatieve effecten van koude/warmteopslag (KWO). Het heroverwegen van de 50-jaarszone kan alleen plaatsvinden als voldoende aannemelijk is dat de drinkwaterbereiding niet in het geding is. Wij onderkennen het belang van handhaving en nemen dit ook actief ter hand.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waternet			
14.23	<p>Op kaart 14.1 worden de grondwaterbeschermingsgebieden aangegeven. Deze kaart wijkt af van een vroegere versie. Het gebied rondom Breukeleveen ligt weliswaar in de provincie Noord-Holland, maar het beschermingsgebied is die van de Bethunepolder. Deze wordt in vroegere versies nog aangeduid als grondwaterbeschermingsgebied. Nu staat het te boek als 100 jaarzone. De provincie voert op dit moment onderzoek uit (herberekeningen uitgevoerd door Royal Haskoning) naar de begrenzingen van de verschillende gebieden. We verzoeken u de uitkomst van deze studie te verwerken in dit deel van het plan.</p>	<p>Op kaart 14.1. is het deel van het grondwaterbeschermingsgebied van de Bethunepolder dat in Noord-Holland ligt (rondom Breukeleveen) niet opgenomen. De 100-jaarszone die in Noord-Holland ligt is wel opgenomen. Uit oogpunt van eenduidigheid zullen we de begrenzing van de zones in Noord-Holland niet opnemen, omdat we dit ook niet doen bij andere winningen die aan andere provincies grenzen. De kaart wordt daartoe aangepast.</p>	Kaart 14.1 is aangepast.

14. SCHOON GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)			
14.24	<p>Voor veel industriële bedrijven is grondwater is een belangrijke grondstof. De KRW leidt ertoe dat water voor menselijke consumptie een wettelijke bescherming krijgt, ook wanneer het wordt ingezet voor de industrie. Daarom heeft VEMW bezwaar tegen het voornemen van provincie Utrecht om terughoudend om te gaan met het instellen van beschermingszones rondom industriële winningen van menselijke consumptie (p. 57). VEMW steunt het voornemen in de komende planperiode onderzoek te doen naar het noodzakelijke beschermingsniveau voor industriële onttrekkingen. VEMW stelt voor om dit onderzoek in nauw overleg met de betrokken bedrijven uit te voeren. Een optie is om daarbij gebruik te maken van pilots, waarin de benodigde maatregelen voor het creëren van een voldoende beschermingsniveau kunnen worden beoordeeld. Het voorstel van VEMW is om voor industriële onttrekkingen voor menselijke consumptie hetzelfde beschermingsniveau vast te stellen als voor drinkwaterwinningen.</p>	<p>De Kaderrichtlijn Water stelt dat de doelstellingen van de KRW moeten worden gehaald. Ondermeer betreft dit de beschermde gebieden van grondwater voor gebruik voor menselijke consumptie. De KRW schrijft zelf geen concrete maatregelen voor, maar laat het aan de lidstaten zelf over om te bepalen hoe adequate bescherming plaatsvindt en of hiervoor al dan niet beschermingszones moeten worden ingesteld. In Nederland is de bevoegdheid om beschermingszones vast te stellen geregeld in de Wet Milieubeheer. Het is aan provincies om daaraan invulling te geven. De provincies hebben voor bijna alle (openbare) winningen voor drinkwater dergelijke zones ingesteld. Het gaat hier immers om een groot openbaar belang. Provincies zijn aanmerkelijk terughoudender waar het gaat om onttrekkingen van grondwater voor de drank- en genotsmiddelenindustrie. Bij de provincie Utrecht is deze terughoudendheid ook vastgelegd in het provinciale Grondwaterplan 2008-2013. We zien geen aanleiding om dit recent vastgelegde beleid te herzien.</p> <p>Eerst dient te zijn vastgesteld of er momenteel een kwaliteitsprobleem is bij de industriële winningen. Als er een probleem is en er geen andere optie is voor de winning, dan komt aan de orde welke maatregelen nodig zijn om de winning adequaat te beschermen. Op dit moment zijn die gegevens nog niet bekend. Over de gegevensverstrekking zullen nog afspraken worden gemaakt tussen de industrie en de overheden (VROM en de provincies).</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

15. MOOIER WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
InterProvinciale Organisatie Sportvisserij (POS)			
15.1	In het hele Provinciaal Waterplan Utrecht 2010-2015 wordt de sportvisserij nergens genoemd. Ook in hoofdstuk 12 onder gebruik en beleving is er geen aandacht voor de sportvisserij. Daarentegen is er wel aandacht voor mooi water, vaarwater en zwemwater. Graag ziet de POS de sportvisserij of het viswater hier expliciet genoemd.	Het Waterplan is het provinciale strategische beleidsplan op het gebied van waterveiligheid, waterbeheer en gebruik en beleving van water in de provincie voor de periode 2010-2015. Het is kaderstellend voor het waterbeleid van de waterschappen en andere waterbeheerders binnen de provincie Utrecht. Sportvisserij maakt weliswaar onderdeel uit van het domein "gebruik en beleving", maar is geen specifieke doelgroep. Als provincie ontwikkelen wij geen beleid voor de sportvisserij. Daarom wordt deze groep ook niet apart genoemd in het Waterplan.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Stichting Milieuzorg Zeist			
15.2	De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. acht het wenselijk dat ook binnen het thema 'Mooi(er) Water' aan de aan water gebonden 'aardkundige waarden' aandacht wordt besteed. Het zou mooi zijn als ook bij hoofdstuk 15 alsnog een kaart wordt opgenomen die de te behouden/versterken aan water gebonden waarden (inclusief aardkundige waarden) aangeeft, zodat ook hier beter duidelijk wordt waar de provincie uiteindelijk op inzet.	Bij het ontstaan van een groot deel van de landschappen in de provincie Utrecht heeft water een essentiële rol gespeeld. De voorgestelde tekstwijziging (pag. 63: het cultuurhistorisch <u>en</u> <u>aardkundig</u> archief) zal worden doorgevoerd. Dit betekent echter niet dat het Provinciaal Waterplan de primaire plaats is om het beleid op het gebied van het aardkundig erfgoed vast te leggen. Het ruimtelijke beleid voor de aardkundige waarden is vastgelegd in het Streekplan. In de Verordening Wro die de provincie in 2009 zal vaststellen, wordt dit nader uitgewerkt. In de Provinciale Bodemvisie zal het niet-ruimtelijke beleid voor dit onderwerp worden vastgelegd.	De voorgestelde tekstwijziging (pag. 63) is doorgevoerd in hoofdstuk 15.
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
15.3	Voor het baggeren van waterpartijen in beheer van natuurbeschermende organisaties en/of particulieren die horen bij de ecologische hoofdstructuur of cultuurhistorisch erfgoed is financiële steun voor baggerwerkzaamheden van belang. Inspreker verzoekt de provincie te zorgen voor financiën die dit mogelijk maken.	Verantwoordelijkheden en financiering van baggeren zijn geregeld in de Keur. Wij zien geen aanleiding tot extra financiering. Voor verontreinigde bagger is wel regelgeving die subsidiëring mogelijk maakt. Dit geldt eveneens voor baggeren in het kader van gebiedsontwikkeling.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

15. MOOIER WATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
15.4	Aardkundige waarden' toevoegen aan de bescherming van de kernkwaliteiten van het watergedragen landschap. Inspreker stelt in verband hiermee de volgende tekstwijziging voor (pag. 63 van het Ontwerp Waterplan, vette tekst is toevoeging): 'Inzet daarbij is dat de doelen van het waterbeleid verbonden worden aan de kernkwaliteiten en het cultuurhistorisch en aardkundig archief van onze verschillende landschappen'.	Bij het ontstaan van een groot deel van de landschappen in de provincie Utrecht heeft water een essentiële rol gespeeld. De voorgestelde tekstwijziging (pag. 63: het cultuurhistorisch <u>en aardkundig</u> archief) zal worden doorgevoerd. Dit betekent echter niet dat het Provinciaal Waterplan de primaire plaats is om het beleid op het gebied van het aardkundig erfgoed vast te leggen. Het ruimtelijke beleid voor de aardkundige waarden is vastgelegd in het Streekplan. In de Verordening Wro die de provincie in 2009 zal vaststellen, wordt dit nader uitgewerkt. In de Provinciale Bodemvisie zal het niet-ruimtelijke beleid voor dit onderwerp worden vastgelegd.	De voorgestelde tekstwijziging is doorgevoerd in hoofdstuk 15.

16. VAARWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
16.1	Rond het vaarweg -en nautisch beheer vraagt de afbakening van de rollen, taken en financiering tussen provincie en waterschap nadere uitwerking. Gevraagd wordt dit onderwerp ambtelijk af te stemmen, zodat in het definitieve plan hier een duidelijkere beschrijving komt te staan, en te streven naar uniformiteit in het beleid tussen Utrecht en Zuid-Holland.	Het vaarwegbeheer en het nautisch beheer zijn geregeld in de ontwerp-Waterwet en de Scheepvaartverkeerswet. De toedeling van het vaarwegbeheer zal plaatsvinden in het kader van de invoering van de Waterwet. Op grond van de Invoeringswet is er nog drie jaar de tijd om de toedeling van het vaarwegbeheer te regelen. In deze periode zal nadere afstemming plaatsvinden met vaarwegbeheerders en aangrenzende provincies om de toedeling van het vaarwegbeheer en de eventuele financiering te regelen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Watersportverbond en HISWA			
16.2	Provincie Utrecht geeft aan dat er voor de Vecht een mogelijke wijziging of beperking in de gebruiksfunctie zal komen. De Vecht is een BRTN route en zal daardoor voor de scheepvaart geen gewijzigde of beperkte functie mogen krijgen. Het Watersportverbond verneemt graag op welke wijziging of beperking provincie Utrecht doelt.	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht verwacht dat een toename van de gemotoriseerde pleziervaart op de Vecht zal leiden tot verdergaande aantasting van de ecologische waarden. Op grond daarvan is het hoogheemraadschap tegen stimulerend beleid voor toename van gemotoriseerde pleziervaart op de Vecht. Het hoogheemraadschap maakt een uitzondering voor toename van het aantal recreatievaartuigen op de Vecht door ontlasting van het Amsterdam-Rijnkanaal om de kans op gevaarlijke situaties en calamiteiten aldaar te beperken. Voorwaarde hiervoor is dat de provincies Utrecht en Noord-Holland de brugbedieningstijden op elkaar afstemmen voor een efficiëntere doorstroming van het vaarwegverkeer en het hoogheemraadschap aanvullende maatregelen neemt (bescherming oevers, intensivering handhaving maximum vaarsnelheid), zodat de ecologische toestand van de Vecht kan verbeteren in plaats van verder te verslechteren. Het hoogheemraadschap heeft niet de wens om de huidige scheepvaartfunctie van de Vecht te wijzigen.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
Watersportverbond			
16.3	Bij verandering van het waterpeil vraagt het Watersportverbond om bij voorhand rekening te houden met consequenties voor de watersport.	Dit is de verantwoordelijkheid van het waterschap.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

16. VAARWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
16.4	<p>Het onderhoud van watergangen heeft positieve consequenties voor zowel de waterveiligheid, de waterkwaliteit en de toegankelijkheid voor de pleziervaart. Wij juichen het dan ook toe dat vele waterschappen het belang van baggeren onderschrijven en dit veelal de komende jaren willen intensiveren. Wij verzoeken u bij baggeractiviteiten altijd te inventariseren of havens eventueel willen aanhaken op het baggerprogramma voor hun eigen water.</p>	<p>Dit is de verantwoordelijkheid van het waterschap.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>
16.5	<p>In sommige gevallen is er sprake van verandering van waterlopen en dus van het vaarcircuit. Dat kan negatieve, maar zeker ook positieve gevolgen hebben voor de watersport, afhankelijk van de regio en de maatregel. Het Watersportverbond vraagt provincie Utrecht nadrukkelijk in zulke gevallen te inventariseren wat de voor- en nadelen zijn voor de watersport. Verder verwijst het Watersportverbond naar de PKB status van het landelijke recreatie Toervaartnet (BRTN).</p>	<p>Dit is de verantwoordelijkheid van het waterschap.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

17. ZWEMWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Houten			
17.1	Wat betreft zwemwater (kaart 16) mist gemeente Houten de zwemplas Laagraven, die binnen afzienbare tijd gereed zal zijn. Alle investeringen die daar worden gedaan, zijn erop gericht om een echte zwemlocatie te ontwikkelen. Het is weliswaar grondgebied van Nieuwegein, maar de plas is belangrijk voor de Houtense inwoners.	De plas Laagraven is een nieuwe zwemlocatie en krijgt van ons de functie "zwemwater" toegekend. De locatie zal door ons op de kaart in het waterplan worden aangepast.	Kaart 16 is aangepast.
Waterschap Rivierenland			
17.2	Zwemwater Helsdingen: dit voormalige zwemwater is nog opgenomen op kaart 16. Het water is echter afgevoerd van de lijst van zwemwateren in verband met de verondieping die heeft plaatsgevonden. Waterschap Rivierenland verzoekt provincie Utrecht het zwemwater Helsdingen van de kaart te verwijderen.	Zwemplas Helsdingen te Vianen heeft een andere bestemming gekregen. Voor de zwemlocatie zal door ons dan ook inderdaad de functie "zwemwater" worden ingetrokken en als zodanig van de functiekaart verwijderd worden.	Kaart 16 is aangepast.
Waterschap Vallei en Eem			
17.3	In het hoofdstuk Zwemwater schrijft de provincie dat bij het aanwijzen van zwemwaterlocaties 'de rollen, taken- en kostenverdeling' tussen provincie, waterkwaliteitsbeheerder en initiatiefnemers duidelijk zijn. Waterschap Vallei en Eem verzoekt provincie Utrecht de visie van de provincie op deze rolverdeling bij voorkeur op basis van de nieuwe, landelijke zwemwaterrichtlijn, in het Waterplan toe te lichten c.q. uit te werken.	In hoofdstuk 17: Zwemwater beschrijft de provincie in hoofdlijnen de taken en verantwoordelijkheden voor provincie en waterbeheerder als bevoegd gezag in het kader van de uitvoering Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden / Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Daarnaast is zwemwaterbeheer ook een gedeelde taak van provincie, waterbeheerder en een mogelijke initiatiefnemer. Het is de intentie van de provincie dat vanuit ieders taken en belangen partijen nauw samenwerken en overeenstemming bereiken over wie bepaalde kosten op zich neemt. Het gaat te ver om in het Waterplan mogelijke varianten c.q. alternatieven in dezen verder toe te lichten of uit te werken.	Kaart 16 is aangepast.

18. FUNCTIEKAART

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
18.1	Onder de functie natuur wordt aangegeven dat de waterhuishouding wordt afgestemd op het voor de natuur gewenste grond- en oppervlaktewatersysteem (GGOR) en de eisen gesteld vanuit de Natura 2000-gebieden, in samenhang met de omgeving. "In samenhang met de omgeving" heeft de stichting problemen, want dit leidt tot suboptimale grondwaterstanden voor de natuur.	Het betrekken van de omgeving is erg belangrijk in verband met de inbreng van lokale gebiedskennis en het meedenken over mogelijke oplossingen. Dit verbetert de kwaliteit van de analyse en kan bijdragen aan een snellere uitvoering. De uiteindelijke keuze van de "gewenste" grondwaterstand zal door het bestuur van het waterschap of de provincie gemaakt worden. Zij maken de afweging tussen de belangen en houden daarbij rekening met de wettelijke eisen.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
18.2	Bij kaart 18: 'Gebiedsfuncties' valt het op dat lang niet alle belangrijke wateren er opstaan, ook niet als zij reeds in het kader van de KRW als zogenaamde Waterlichaam zijn aangewezen. Ook de beoogde robuuste verbindingen, zoals o.a. de Groene Ruggengraat, en vele natte ecologische verbindingen (zie in deze ook kaart 12: 'Natuur') niet zijn aangegeven. Daarin zou dus alsnog moeten worden voorzien, ook al omdat daar in de bijbehorende tabel vaak wel naar wordt verwezen.	<p>Kaart 18 is niet bedoeld om alle belangrijke wateren aan te geven, maar om gebruiksfuncties aan te geven van bepaalde gebieden waarmee in het waterbeheer rekening moet worden gehouden. Waterlichamen spelen een rol in het kader van de KRW en hebben geen specifieke gebiedsfunctie.</p> <p>Wij zijn van mening dat de ontwikkelingen rond de Groene Ruggengraat nog onvoldoende concreet zijn om deze in dit Waterplan op de kaart te zetten.</p> <p>De gebiedsfunctiekaart uit het Waterplan heeft overigens, in tegenstelling tot Landelijk Gebied 3 uit het Streekplan, specifiek betrekking op het waterbeheer (peilbeheer, maar ook waterkwaliteit etcetera). Als er functieveranderingen plaatsvinden, zal het waterbeheer hierop aangepast moeten worden.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
18.3	De Stichting is van mening, dat weliswaar in het Langbroekerwetering gebied een aanzienlijke oppervlakte is aangeduid als gebied waar sprake is van een 'verweving van natuur en landbouw', maar dat een dergelijke aanduiding niet is aangegeven voor het gebied tussen De Bilt, Zeist en Bunnik, terwijl ook hier sprake is van een sterke verweving van de functies landbouw en natuur (inclusief vele landgoederen). Ook aan dit gebied zou dus alsnog de functie 'verweving landbouw en natuur' moeten worden gegeven (zie in deze overigens ook de aanduiding tot 'LG 3' in het Streekplan Utrecht).	<p>Uw opmerking over het gebied tussen De Bilt, Zeist en Bunnik bevat waardevolle elementen. Wij zijn echter van mening dat in de huidige functietoekenning de bestaande natuur beter tot haar recht komt. Zo gauw er zich in de bestaande situatie een verandering aandient zullen wij ons opnieuw beraden.</p> <p>De gebiedsfunctiekaart uit het Waterplan heeft overigens, in tegenstelling tot Landelijk Gebied 3 uit het Streekplan, specifiek betrekking op het waterbeheer (peilbeheer, maar ook waterkwaliteit etc.). Als er functieveranderingen plaatsvinden, zal het waterbeheer hierop aangepast moeten worden.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

18. FUNCTIEKAART

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
InterProvinciale Organisatie Sportvisserij (POS)			
18.4	De POS vindt het van belang dat indien de gebiedsfunctie een tegennatuurlijk peil vereist, dat er in het watersysteem voldoende diepe gedeeltes aanwezig zijn, waar de vis kan overwinteren. Eventueel de aanbrenge van speciale overwinteringskuilen. Hoe wordt hiernaar gekeken of hoe wordt dit gewaarborgd?	Binnen de kaders van een duurzaam en robuuster watersysteem vinden de provincie Utrecht en de waterschappen het belangrijk dat er paai- en overwinteringsplekken zijn voor vissen en dat deze bereikbaar zijn. Daarom laten waterschappen bij het opstellen van watergebiedsplannen onderzoeken verrichten naar migratieknelpunten in het beheergebied. Indien mogelijk zullen de knelpunten worden opgeheven. Meer ondiepe delen zullen met diepere delen in verbinding worden gebracht. Daardoor kunnen vissen hun overwinteringsplekken bereiken. Het aanbrengen van overwinteringskuilen zal daardoor niet nodig zijn. Deze kuilen slibben snel vol zodat de functie als overwinteringsplek verloren gaat.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
Gemeente Houten			
18.5	De gemeente Houten acht de gebiedsfunctiekaart (18) tamelijk conserverend. Hierop wordt de feitelijke situatie aangegeven, maar er wordt niet ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen. Dit geldt met name voor het Eiland van Schalkwijk, waar de gemeente Houten een integrale groenblauwe gebiedsontwikkeling voorstaat met ruimte voor landbouw, natuur, recreatie, cultuurhistorie. De plannen voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie in het gebied zijn al ver gevorderd. In het streekplan valt het gebied grotendeels onder de categorie Landelijk Gebied 3 en een ander deel Landelijk Gebied 2. Naar analogie daarvan zou de gemeente Houten ervoor willen pleiten om een deel dat Landelijk Gebied 3 is onder het regime van 'verweving landbouw en natuur' te brengen.	Het Eiland van Schalkwijk zit nog in de onderzoeksfase. Als een en ander verder in de besluitvorming zit, kan dit leiden tot aanpassing van de gebiedsfunctiekaart. De gebiedsfunctiekaart heeft overigens, in tegenstelling tot Landelijk Gebied 3 uit het Streekplan, specifiek betrekking op het waterbeheer (peilbeheer, maar ook waterkwaliteit etcetera). Als er functieveranderingen plaatsvinden, zal het waterbeheer hierop aangepast moeten worden. Deze aanpassingen worden in een volgend waterplan meegenomen als dit aan de orde is.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

18. FUNCTIEKAART

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
InterProvinciale Organisatie Sportvisserij (POS)			
18.6	Functiekaart: is er aandacht voor bereikbaarheid en bevisbaarheid van oevers? Zie de standpunten van Sportvisserij Nederland in de bijlage.	De bereikbaarheid en bevisbaarheid van oevers komt aan de orde bij operationele oppervlaktewaterbeheerders; zij leggen daarvoor in hun plannen randvoorwaarden vast en geven daarin weer wat de uitvoering van hun beleid zal zijn.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
18.7	Functiekaart: is er aandacht voor aangepast visvriendelijk beheer? Met enige aanpassing van het sluisbeheer kan de migratie voor vissen sterk worden verbeterd.	Bij de natte ecologische verbindingzones is vismigratie steeds een belangrijk onderdeel van het geheel; er is dus voortdurend aandacht hiervoor.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
18.8	Functiekaart: buitendijks gebied – is er aandacht voor bereikbaarheid en bevisbaarheid?	De bereikbaarheid en bevisbaarheid van buitendijks gebied is een aangelegenheid van enerzijds de rivierbeheerder (Rijkswaterstaat) en anderzijds de grondeigenaar c.q. pachter. De provincie heeft hier geen zeggenschap over.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
LTO Noord			
18.9	Voorstel om voor de gebieden die op de functiekaart staan aangegeven als landbouwgebieden, het waterbeheer duidelijker af te stemmen op die landbouwfunctie. Voorstel komt voort uit de constatering dat voor het Langbroekerweteringgebied zowel landbouw als natuur zich niet optimaal kunnen ontwikkelen vanwege het waterbeheer.	In het Langbroekerweteringgebied is gekozen voor een verweving van functies. Hierdoor is geen optimale waterhuishouding voor iedere afzonderlijke functie mogelijk.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
Nederlandse Melkveehouders Vakbond			
18.10	Waterberging: inspreker vraagt zich af welke uitgangspunten de provincie hanteert ter beoordeling of en in hoeverre de agrarisch bestemming verenigbaar is met de waterbestemming. Nevenvragen hierbij zijn: - Wat zijn de gevolgen voor het bewerken en bemesten van deze gronden? - Blijven deze gronden volledig meetellen voor de mestplaatsingsruimte? - Blijven deze gronden meetellen voor het benutten van de bedrijfstoelagen?	Wij verwijzen naar de Structuurvisie Ruimtelijk Ordening en het ontwerp Waterplan 2010-2015. Hierin zijn geen bepalingen met betrekking tot het genoemde opgenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

18. FUNCTIEKAART

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
18.11	<p>NMU vraagt provincie Utrecht de functiekaart aan te passen op basis van de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Op deze kaart moeten de EHS-gebieden met hoofdfunctie natuur worden aangeduid. Dit is niet overal het geval. -Graag deze kaart goed afstemmen met EHS-beleid en TOP- en SubTOPgebieden vanuit verdrogingsbestrijding. -Voor de landgoederenzone van Groenraven-oost mist inspreker de functie verweving natuur en landbouw. <p>Daarnaast verzoekt NMU ook de bij de Groene Ruggengraat gemaakte opmerking mee te nemen over 'verweving natuur en landbouw', of een nieuwe mogelijke aanduiding als 'zoekgebied mozaïek natuur en landbouw'.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op de functiekaart van het Waterplan zijn de grotere gebieden met een hoofdfunctie als zodanig ook aangeduid; daar waar op korte afstand van elkaar verschillende functies aanwezig zijn, is daar de functie van verweving (natuur en landbouw, natuur en waterrecreatie) van toepassing. - Deze kaart is optimaal afgestemd met het beleid ten aanzien van de verdrogingsbestrijding. - Uw opmerking over de landgoederenzone in Groenraven-Oost bevat waardevolle elementen. Wij zijn echter van mening dat in de huidige functietoekenning de bestaande natuur beter tot haar recht komt. Zo gauw er zich in de bestaande situatie een verandering aandient zullen wij ons opnieuw beraden. - Wij zijn van mening dat de ontwikkelingen rond de Groene Ruggengraat nog onvoldoende concreet zijn om deze in dit Waterplan op de kaart te zetten. 	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West			
18.12	Inspreker verzoekt uitbreiding functie verweving natuur en landbouw naar de landgoederenzone in Groenraven-Oost	Uw opmerking over de landgoederenzone in Groenraven-Oost bevat waardevolle elementen. Wij zijn echter van mening dat in de huidige functietoekenning de bestaande natuur beter tot haar recht komt. Zo gauw er zich in de bestaande situatie verandering aandient zullen wij ons opnieuw beraden.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

19. UITVOERINGSPROGRAMMA

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland			
19.1	De Waterwet (artikel 4.4 lid 2d) schrijft voor dat in het provinciaal Waterplan een aanduiding van de economische gevolgen moet zijn opgenomen. Dit ontbreekt in het ontwerp. Duidelijk moet zijn wat de consequenties moeten zijn van het te voeren waterbeleid voor de Utrechtse economie.	<p>Het klopt dat de Waterwet voorschrijft dat in het provinciaal Waterplan een aanduiding van de economische gevolgen moet zijn opgenomen. Het Waterplan is een strategisch beleidsplan waarin op hoofdlijnen het provinciale waterbeleid voor de planperiode 2010-2015 is uitgewerkt. Het is niet goed mogelijk om voor dit strategische beleid de economische gevolgen op reële wijze in beeld te brengen.</p> <p>De ex ante evaluatie uitgevoerd door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) laat zien dat de economische gevolgen voor burgers en bedrijfsleven als gevolg van de invoering van de KRW naar verwachting zeer beperkt zijn. De belangrijkste sector waar aanvullende maatregelen zich op richten is de landbouw. Voor aanvullende maatregelen bovenop het generieke beleid voor meststoffen en bestrijdingsmiddelen is het uitgangspunt dat deze aanvullende maatregelen op basis van vrijwilligheid worden genomen. Het is niet uitgesloten dat in de toekomst algemene regels voor sectoren of specifieke lozingsvergunningen moeten worden aangescherpt om realisatie van de doelen van de KRW dichterbij te brengen. Het gaat dan om een maatschappelijke afweging waarbij het mede in beschouwing nemen van de economische effecten altijd onderdeel van zal uitmaken.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
19.2	Het is wenselijk dat bij een nadere uitwerking van beleid als uitgangspunt geldt, dat de concurrentiepositie van het Utrechtse bedrijfsleven niet verslechterd en het is wenselijk dat dit expliciet in het waterplan wordt opgenomen.	Bij een nadere uitwerking van het waterbeleid hanteren wij het uitgangspunt dat voor wonen, werken, landbouw en recreatie, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, voldoende water van de gewenste kwaliteit moet worden geboden. Daarnaast geldt dat ook de waterveiligheid op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau moet zijn. Wij streven in ons waterbeleid naar de ontwikkeling van duurzame, robuuste watersystemen. Wij vaten duurzame ontwikkeling van beleid op als een proces gericht op een evenwichtige ontwikkeling van de drie essentiële delen van het maatschappelijk systeem (People, Planet, Profit). In deze afweging worden ook de belangen van het bedrijfsleven meegenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

19. UITVOERINGSPROGRAMMA

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
19.3	In het licht van de recente economische ontwikkelingen is het ook noodzakelijk dat in het Waterplan wordt vastgelegd dat de continuïteit van het bedrijfsleven prioriteit verdient boven het tempo van uitvoering van het waterbeleid, als blijkt dat bedrijven niet in staat zijn de nodige investeringen te realiseren als gevolg van de teruglopende rendementen.	Wij streven in ons waterbeleid naar de ontwikkeling van duurzame, robuuste watersystemen. Wij vatten duurzame ontwikkeling van beleid op als een proces gericht op een evenwichtige ontwikkeling van de drie essentiële delen van het maatschappelijk systeem (People, Planet, Profit). In deze afweging worden ook de belangen van het bedrijfsleven meegenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
19.4	De financiële consequenties zijn op meerdere plekken in beeld gebracht (hoofdstuk 2.5, 3.5, 4.3). Financiering ervan is echter niet inzichtelijk. Inzichtelijkheid in welke mate de uitgebreide ambities van het Waterplan zullen drukken op de provinciale begroting is van belang.	Voor de uitvoering van ons waterbeleid is een raming van de kosten gemaakt. Op de provinciale meerjarenbegroting worden de kosten voor het waterbeleid gedurende de planperiode geprogrammeerd. Via de jaarlijkse begrotingscyclus wordt jaarlijks het budget voor de uitvoering van ons waterbeleid vastgesteld.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

20. INSTRUMENTEN

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waternet			
20.1	In hoofdstuk 20, Instrumenten, wordt o.a. ingegaan op de Watertoets. Rijkswaterstaat geeft in haar ontwerp-plannen aan (o.a. in Plan-MER) dat in het watertoetsproces ook rekening wordt gehouden met drinkwateraspecten. Zou het initiatief van Rijkswaterstaat ook door de provincie overgenomen kunnen worden?	De Utrechtse waterschappen en de provincie Utrecht hebben afspraken gemaakt over de werkwijze met betrekking tot de afhandeling van de grondwateraspecten binnen de Watertoets. Het waterschap is voor initiatiefnemers het eerste aanspreekpunt (één-loket). De provincie heeft de waterschappen voorzien van nadere informatie met betrekking tot de toetsing van de ruimtelijke plannen. Het is van provinciaal belang dat in gebieden die van belang zijn voor de waterwinning rekening wordt gehouden met het waterwinbelang. Het ruimtelijk beleid van de provincie met betrekking tot de bescherming van grondwater in verband met de drinkwatervoorziening is neergelegd in het Streekplan 2005-2015 (sinds 1 juli 2008 structuurvisie) en in het ontwerp van de provinciale Verordening. Zo nodig zal het waterschap de provincie (grondwaterkwaliteit en -kwantiteit) en Rijkswaterstaat (rijkswateren) bij de advisering betrekken. Waar een intensivering van onze inbreng, gezien de aard van de problematiek en het belang, noodzakelijk is, zullen we die leveren. Zie ook het antwoord bij deelreactie 14.11.	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
20.2	NMU vraagt provincie Utrecht creatiever en resultaatgericht gebruik te maken van het RO-instrumentarium, de financiële instrumenten en andere juridische en stimulerende maatregelen. Inspreker vraagt provincie Utrecht hierin haar regierol actief vorm te geven en duidelijke kaders te stellen. Een goede stap heeft de provincie al genomen door over te gaan tot het aanwijzen van prioritaire gebieden waar volledige schadeloosstelling mogelijk is.	We kiezen er nadrukkelijk voor om via gebiedsgerichte processen ons beleid te realiseren, Dit doen wij overigens samen met onze gebiedspartners. We verwachten dat we de komende jaren op actieve en creatieve wijze invulling zullen moeten geven aan het uitvoeren van onze rol om de ambities waar te maken. We nemen uw advies over onze rol en het in te zetten instrumentarium ter harte.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan

21. KRW INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden			
21.1	Met betrekking tot de Kaderrichtlijn Water zouden wij willen benadrukken dat ook hier de inzet van het RO-instrumentarium en gebiedsgerichte instrumenten hard nodig zullen zijn om KRW-doelen te realiseren. In het deelplan KRW heeft u opgenomen dat als het realiseren van KRW-maatregelen mogelijk is via een vergoeding voor groenblauwe diensten, dit de voorkeur heeft boven grondverwerving. Wij willen nogmaals aangeven dat indien groen-blauwe diensten in bepaalde situaties meer perspectief biedt dan grondverwerving, wij hiervan zeker gebruik zullen maken. Echter daar waar dit niet kan is grondverwerving een belangrijk instrument.	We blijven bij ons standpunt, zoals verwoord in het Deelplan KRW, dat we in principe geen grondaankopen buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor de KRW doen. Er zijn andere instrumenten beschikbaar die inzetbaar zijn. We geven de voorkeur aan deze instrumenten boven grondverwerving.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
21.2	Inspreker verwacht van provincie Utrecht meer initiatieven en creativiteit als het gaat om verhogen van de 'haalbaarheid en betaalbaarheid' van overigens effectieve maatregelen: door per gebied alle betrokkenen uit te dagen mee te denken over onorthodoxe en inspirerende oplossingen: adoptie van projecten, prijsvraag, innovatieplatform, bewonersinitiatieven enz.	Wij hebben de reactie voor kennisgeving aangenomen. De maatregelen zijn in een zorgvuldig proces gekozen en alle partijen achten de uitvoering daarvan ook realiseerbaar en haalbaar. De ambitie van het maatregelenpakket is gebaseerd op maatregelen waarvan de waterbeheerders inschatten dat ze haalbaar zijn. Als het ambitieniveau was gebaseerd op een pakket dat afhankelijk is van initiatieven van burgers of marktpartijen is de haalbaarheid veel onzekerder. De opgave is te groot en te dwingend om te laten afhangen van vrijblijvende maatschappelijke initiatieven. Wel zijn er tal van projecten waarin met participatie van bedrijfsleven en burgers wordt gezocht naar een goede en gedragen uitvoering van toekomstige maatregelen. We staan natuurlijk open voor goede initiatieven die de KRW-doelen sneller bereikbaar maken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

21. KRW INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Rijkswaterstaat			
21.3	Rijkswaterstaat leest in het plan niet terug dat de provinciale organisatie voor zichzelf een rol ziet weggelegd bij de bescherming van drinkwaterwinning uit oppervlaktewater. In de provincie Utrecht liggen een tweetal innamepunten van oppervlaktewater voor menselijke consumptie langs het waterlichaam Amsterdam-Rijnkanaal. Het gaat om de innamepunten van Waternet te Nieuwegein (Lekkanaal) en Nieuwersluis (Amsterdam-Rijnkanaal). Het genoemde waterlichaam is in beheer bij Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat stelt voor om in gezamenlijke afstemming tot heldere en eenduidige afspraken te komen op dit punt en deze te laten landen in de plannen.	Als uitkomst van intensief bestuurlijk overleg gedurende de afgelopen maanden met betrekking tot onze verantwoordelijkheid bij de bescherming van innamepunten, zijn wij akkoord met het voeren van een regierol bij het opstellen van gebiedsdossiers ter bescherming van deze innamepunten. In overleg met Rijkswaterstaat en VROM bepalen we komende periode de concrete invulling van deze regierol.	Deze reactie tot een aanpassing in het plan. De tekst in Hoofdstuk 13: Voldoende grondwater, onder het kopje Provincie is aangepast.
Stichting Milieuzorg Zeist			
21.4	Het is voor de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. toch de vraag of de provincie zich wel voldoende realiseert voor welke opgaven men staat en binnen welke termijn deze gezien bepaalde in o.a. de KRW dienen te worden gerealiseerd. Wil men de binnen de provincie Utrecht aanwezige watersystemen ook echt op 'orde' hebben dan is o.i. de komende jaren nog een enorme inspanning nodig waarbij alle betrokken partijen alles op alles zullen moeten zetten om de uit de o.a. KRW voortvloeiende doelen ook echt te kunnen realiseren.	De inspraakreactie wordt ter kennisgeving aangenomen. Wij realiseren ons terdege welke opgave de KRW met zich mee brengt. In samenspraak met alle waterbeheerders zijn haalbare doelen geformuleerd. De maatregelen zullen een forse inspanning vergen, maar zijn niet onrealistisch.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

21. KRW INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
LTO Noord			
21.5	<p>LTO Noord heeft eerder in een brief aan RBO Rijn West haar zorg uitgesproken over de onbedoelde juridische doorwerking van de KRW in de planologische ontwikkelingen. Dus niet alleen de ambities, maar ook de juridisering van het waterbeleid en de toename van de administratieve lasten baren de sector zorgen. Wij pleiten er daarom voor om dit risico in het waterplan te benoemen en aan te geven hoe de provincie hier mee om denkt te gaan. De betrokken ministers hebben, in navolging van de VROM raad, gesteld dat de oplossing moet worden gezocht in het stellen van reële en haalbare normen. Wij stellen voor deze passage in uw Waterplan over te nemen.</p>	<p>Met het ontwerp Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water (BKMW) worden de milieudoelstellingen uit de KRW geïmplementeerd. Belangrijkste uitgangspunten bij de implementatie zijn dat het ontwerp-BKMW alleen vastlegt wat de KRW vereist (geen nationale kop) en dat gestreefd is naar maximale ruimte en flexibiliteit. Er is geen directe relatie tussen het ontwerp-BKMW en individuele vergunningen danwel ruimtelijke ontwikkelingen. De milieudoelstellingen uit de KRW worden namelijk alleen gekoppeld aan de bevoegdheid tot het vaststellen van plannen op grond van de Wet op de waterhuishouding, in de toekomst de Waterwet. Het ontwerp-BKMW voegt in die zin dan ook geen administratieve lasten toe.</p> <p>De milieudoelstellingen uit de KRW gaan voor de ecologie uit van een nagenoeg ongestoorde toestand. In de plannen is er ruimte om binnen de spelregels van de KRW daarvan af te wijken. Het ontwerp-BKMW werkt via de democratisch vast te stellen planfiguren en legt de maatschappelijke afweging omtrent te bereiken doelen en de daartoe in te zetten maatregelen op een decentraal niveau, dicht op de uitvoeringspraktijk. Haalbare en betaalbare doelen en maatregelen komen voort uit de gebiedsprocessen, en vinden hun basis in het 'trapje-op-trapje-af' systeem uit de Wet Waterhuishouding. Dit sluit maximaal aan op de succesvolle gebiedsprocessen en het daardoor ontstane maatschappelijk draagvlak.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

21. KRW INLEIDING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
21.6	<p>Deelplan KRW pag. 5 Uitgangspunten. De inspreker vindt dat op basis van de uitgangspunten van de KRW er een ernstige tekortkoming in het beleid van de provincie Utrecht bestaat met betrekking tot energiewinning uit grondwater. De inspreker noemt een aantal redenen: achterblijven van chemicaliën bij regenereren van putten, tegengaan vervuilingscalimiteiten van installaties, risico's microbiologie, etc. Op basis van door de inspreker genoemde argumenten en het onvoldoende beschikbaar zijn van betrouwbare, onafhankelijke onderzoeken is het de zienswijze van de inspreker dat de provincie vergunningverlening van energiewinning uit grondwater moet stoppen, op basis van de KRW.</p>	<p>Wij delen uw zienswijze niet. Er is geen reden om aan te nemen dat energiewinning leidt tot nieuwe verontreinigingslocaties. Zoals in het provinciaal Grondwaterplan (deel II, paragraaf 2.5) staat is er onderzoek gedaan naar de mogelijke negatieve effecten van koude/warmteopslag (KWO). Hieruit blijkt dat de effecten van KWO op de kwaliteit van het grondwater "verwaarloosbaar klein" zijn. Gezien de voordelen van KWO vinden we toepassing van de techniek dan ook verantwoord. Om de verwaarloosbaar kleine risico's toch ook af te dekken doen we twee dingen: we staan geen KWO toe in de nabijheid van onttrekkingen voor drinkwater (50-jaarszones) en we blijven de komende jaren onderzoek doen om te monitoren of er inderdaad geen risico's zijn voor de kwaliteit van het grondwater. Indien nodig, is er (dankzij de 50-jaarzones) voldoende tijd voor aanpassing van het beleid en eventueel nemen van maatregelen zonder dat de winning van drinkwater in gevaar komt.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Utrecht			
22.1	<p>Integrale benadering Kromme Rijn en Vecht. Bij de gemeentelijke inspanningen om tot schoner en beter ecologisch oppervlaktewater te komen, is steeds uitgegaan van een duidelijke samenhang tussen Kromme Rijn en Vecht.</p> <p>In de ontwerp-waterbeheerplannen van AGV en HDSR zijn de Kromme Rijn en de Vecht als verschillende waterlichamen gekarakteriseerd. Dit verschil in kwalificaties bevreemdt ons vanwege de gelijksoortige ontstaansgeschiedenis, een gelijksoortige ecologische problematiek en overeenkomstige bronnen van een ontoereikende chemische kwaliteit van de Kromme Rijn en de Vecht. De verschillende kwalificaties werken door in zowel het ambitieniveau als de inzet van maatregelen volgens de Kaderrichtlijn Water. Het effect van de gemeentelijke inspanningen voor het oppervlaktewater wordt naar verwachting beperkt door de huidige verschillen in kwalificaties en maatregelenpakketten voor de Kromme Rijn en de Vecht.</p>	<p>De watertypen van de waterlichamen zijn afhankelijk van de hydromorfologie in de waterlichamen. In de Kromme Rijn is de stroomsnelheid voldoende hoog om stromingminnende soorten na te kunnen streven. De stroomsnelheid in de Vecht neemt, door de open verbindingen met het Amsterdam-Rijnkanaal, na Utrecht snel af. Het nastreven van stromingminnende soorten is dan niet meer mogelijk. Vandaar dat voor verschillende watertypen is gekozen. Voor beide waterlichamen wordt echter een gezond ecosysteem nagestreefd, dus het verschil in watertypen hoeft de gemeentelijke inspanning niet te beïnvloeden. Een gedetailleerde onderbouwing van de status en de doelaflading van de Kromme Rijn is terug te lezen in het "Achtergronddocument Europese Kaderrichtlijn Water", behorend bij het waterbeheerplan van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De onderbouwing betreffende de Vecht is te lezen in het rapport "Onderbouwing status, doelen en fasering waterlichamen in het beheersgebied van AGV".</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
InterProvinciale Organisatie Sportvisserij (POS)			
22.2	<p>KRW maatlatten+scores.</p> <p>- In de tabellen per oppervlaktewaterlichaam zijn de kolommen onder huidige situatie, KRW meetnet waarde en "inschatting" verwarrend. Het is logisch om of het een of het ander te gebruiken.</p>	<p>In de factsheets bij de ontwerpplannen is de huidige situatie op twee manieren weergegeven, omdat onduidelijkheid bestond over de te kiezen manier. Inmiddels is landelijk besloten dat de huidige situatie volgens het officiële KRW-meetnet zal worden weergegeven.</p>	<p>De factsheets zullen op een andere wijze de huidige situatie weergegeven.</p>
22.3	<p>KRW maatlatten+scores.</p> <p>- De scores voor vis maatlatten. Er is niet vermeld waarom de score voor vis wel of niet voldoet. Hierdoor is het onmogelijk om te beoordelen of een maatregel daarbij past.</p>	<p>Het abstractieniveau van het Deelplan KRW leent zich er niet voor om deze beoordeling te maken op basis van de gepresenteerde gegevens. De waterschappen hebben passende maatregelen gekozen in het geval dat de score op de maatlat niet voldoet. In documenten van de waterschappen is deze keuze onderbouwd. Het provinciaal Waterplan geeft de doelen en geeft een indicatie van de maatregelen die de waterschappen gaan uitvoeren tot en met 2015.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
IVN Eemland			
22.4	De vervuiling van de Eem wordt volgens de rapportages minder, maar is nog steeds van dien aard dat het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en het betrekken van de uiterwaarden bij de Eem discutabel is. Op de factsheet KRW komt dat niet tot uiting bij de opsomming van maatregelen, terwijl wel wordt opgemerkt dat het doel waarschijnlijk niet voor 2015 gehaald zal worden. Wij pleiten ervoor hoge prioriteit te geven aan het schoner maken van het Eemwater. Kaart 3 is wel erg rood in de hoek Eemland!	Kaart 3 is verkeerd weergegeven. Alle oppervlaktewaterlichamen rondom de Eem en de Eem zelf voldoen aan de vereiste chemische kwaliteit. Het achterland van de Eem beslaat ongeveer 85 procent van het beheersgebied van waterschap Vallei en Eem. Bijna alle inspanningen zijn gericht op verbetering van de waterkwaliteit en het terugdringen van emissies uit landbouw, stedelijk gebied en zuiveringen, dragen daarmee bij aan de verbetering van de waterkwaliteit van de Eem. De maatregelen uit de inrichtingsbeelden maken deel uit van het waterbeheersplan van Vallei en Eem (bijlage 2). Naar verwachting worden de ecologische doelen in 2015 gehaald.	Kaart 3 is aangepast.
Nederlandse Melkveehouders Vakbond			
22.5	De NMV is van mening dat de bijdrage vanuit de landbouw zwaar overschat wordt door de modelberekeningen, die nooit geborgd zijn door parallel praktijkonderzoek. De NMV vindt het positief dat er studie gedaan wordt naar fosfaatuitspoeling en relevante maatregelen, alvorens aanvullende maatregelen genomen worden. Het effect van deze maatregelen moet eerst aangetoond worden, alvorens deze in te voeren.	De provincie baseert haar standpunt op diverse landelijke evaluaties van het Nederlandse mestbeleid. Hieruit blijkt dat met name voor fosfaat het huidige mestbeleid niet voldoende is om KRW-doelen tijdig te kunnen realiseren. De provincie Utrecht kan derhalve niet reageren op uw zienswijze of de bijdrage vanuit de landbouw overschat is of niet. We zijn verheugd met uw instemming om studies te verrichten naar de uitspoeling van fosfaat op landbouwgronden. De provincie heeft reeds het initiatief genomen om met pilots aan de slag te gaan. Het lijkt ons zinvol om hierbij ook de fosfaatkringloop op melkveebedrijven te onderzoeken en om op deze wijze het eventuele verlies naar grond- en oppervlaktewater in beeld te brengen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.6	Er zijn nog een groot aantal andere bronnen die de aanwezigheid van een overdaad aan nutriënten in waterlichamen kunnen verklaren. De NMV vindt dat de bijdrage van deze bronnen eerst in kaart gebracht moet worden, alvorens de belasting naar de landbouw te schuiven.	<p>Analyses door de waterbeheerders en de ex ante evaluatie van KRW door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) maken duidelijk dat de kunstmatige en sterk veranderde hydromorfologische inrichting én de hoge belasting met nutriënten, met name fosfaat, de belangrijkste factoren zijn die het realiseren van ecologische doelen in de weg staan. Tegen de genoemde natuurlijke bronnen (fauna, bladeren, luchtdepositie) zijn nauwelijks maatregelen te nemen. De belangrijkste andere bronnen zijn de nutriëntenemissies uit rioolwaterzuiveringsinstallaties, lokale overstorten en de landbouw. Bij de pilots waarvoor de provincie Utrecht het initiatief neemt zullen we ook andere bronnen dan de landbouw meewegen. Dit willen we onder andere doen in de Lopikerwaard, in samenwerking met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, de lokale afdeling van LTO Noord en de Agrarische Natuurvereniging.</p> <p>In de Gelderse Vallei heeft in het kader van het Reconstructieplan reeds een dergelijk onderzoek plaatsgevonden. Het Uitvoeringsprogramma diffuse bronnen voor dit gebied is in overleg met landbouw en natuur opgesteld.</p>	Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.7	<p>De landbouw is veruit de grootste gebruiker van bestrijdingsmiddelen. Maar niet de grootste vervuiler: Bestrijdingsmiddelen zijn duur en worden alleen indien nodig, zeer secuur, met minimale dosering gebruikt. Middelen worden direct door planten opgenomen. Aan de rand van percelen wordt verplicht (LBOT) met drift-reducerende doppen en andere technieken gewerkt om vervuiling van oppervlaktewater te voorkomen. Gemeenten, burgers en bedrijven gebruiken veel round-up (glyfosaat). Dit wordt direct op verharde oppervlaktes gespoten, het gevolg is directe afspoeling, rechtstreeks in riool- of oppervlaktewater. Vaak worden te ruime doseringen gespoten door gebrek aan kennis.</p> <p>Waterwinbedrijven geven dan ook aan, vooral van deze glyfosaat gebruikt door gemeenten en bedrijven, last te hebben.</p> <p>Naar de mening van de NMV zijn de generieke maatregelen, die in de landbouw genomen zijn om belasting van bestrijdingsmiddelen naar oppervlakte -en grondwater te voorkomen, voldoende en kunnen deze ook niet verder verantwoord aangescherpt worden zonder negatieve gevolgen voor de gezondheid van gewassen.</p>	<p>Wij nemen hiervan kennis. Wij zijn het met u eens dat vanuit de landbouw al veel is gedaan om de afhankelijkheid van deze stoffen te verminderen. Voor de KRW hebben we desondanks geconstateerd, dat in kwetsbare gebieden (bijvoorbeeld infiltratiegebied Utrecht Heuvelrug) de bodem en het grondwater erg gevoelig zijn voor gebruik van bestrijdingsmiddelen. De landbouw geeft wat dat betreft inderdaad niet de grootste belasting. We zullen waar er nog kansen liggen, bijvoorbeeld op de Utrechtse Heuvelrug waar een emissiereductieprogramma voor de KRW wordt gemaakt, voor verschillende doelgroepen duurzaam beheer stimuleren. Ons grondwaterbeschermingsbeleid, ook in relatie tot bestrijdingsmiddelengebruik, staat verder uitgewerkt in het provinciaal Grondwaterplan 2008-2013.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.8	<p>De provincie wil, om uit- en afspoeling te voorkomen, langs een groot aantal beken mest- en spuitvrije zones inrichten. De NMV vindt dat eerst uit praktijkonderzoek moet blijken, dat het instellen van deze bufferstroken resultaat oplevert. Indien hieruit blijkt dat de bufferstroken ingericht moeten worden, vindt de NMV dat grondgebruikers/grondeigenaren volledig vergoed moeten worden voor opbrengstderving en kwaliteitsverlies. Indien de grond hierdoor niet meer benut kan worden voor mestplaatsing en/of benutting van toeslagrechten, dient de grondgebruiker/grondeigenaar hier ook schadeloos voor gesteld te worden. Ook de waardedaling van de grond dient vergoed te worden. Mogelijk is het aankopen van deze gronden dan een betere optie.</p>	<p>Er zijn reeds goede ervaringen met het effect van mest- en spuitvrije zones langs waterlopen. Bufferstroken dienen bovendien meer doelen dan alleen het verminderen van uit- en afspoeling. Ook in andere Europese regelgeving dan de Kaderrichtlijn Water wordt het belang van mest- en spuitvrije zones benadrukt, bijvoorbeeld in de Nitraatrichtlijn en in de voorwaarden voor cross-compliance in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. In de komende jaren zullen diverse pilots worden gevolgd om het effect nog beter te leren kennen. De Nederlandse wettelijke invulling via Lozingenbesluit Openteelt en Veehouderij is een minimale basis, waarbij het uitgangspunt van het Rijk is dat aanvullende zones kunnen worden ingesteld op basis van uitgangspunt van vrijwilligheid en vergoedingen. Provincies (ILG-POP), LNV (akkerrandenregeling) en waterbeheerders (eigen subsidieregelingen) kunnen hiertoe initiatief nemen. Daar waar sprake is van maatregelen die een mest- of spuitvrije zone inhouden betreft het maatregelen die vallen binnen het Programma Beheer of de Catalogus Groen-blauwe diensten. Kenmerk van deze beheersmaatregelen is dat ze allereerst vrijwillig zijn en dat er een marktconforme vergoeding tegenover staat. Gronden die worden ingezet voor agrarisch natuurbeheer of blauwe diensten tellen mee voor de plaatsingsruimte van mest op het bedrijf.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Ing. F.A.M. Nieuwendijk en A.H. van den Engel			
22.9	De eisen die de provincie stelt aan nutriënten in het oppervlakte moeten gelijk zijn aan landelijke/Europese eisen en haalbare doelen hebben. Geen strengere normen als landelijk wordt geëist, voor geen enkel plan. Belangrijk is dat de doelen die gesteld worden haalbaar en betaalbaar zijn en daarom eerst wordt onderzocht door een extern bureau of de beschreven plannen haalbaar zijn.	In de systematiek van de bepaling van de doelen is de haalbaarheid een uitgangspunt. De Europese en nationale afspraken over de invoering van de KRW zijn strikt gehanteerd. Bij het opstellen van de plannen is als uitgangspunt gehanteerd dat het doel haalbaar moet zijn. Dit is door de staatssecretaris van het Ministerie van VenW opgedragen in een notitie van april 2004. De waterschappen hebben bij de opstelling van het maatregelpakket studies laten doen naar haalbaarheid en effectiviteit door externe (onafhankelijke) adviesbureaus. Zoals u het beschrijft is het gehanteerd en is ons Waterplan daarmee in overeenstemming. Er komen vanuit het Rijk tot 2015 geen scherpere normen boven op het mestbeleid (vierde en volgende actieprogramma Nitraatrichtlijn), omdat wordt ingeschat dat hiermee significante positieve effecten op de waterkwaliteit bereikt zullen worden. Door diverse oorzaken kan het wel vele jaren duren voordat deze effecten van de maatregelen zichtbaar worden. De waterplannen bevatten haalbare en betaalbare maatregelen en daarmee samenhangende ecologische doelen. Indien de milieukwaliteitseisen van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 niet in 2015 kunnen worden gerealiseerd, zijn op grond van KRW artikel 4.3, 4.4 en 4.5 afwijkende doelen gemotiveerd in het Waterplan. Daarbij heeft het kabinet aangegeven nu nog niet gebruik te maken van doelverlaging (artikel 4.5), om ruimte te laten voor innovatieve kosten-effectieve oplossingen. Indien deze oplossingen zich in 2021 niet hebben aangediend, zal alsnog binnen de eisen van de KRW gemotiveerd doelverlaging (kunnen) worden toegepast.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
22.10	Inspreker vraagt provincie Utrecht in de beschermde gebieden de lat hoger te leggen en te streven naar een 8.	Voor alle waterlichamen is een haalbaar doel opgesteld. In principe is dit de "Goede Ecologische Toestand of Goed Ecologisch Potentieel". Daar waar dit niet haalbaar is, is een lager doel geformuleerd. De doelen zijn conform Europese richtlijnen afgeleid.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.11	<p>Inspreker verzoekt provincie Utrecht niet alleen de pilots af te wachten maar ook andere instrumenten te benutten om bij alle doelgroepen de zo noodzakelijke versnelling teweeg te brengen in het terugdringen van de nutriëntenbelasting en de andere diffuse verontreinigingen.</p>	<p>Met het generieke mest- en bestrijdingsmiddelenbeleid en het Uitvoeringsprogramma diffuse bronnen worden die maatregelen uitgevoerd die op nationaal schaalniveau het meest kosteneffectief zijn. Waterbeheerders voegen daar eigen maatregelen aan toe die voor het eigen beheergebied zinvol en uitvoerbaar zijn. Of verdergaande aanvullende maatregelen in de toekomst kosteneffectief genomen kunnen worden, moet blijken uit de resultaten van de uitvoering van de in de beheerplannen opgenomen onderzoeksmaatregelen en onderzoeken die in het kader van het Innovatieprogramma Water worden uitgevoerd.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
22.12	<p>Inspreker verzoekt provincie Utrecht de p-normen voor ondiepe plassen zoals Botshol te verlagen tot een waarde die past bij helder ecologisch gezond water.</p>	<p>Het betreft hier de zogenaamde "fysisch-chemische kwaliteitselementen", die zijn geformuleerd in de "Referenties en maatlatten voor natuurlijke Watertypen voor de Kaderrichtlijn Water" (STOWA-rapport 2007-32). Botshol valt onder het watertype M30 (zwak brakke wateren), waar voor totaal-P een grenswaarde van 0,11 mg/l geldt. De grenswaarde voor totaal-P ligt bij het ZGET op 0,07 mg/l. Omdat het hier om kunstmatige wateren gaat is het ZGET niet van toepassing.</p> <p>Vanuit de Natura 2000-doelstellingen (vaststelling in procedure) zullen uit de habitatprofielen voor Botshol naar verwachting strengere richtwaarden volgen dan vanuit de KRW. Volgens de KRW zullen de strengste doelstellingen gelden waar waterlichamen en beschermde gebieden elkaar overlappen. Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht onderkent dat de gehanteerde grenswaarden voor totaal-P in Botshol bijgesteld zullen moeten worden om te kunnen voldoen aan de Natura 2000-doelstellingen. De hiervoor eventueel benodigde extra maatregelen zullen in het kader van de Natura 2000-beheerplannen worden uitgewerkt en vastgesteld. Het hoogheemraadschap bereidt momenteel het afleiden van een hiervoor geschikte normering van de fosfaatbelasting voor. Daarbij benadrukken we dat de ecologische doelen leidend zijn boven de normen voor de fysisch-chemische kwaliteitselementen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.13	<p>Deze reactie is doorgestuurd door Waterschap Vallei en Eem.</p> <p>Waar het ontwerp-beheerplan van WVE weinig inzicht geeft, leest NMU in het ontwerp Waterplan, deelplan KRW (tabel 2, pag. 16) per waterlichaam de doelhoogtes beschreven. Daarin vallen de waterlichamen van WVE in negatieve zin op door de overwegend lage doelen voor de verschillende ecologische kwaliteitselementen in praktisch alle waterlichamen. Slechts in 3 waterlichamen is de als goed potentieel erkende score van 0,6 in beeld. Vooral voor vis zien de doelen in de meeste waterlichamen er ronduit slecht uit. Het is dan ook merkwaardig dat geconcludeerd wordt dat maatregelen voor vissen niet nodig zijn.</p>	<p>De goede score van 0,6 dient te worden bereikt voor natuurlijke beken. De beken in de Gelderse Vallei zijn allen sterk veranderd, voor deze beken zijn derhalve GEP's (Goed Ecologisch Potentieel) afgeleid. Deze GEP's liggen lager dan de 0,6, doordat de beken veel minder stromend zijn door de aanwezigheid van stuwen, doordat er onderhoud wordt uitgevoerd om een goede afvoer te garanderen en doordat als gevolg van het onderhoud er weinig vegetatie aanwezig is voor plantminnende vissoorten en vooral omdat de beken in de zomer zeer weinig water afvoeren (sterk afwijkend van de referentiewateren van de betreffende typen). De hoogte van de GEP voor de sterk veranderde wateren is in belangrijke mate bepaald door hoogte van de GEP van het best voorkomende water, die reeds optimaal is ingericht. De potentie voor de beken in de Gelderse Vallei wordt dus als laag ingeschat. De conclusie dat er geen maatregelen voor vissen nodig zijn is dan ook niet juist, de conclusie is dat er geen effectieve maatregelen mogelijk zijn om de huidige score sterk te verhogen en een score te verkrijgen die in de buurt van de 0,6 komt.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
Stichting Milieuzorg Zeist			
22.14	<p>Hierbij tekent de Stichting dan wel aan, dat men in de loop van het proces om zowel Waterlichamen in kader KRW vast te stellen, als hun bijbehorende 'Status' en 'Type' vaak al zoveel heeft ingeleverd op mogelijk te realiseren 'MEP's', ook gezien de vaak afgevallen maatregelen, dat het maar de grote vraag is of daardoor uiteindelijk wel aan eisen KRW wordt voldaan. Zo is komen er kennelijk binnen de provincie Utrecht alleen nog 'sterk veranderde wateren' of 'kunstmatige wateren' voor. Rivieren, zoals bijvoorbeeld de Kromme Rijn en de Hollandse IJssel, maar ook diverse beken in de Gelderse Vallei hebben de potentie om hun van oorsprong natuurlijke karakter weer grotendeels terug te krijgen als de verantwoordelijke overheden maar bereid zijn ook echt keuzen te maken.</p>	<p>De reactie wordt niet onderschreven. Bij het afleiden van de status en de doelen is de KRW strikt gehanteerd. Een water is kunstmatig als het door de mens is gemaakt. Daarnaast kan een water sterk veranderd of natuurlijk zijn. Het wordt pas getypeerd als natuurlijk indien de natuurlijke toestand kan worden bereikt zonder significant negatieve effecten zoals grootschalige functieveranderingen. De belangrijkste reden dat de Kromme Rijn en de beken in het beheersgebied van Vallei en Eem als sterk veranderd water zijn aangewezen is het gebrek aan ruimte voor de uitgestrekte inundatiezones met moerassige oevervegetatie die horen bij een langzaam stromend riviertje. De huidige landbouw- en stedelijke functies langs de waterlichamen zouden dan op te grote schaal schade ondervinden. Het alternatief 'verplaatsen van deze functies' sluit niet aan bij het uitgangspunt van het Rijk: 'geen functieverandering'.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.15	<p>Wat overigens wel als positief wordt gezien is dat de provincie het initiatief neemt tot een aantal gebiedsprocessen teneinde in samenwerking met de waterschappen en de landbouw- en natuurorganisaties tot een verbetering van de waterkwaliteit te komen in landbouw- en natuurgebieden. Zoals hiervoor al aangegeven is in bepaalde gebieden de fosfaatlast, ook door nalevering uit met fosfaat verzadigde bodems, maar ook nitraat en sulfaat, nog steeds in bepaalde gebieden een groot probleem. Wat daarbij overigens tot op heden evenwel opvallend is, is dat maatregelen om de fosfaatlast vanuit de landbouw aan te pakken binnen het proces van de KRW vrijwel steeds als een onmogelijkheid werd aangegeven.</p>	<p>De inspraakreactie wordt ter kennisname aangenomen. Wij willen inderdaad de komende tijd via gebiedsprocessen werken aan robuuste watersystemen. Wij gaan er niet vanuit dat maatregelen in de landbouw per definitie niet mogelijk zijn. In het KRW-proces is een haalbaar en betaalbaar maatregelpakket opgesteld voor de periode tot 2015. Voor de volgende periodes zijn maatregelen benoemd en zullen maatregelen worden toegevoegd op basis van onderzoeken door meerdere partijen in de komende planperiode. Er komen vanuit het Rijk tot 2015 geen aanvullende maatregelen ten aanzien van nutriënten bovenop het bestaande mestbeleid (vierde en volgende actieprogramma Nitraatrichtlijn), omdat wordt ingeschat dat hiermee significante positieve effecten op de waterkwaliteit bereikt zullen worden. Door diverse oorzaken kan het wel vele jaren duren voordat deze effecten van de maatregelen zichtbaar worden. De beoordeling van deze effecten zal via de monitoring in de eerste planperiode gevolgd worden. Ten aanzien van het verder kunnen terugdringen van nutriënten uit de landbouw heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) de kosten en effecten verkend van mogelijke maatregelen als mestvrije zones langs waterlopen, het terugdringen van de fosfaatbemesting op fosfaatrijke gronden en het efficiënter gebruik van dierlijke mest. Op grond van modelberekeningen verwacht het PBL slechts een effect van dergelijke maatregelen wanneer deze zéér fors worden ingezet. De kosten hiervan lopen echter snel op. Overleg met de Europese Commissie over de invulling van het vierde Actieprogramma Nitraatrichtlijn en voortzetting van de derogatie voor de aanwending van dierlijke mest moet duidelijk maken of en in welke mate aanvullende maatregelen in redelijkheid van het landbouwbedrijfsleven kunnen worden gevraagd. De Nitraatrichtlijn is daarmee primair bepalend voor de taakstelling van landbouwsectoren. In dat kader zal stapsgewijs worden toegewerkt naar fosfaatevenwichtsbemesting in 2015. Dit is onderdeel van de vigerende derogatie en al een majeure inspanning.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.16	<p>Wat betreft de Kromme Rijn zelf is de Stichting van mening, dat deze rivier, mede gezien aanwezige potenties, niet als 'sterk veranderd water' had moeten worden aangewezen, maar gewoon als 'natuurlijk water'. Juist door de Kromme Rijn als 'Natuurlijk water' aan te wijzen, kan men tevens waarborgen, dat de dan overeenkomstig KRW gewenste 'Goede ecologische toestand (GET)' hier uiteindelijk ook wordt gehaald. Dat zou gezien de enorme meerwaarde die juist deze rivier in het gebied heeft, niet alleen in ecologisch opzicht, maar ook in recreatief opzicht, juist een uitdaging moeten zijn en geen last. Ook is bij een dergelijke doelstelling/opgave o.i. dan een betere synergie mogelijk met het streven van de HDSR om in kader vernieuwend project 'Kromme Rijn natuurlijk' een enorme kwaliteitsimpuls aan deze rivier te geven.</p>	<p>De meeste waterlichamen in het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden zijn gegraven, en daarmee per definitie 'kunstmatig'. Voor de vijf waterlichamen die oorspronkelijk als riviertjes voorkwamen is in het Achtergronddocument een onderbouwing gegeven waarom deze als sterk veranderd moeten worden aangemerkt. De belangrijkste reden dat de Kromme Rijn als sterk veranderd water is aangewezen is het gebrek aan ruimte voor de uitgestrekte inundatiezones met moerassige oevervegetatie die horen bij een langzaam stromend riviertje. De huidige landbouw- en stedelijke functies langs de Kromme Rijn zouden dan op te grote schaal schade ondervinden. Het alternatief 'verplaatsen van deze functies' sluit niet aan bij het uitgangspunt van het rijk: 'geen functieverandering'.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.17	<p>Wat in het deelplan KRW in het bijzonder opvalt, is dat men de Utrechtse wateren al bij voorbaat als 'Sterk veranderd' of 'Kunstmatig' heeft aangemerkt, met bijbehorende lagere ecologische doelstellingen. Bepalend daarbij is het begrip 'significante schade'. Verder valt het op dat men zich om aan de vanuit KRW gestelde ecologische doelen te voldoen vaak alleen maatregelen neemt aan de rivier zelf. O.i. is om de vereiste doelen te halen evenwel dringend een integrale aanpak nodig waarbij geen enkele maatregel bij voorbaat ook daadwerkelijk wordt uitgesloten. Weliswaar zou men op basis gegevens gegeven factsheets de ecologische doelen wat betreft aangewezen 'sterk veranderde wateren' en 'kunstmatige wateren' halen, maar heeft de Stichting bij de getrokken conclusies haar sterke twijfels. Dat geldt o.a. bijvoorbeeld voor de Langbroekerwetering, als ook voor de Biltse Grift, maar met name ook voor bijvoorbeeld de plassen/moerasgebieden die deel uitmaken van de Natura 2000-gebieden 'Oostelijk Vechtplassen' en 'Botshol. Juist hier zijn o.i. dan ook veel verdergaande maatregelen nodig om de vereiste doelen te kunnen halen.</p>	<p>De inspraakreactie wordt niet onderschreven. De status van de waterlichamen is volgens de KRW-methodiek afgeleid en niet bij voorbaat als "niet natuurlijk" aangemerkt. De meest effectieve maatregelen zijn maatregelen in het betreffende waterlichaam. Ook maatregelen buiten de waterlichamen zijn daarbij in beschouwing genomen. De maatregelen uit bijlage 4 van het Deelplan KRW zijn slechts voorbeelden van maatregelen die zijn afgevallen. Dit betekent niet dat deze maatregelen voor alle waterlichamen zijn afgevallen en dat dit door alle waterschappen zo is toegepast. De chemische doelen van de KRW worden in de huidige situatie niet overal gehaald. Naar de oorzaak hiervan en mogelijke maatregelen hiervoor, wordt in de planperiode onderzoek gedaan.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)			
22.18	Wij dringen erop aan om in het Waterplan doelen stellen die al in 2015 haalbaar zijn. Dat betekent dat al in deze planperiode volop gekozen moet worden voor doelverlaging. Wanneer in 2015 blijkt dat de doelen niet gehaald worden, kan voor de volgende planperiode besloten worden tot faseren.	De waterplannen bevatten haalbare en betaalbare maatregelen en daarmee samenhangende ecologische doelen. Dat wil niet zeggen dat al deze doelen al in 2015 realiseerbaar behoeven te zijn, dat kan ook later, bijvoorbeeld in 2027. Indien de milieukwaliteitseisen van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 niet in 2015 kunnen worden gerealiseerd, zijn op grond van KRW artikel 4.3, 4.4 en 4.5 afwijkende doelen gemotiveerd in het waterplan. Daarbij heeft het kabinet aangegeven nu nog niet gebruik te maken van doelverlaging (artikel 4.5), om ruimte te laten voor innovatieve kosteneffectieve oplossingen. Indien deze oplossingen zich in 2021 niet hebben aangediend, zal alsnog binnen de eisen van de KRW gemotiveerd doelverlaging (kunnen) worden toegepast.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
22.19	In de bijlagen is voor een aantal wateren inmiddels een ecologische doelstelling opgenomen die afwijkt van de doelstellingen voor natuurlijke wateren. Dit is ingegeven door het streven naar haalbare ecologische doelen, wat onze steun heeft. Voorstel is wel dit expliciet te vermelden in de hoofdtekst.	In paragraaf 2.3.1 van het deelplan KRW is de gevolgde methodiek in onze ogen voldoende besproken. In de provincie Utrecht zijn geen wateren met een natuurlijke status. De doelen zijn dus voor alle wateren afgeleid van de natuurlijke status.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
22.20	<p>De beschikbaarheid van oppervlaktewater voor koelen is een belangrijke vestigingsfactor voor procesindustrie. In dat kader is van groot belang welke waarde voor achtergrondtemperatuur in het plan wordt gekozen. Met zorg constateren wij echter dat u voor rivieren en kanalen een ecologische doelstelling hanteert van maximaal 25 graden Celsius. En dat terwijl voor verschillende wateren, waaronder het Valleikanaal, de Vecht en de Amstellandboezem de waterbeheerder ervan uitgaat dat de temperatuur 26 graden Celsius of meer bedraagt of zal bedragen. Voor de Amstellandboezem is de overschrijding ook nog bevestigd door het KRW-meetnet. Daarbij is de vraag of de vermelde maximumtemperatuur daadwerkelijk uitgaat van in hete zomers gemeten temperaturen, zoals de zomer van 2003 of 2006. Een tweede vraag is of provincie Utrecht met deze verwachting voor 2015 beoogt een beleidsdoel van meer dan 25 graden Celsius te formuleren voor de betreffende wateren. Een dergelijk oogmerk heeft vanzelfsprekend de steun van VEMW. Op het punt van temperatuur pleiten wij voor consistentie tussen uw Waterplan enerzijds en het Beheersplan Rijkswateren (BPRw) anderzijds.</p>	<p>Uit onderzoek blijkt dat schade aan het ecosysteem steeds evidenter wordt bij temperaturen verder boven de 25 graden Celsius. De milieukwaliteitseis volgens het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water voor de meeste watertypen is daarom 25 graden Celsius als maximumwaarde in de zomer. De wijze van beoordeling laat verder een beperkte overschrijding toe (toetsing op 98 percentiel waarde van de metingen). In normale weerjaren is het halen van de doelstelling in vrijwel alle wateren mogelijk. In uitzonderlijke warme en droge jaren is een overschrijding mogelijk. Dit zal met name voorkomen in rivieren en kanalen die door grensoverschrijdend Rijnwater worden gevoed. Dat betekent dat geen absolute garantie kan worden gegeven dat de doelstelling overal en onder elke omstandigheid kan worden gehaald. In die gevallen zal een beroep worden gedaan op de uitzonderingsmogelijkheden die de KRW biedt. Voor de beoordeling van koelwaterlozingen blijft het bestaande emissiebeleid gehandhaafd. De door u genoemde waterlichamen hebben volgens verwachting in 2015 een temperatuur van 25 graden Celsius of lager, dit is gelijk aan het einddoel (GEP, Goed Ecologisch Potentieel). Zie hiervoor de factsheets bij het Deelplan KRW. De provincie streeft een temperatuur van 25 graden Celsius na. Dit is in overeenstemming met het landelijk beleid.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
VNO-NCW			
22.21	<p>VNO-NCW constateert dat de provincies waterkwaliteitsdoelen hebben geformuleerd die met het bijbehorend maatregelenpakket zelfs in 2027 bij lange na niet worden gehaald. Wij constateren dat enkele waterbeheerders wel in staat zijn om de doelen tegen wel bekende (en redelijke) kosten te halen. Dit komt omdat zij volgens een bottom-up methode haar waterkwaliteitsdoelen hebben bepaald. Deze methode hebben de overige waterbeheerders en daarmee uw provincie klaarblijkelijk niet gevolgd. Dit leidt tot willekeur en rechtsongelijkheid voor ingezetenen in hetzelfde (deel)stroomgebied. Bovendien wijst VNO-NCW erop dat de waterkwaliteitsdoelen volgens de Kaderrichtlijn Wet in 2015 gehaald moeten zijn. De waterplannen van de provincies gaan echter uit van 2027 en gaan er vanuit dat Nederland gebruik kan maken van de mogelijkheid van uitstel. Zo loopt Nederland dus ook nog groot gevaar dat de Europese Commissie het gebruik van de uitstelbepaling niet accepteert en Nederland ertoe dwingt reeds in 2015 volstrekt onhaalbare doelstellingen met onoverzienbare kosten voor zijn rekening te nemen. VNO-NCW roept Gedeputeerde Staten op haar bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen en waterkwaliteitsdoelen in het waterplan op te nemen die tegen redelijke (en bekende!) maatschappelijke kosten in 2015 haalbaar zijn.</p>	<p>De waterplannen bevatten haalbare en betaalbare maatregelen en daarmee samenhangende ecologische doelen. Dat wil niet zeggen dat al deze doelen al in 2015 realiseerbaar behoeven te zijn, dat kan ook later, bijvoorbeeld in 2027. Indien de milieukwaliteitseisen van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 niet in 2015 kunnen worden gerealiseerd, zijn op grond van KRW artikel 4.3, 4.4 en 4.5 afwijkende doelen gemotiveerd in het waterplan. Daarbij heeft het Kabinet aangegeven nu nog niet gebruik te maken van doelverlaging (artikel 4.5), om ruimte te laten voor innovatieve kosteneffectieve oplossingen. Indien deze oplossingen zich in 2021 niet hebben aangediend, zal alsnog binnen de eisen van de KRW gemotiveerd doelverlaging (kunnen) worden toegepast.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een wijziging in het plan.</p>

22. KRW OPPERVLAKTEWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waterschap Vallei en Eem			
22.22	<p>Inspreker is met de provincie Gelderland in gesprek over de financiering van de aanleg van ecologische verbindingzones. Een uiterste consequentie van dit overleg kan zijn dat de provincie Gelderland de GEP's van een aantal waterlichamen, die deels ook in Utrecht liggen, naar beneden bijstelt. Indien deze situatie zich voordoet, verzoekt inspreker de provincie met hen en de provincie Gelderland in gesprek te gaan over de gevolgen van deze beslissing.</p>	<p>Wij onderschrijven de reactie van de inspreker. Uit nadere gegevens van Waterschap Vallei en Eem bleek dat het doel van een waterlichaam dat in twee provincies ligt, wijzigt als gevolg van het verplaatsen van de Ecologische Hoofdstructuur in de provincie Gelderland. Door deze wijziging is het noodzakelijk om voor dit waterlichaam opnieuw het doel af te leiden. Aangezien dit in overeenstemming is met de methodiek van de KRW, nemen wij het gecorrigeerde doel over.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een wijziging in het plan.</p>

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
23.1	Deelplan KRW 3.2.3. Chemie-inbreng verontreinigende stoffen. Dit hoofdstuk geeft in de zienswijze van de SBPB een onvolledige voorstelling van zaken. Ten behoeve van energiewinning uit grondwater staat de provincie toe dat bij de aanleg en regeneratie van deze installaties chemicaliën mogen worden ingebracht in de grondwaterlichamen. Vooral omdat er onduidelijk is welke risico's van vervuiling van het grondwater worden genomen, beschouwt de SBPB dit als in strijd met de uitgangspunten van de KRW.	De voorstelling is niet geheel juist. De provincie Utrecht staat niet toe dat chemicaliën permanent in het grondwaterlichaam worden ingebracht. Via vergunningverlening is geregeld dat in eerste instantie bronnen alleen mechanisch geregenereerd mogen worden. Indien dit onvoldoende effect heeft, kunnen chemicaliën onder bepaalde voorwaarden toegestaan worden. De voorwaarden waarborgen dat het geïnfilterde water ook weer onttrokken wordt. Er worden dus geen stoffen ingebracht in de bodem en het grondwater en dit is daarmee niet in strijd met de KRW en de Grondwaterrichtlijn.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
23.2	Deelplan KRW 3.4.2. De provincie stelt terecht dat er sprake is van zeer veel (historische) bodemverontreinigingslocaties. Echter door het toestaan en zelfs stimuleren van energiewinning uit grondwater werkt de provincie mee aan het creëren van nieuwe verontreinigingslocaties. Op basis van het voorzorgsprincipe en de KRW is het de zienswijze van de SBPB dat de provincie grondwatergebruik voor energiewinning stopt dan wel uitstelt totdat er zekerheid is dat er geen risico's zijn voor vervuiling van grondwater.	Wij delen uw zienswijze niet. Er is geen reden om aan te nemen dat energiewinning leidt tot nieuwe verontreinigingslocaties. Zoals in het provinciaal Grondwaterplan (deel II, paragraaf 2.5) staat is er onderzoek gedaan naar de mogelijke negatieve effecten van koude/warmteopslag (KWO). Hieruit blijkt dat de effecten van KWO op de kwaliteit van het grondwater "verwaarloosbaar klein" zijn. Gezien de voordelen van KWO vinden we toepassing van de techniek dan ook verantwoord. Om de verwaarloosbaar kleine risico's toch ook af te dekken doen we twee dingen: we staan geen KWO toe in de nabijheid van onttrekkingen voor drinkwater (50-jaarszones) en we blijven de komende jaren onderzoek doen om te monitoren of er inderdaad geen risico's zijn voor de kwaliteit van het grondwater. Indien nodig, is er (dankzij de 50-jaarzones) voldoende tijd voor aanpassing van het beleid en eventueel nemen van maatregelen zonder dat de winning van drinkwater in gevaar komt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
23.3	Deelplan KRW 3.3.3. Met betrekking tot de bescherming van de drinkwaterwingebieden hanteert de provincie Utrecht een 50-jaarszone. Omdat de provincie Utrecht middel- en laagwaardig gebruik van grondwater blijft toestaan, en de druk op de provincie om middelwaardig en laagwaardig gebruik te vergunnen toeneemt, is het de zienswijze van de SBPB dat de beschermingszone voor drinkwaterwingebieden tenminste moet worden vastgesteld op 100 jaar.	De benutting van het grondwater voor laag- en middelwaardige toepassingen is voor ons geen aanleiding om de beschermingszone rondom de drinkwaterwinningen te vergroten naar 100 jaar. Ten eerste zijn wij zeer terughoudend om laag- en middelwaardige toepassingen te vergunnen (zie Grondwaterplan 2008-2013 Deel II-paragraaf 2.1). En ten tweede geldt voor koude/warmteopslag (KWO) (middelwaardig gebruik, maar wel met een openbaar belang) dat ze in principe niet toegestaan worden in de diepere watervoerende pakketten die geschikt zijn voor drinkwaterbereiding.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
23.4	Deelnota KRW; pag. 19. Grondwater. 3.2. Huidige toestand. De huidige toestand heeft betrekking op de chemie en de kwantiteit. De SBPB heeft als zienswijze dat daaraan microbiologische en fysische parameters moeten worden toegevoegd.	Microbiologische parameters worden niet gemeten in grondwater om de toestand van het grondwaterlichaam in beeld te brengen, daar lijkt onvoldoende reden toe. Dit kan hooguit als maatwerk bij bijvoorbeeld koude/warmteopslag (KWO) plaatsvinden.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan
23.5	Deelnota KRW 3.2.4; Kwantiteit. Dit hoofdstuk geeft in de zienswijze van de SBPB een te beperkte voorstelling van zaken. O.a. ten gevolge van de omvangrijke grondwateronttrekking in de Utrechtse Heuvelrug is de kwelnatuur op grote schaal aangetast of vernietigd. Als de provincie dan stelt dat de kwantitatieve toestand bij alle grondwaterlichamen in evenwicht is, is dat in de zienswijze van de SBPB een onjuiste voorstelling van zaken.	U heeft gelijk dat de goede toestand van het grondwaterlichaam niet betekent dat er lokaal voor natuur- of beschermde gebieden geen problemen kunnen zijn. Voor de KRW is geanalyseerd of er zich geen negatieve effecten hebben voorgedaan voor oppervlaktewater of aquatische of terrestrische ecosystemen. Kanttekening daarbij is, dat alleen is gekeken naar significante schade voor verdroging <u>na</u> 2000 (het moment van inwerkingtreding van de KRW). Vandaar dat de toestand toch als goed is beoordeeld, ondanks geconstateerde problemen. Deze problemen worden vervolgens wel aangepakt in het kader van de verdrogingsbestrijding. In het plan zullen we dit in paragraaf 3.2.4 van het Deelplan KRW aangeven.	In paragraaf 3.2.4 van het Deelplan KRW wordt de volgende tekst opgenomen (na de eerste zin): "Bij dit laatste wordt alleen gekeken naar schade <u>na</u> 2000 (moment van inwerkingtreding KRW)".

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Gemeente Utrecht			
23.6	<p>In het Stroomgebiedsbeheerplan is opgenomen dat in het stroomgebied Rijn-West 52 grootschalige grondwaterverontreinigingen (groter dan 13 ha) bekend zijn. De grootschalige verontreinigingen kunnen gebiedsgericht worden aangepakt als de gevals-aanpak of de cluster-aanpak van de Wet bodembescherming (Wbb) niet meer werken. In het provinciaal Waterplan ontbreken verwijzingen naar zowel de grootschalige grondwaterverontreinigingen als naar de aanpak daarvan. Het benoemen van het verband tussen de inspanningen voor de Kaderrichtlijn Water en voor de Wet Bodembescherming acht gemeente Utrecht van groot belang.</p>	<p>U heeft gelijk dat door verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen per jaar grote hoeveelheden schoon grondwater worden beïnvloed. De KRW kent een algemeen beschermingsregime dat onder meer moet leiden tot het bereiken van de goede toestand van het grondwater. Een van de verplichte basismaatregelen uit de KRW is het verbod op de lozing of inbreng van verontreinigende stoffen in grondwater. Onder inbreng wordt mede verstaan verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen. Verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen vallen onder het verbod van artikel 6 van de Grondwaterrichtlijn (GWR). Daaruit volgt dat bodemsanering in beginsel is vereist, tenzij gebruik wordt gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheden die de KRW en de GWR bieden. Er zou dan om kostentechnische redenen gemotiveerd kunnen worden afgeweken van het bereiken van de doelstelling uit de KRW en GWR.</p> <p>Daarnaast zijn de KRW-maatregelen er vooral op gericht om maatregelen te nemen als het grondwaterlichaam in een slechte toestand verkeert of hierin dreigt te geraken. Ook als sprake is van bedreiging van beschermde gebieden of ecologische waarden of oppervlaktewater, kunnen KRW-maatregelen voor grondwater worden opgenomen. Van de bestaande grondwaterverontreinigingen zijn alleen puntbronnen die winningen (mogelijk) bedreigen nu als KRW-maatregel in deelplan KRW opgenomen.</p> <p>Provincie Utrecht zal de tekst in het Waterplan hierop aanpassen.</p>	<p>De tekst in hoofdstuk 14: Schoon water, onder gebiedsgericht grondwaterbeheer, wordt aangepast.</p>

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
23.7	Het Stroomgebiedsbeheerplan bevat de volgende tekst: "In termen van maatregelen betekent dit (..aanpak gevalsgericht, clusteraanpak of gebiedsgericht) dat bij de aanwezigheid van bodem- en grondwaterverontreinigingen alle voor de KRW en GWR noodzakelijke maatregelen worden genomen op grond van bestaand beleid op basis van de Wet Bodembescherming om daadwerkelijk de verontreinigende stoffen uit vervuilde bodem te verwijderen c.q. bestaande verontreinigingspluimen aan te pakken." Wij verzoeken u deze aangehaalde tekst op te nemen in uw Waterplan en te verwijzen naar het gemeentelijk bodemsaneringsprogramma. De meest recente vastgestelde programma's op dit moment zijn het Meerjarenprogramma bodemsanering 2005-2009 en het Bodemsaneringsprogramma 2008.	Wij zullen de tekst in het Waterplan aanpassen.	De tekst in hoofdstuk 14: Schoon water, onder gebiedsgericht grondwaterbeheer, wordt aangepast.

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
23.8	<p>Gemeente Utrecht wijst provincie Utrecht op de aanwezigheid van grootschalige verontreinigingen in de gemeente Utrecht, met verspreidingsrisico's en stijgende trends. Voor deze grootschalige verontreinigingen stelt de gemeente momenteel, als initiatiefnemer, een beleidskader met een gebiedsgerichte aanpak op dat in de eerste helft van 2009 wordt vastgesteld. De verwachting van de gemeente is dat ook na 2015 verspreiding en trendomkering een stevige aanpak vergen. Wij houden dus sterk rekening met termijnverlenging van de KRW-doelstelling. Wij verzoeken u deze feiten op te nemen in het Waterplan.</p>	<p>U heeft gelijk dat door verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen per jaar grote hoeveelheden schoon grondwater worden beïnvloed. De KRW kent een algemeen beschermingsregime dat onder meer moet leiden tot het bereiken van de goede toestand van het grondwater. Een van de verplichte basismaatregelen uit de KRW is het verbod op de lozing of inbreng van verontreinigende stoffen in grondwater. Onder inbreng wordt mede verstaan verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen. Verspreiding van grootschalige grondwaterverontreinigingen vallen onder het verbod van artikel 6 van de Grondwaterrichtlijn (GWR). Daaruit volgt dat bodemsanering in beginsel is vereist, tenzij gebruik wordt gemaakt van de uitzonderingsmogelijkheden die de KRW en de GWR bieden. Er zou dan om kostentechnische redenen gemotiveerd kunnen worden afgeweken van het bereiken van de doelstelling uit de KRW en GWR.</p> <p>Daarnaast zijn de KRW-maatregelen er vooral op gericht om maatregelen te nemen als het grondwaterlichaam in een slechte toestand verkeert of hierin dreigt te geraken. Ook als sprake is van bedreiging van beschermde gebieden of ecologische waarden of oppervlaktewater, kunnen KRW-maatregelen voor grondwater worden opgenomen. Van de bestaande grondwaterverontreinigingen zijn alleen puntbronnen die winningen (mogelijk) bedreigingen nu als KRW-maatregel in deelplan KRW opgenomen.</p>	<p>De tekst in hoofdstuk 14: Schoon water, onder gebiedsgericht grondwaterbeheer, wordt aangepast.</p>

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
23.9	<p>Uit het landsdekkend beeld heeft provincie Utrecht 37 potentiële historische puntbronnen van mogelijke grondwaterverontreiniging nabij drinkwaterbeschermingsgebieden in de gemeente Utrecht geselecteerd. Voor onderzoek en sanering van de risicovolle puntbronnen zijn in het Deelplan Kaderrichtlijn Water kosten geraamd ter hoogte van enkele miljoenen euro's.</p> <p>Uit analyse van gemeente Utrecht van mogelijke puntbronnen in de gemeente volgt dat er geen of weinig spoedlocaties in deze selectie aanwezig zijn. Bovendien neemt de gemeente de locaties mee bij de reguliere aanpak van de werkvoorraad. De aanpak van de puntbronnen volgens het programma van gemeente Utrecht valt deels voor en deels na 2015. De gemeente verzoekt de provincie het provinciaal Waterplan op dit punt aan te passen.</p>	<p>U geeft aan dat van de genoemde (potentiële) puntbronnen die winningen (kunnen) bedreigen mogelijk een aantal niet relevant zijn. Dit gegeven leidt niet tot aanpassing van het plan. Bij de rapportage voor het Stroomgebiedbeheersplan zal hierover worden gerapporteerd</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>
23.10	<p>Gemeente Utrecht is van mening dat de grootschalige verontreinigingen in het 1e en mogelijk 2e watervoerend pakket een grotere potentiële bedreiging vormen voor de drinkwateronttrekkingen, dan de in uw Waterplan geselecteerde puntbronnen. De gemeente vraagt de provincie haar oordeel over te nemen in haar (her)overweging bij het bepalen van doelen en maatregelen en dit te verwerken in haar Provinciaal Waterplan.</p>	<p>U geeft aan dat van de genoemde (potentiële) puntbronnen die winningen (kunnen) bedreigen mogelijk een aantal niet relevant zijn. Dit gegeven leidt niet tot aanpassing van het plan. Bij de rapportage voor het SGBP zal hierover worden gerapporteerd.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.</p>

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Vitens			
23.11	Vitens vraagt de provincie Utrecht om in het Waterplan een duidelijk kader en traject op te nemen voor het bepalen en uitvoeren van concrete maatregelen op basis van gebiedsdossiers, bodemverontreinigingsonderzoek en monitoring die het tijdig voldoen aan art 7 KRW cq de BKMW garanderen en de financiering van de concrete maatregelen te regelen op basis van het principe "de vervuiler betaalt". Om het plan in overeenstemming te brengen met het ontwerp SGBP Rijndelta zal de toestandbepaling van de drinkwaterwinningen in dit ontwerp hierbij leidend moeten zijn.	Het beleid en de maatregelen voor drinkwater zijn ingekaderd in het Grondwaterplan en het Uitvoeringsprogramma 2008-2013. De financiële gevolgen blijken uit het uitvoeringsprogramma van het Grondwaterplan. In dit uitvoeringsprogramma staan zowel het reguliere beleid als de (extra) KRW-maatregelen (zoals het bronnenonderzoek voor enkele winningen en de maatregelen inzake puntverontreinigingen rond winningen). Kernpunt van het reguliere beleid, waarmee tevens de KRW-doelen gediend zijn, is de actualisatie van gebiedsdossiers en vastlegging van het provinciale belang van de drinkwaterwinning in de Wro-verordening. Verdere afspraken zullen we maken in de (ambtelijke) Werkgroep Drinkwater. Op pagina 21 van het Deelplan KRW is al een verwijzing gemaakt naar het Grondwaterplan en het uitvoeringsprogramma. Zie ook deelreactie 23.13 (Waternet).	In hoofdstuk 1 (paragraaf over "Nieuw beleid") wordt uitleg toegevoegd over de status van het Grondwaterplan.
23.12	Vitens vraagt de provincie Utrecht om duidelijk en gemotiveerd in het Waterplan aan te geven wanneer de KRW- cq BKMW-doelen voor drinkwaterwinningen gerealiseerd zijn en in de periode tot 2015 prioriteit te geven aan het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen voor deze winningen.	Bij de bescherming van de kwaliteit van het grondwater geven wij prioriteit aan het belang van de drinkwaterwinning. Dit blijkt zowel uit het reguliere programma van het Grondwaterplan, als uit de KRW-maatregelen. Verder zullen we de operationele doelstelling voor drinkwater gaan concretiseren in het kader van de gebiedsdossiers. Dit staat voldoende aangegeven in het provinciaal Grondwaterplan (actie 7.2.4). Op dit moment valt niet te zeggen of ondanks alle te treffen maatregelen voor winningen dit toch tot verlenging van KRW-termijnen leidt.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

23. KRW GRONDWATER

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Waternet			
23.13	In het Nationaal Waterplan en de verschillende plannen van Rijkswaterstaat wordt melding gemaakt van de zogenaamde gebiedsdossiers. In 2008 is er binnen de Provincie Utrecht weer een start gemaakt om de bestaande dossiers te actualiseren bijvoorbeeld die van de Bethunepolder. In dit ontwerpplan komen de gebiedsdossiers echter niet aan de orde. Kunt u aangeven waarom dit zo is?	Utrecht neemt de opstelling van gebiedsdossiers niet op als KRW-maatregel. In Utrecht is dit namelijk al regulier beleid. In het Grondwaterplan 2008-2013 hebben we aangegeven dat deze dossiers een nog belangrijker plaats krijgen ten behoeve van de sturingsmogelijkheden en dat ze worden vernieuwd. Dit is inmiddels opgenomen in het Uitvoeringsprogramma van het Grondwaterplan. Wat betreft dit Grondwaterplan: het Waterplan verwijst hiernaar. Het Grondwaterplan is deels een aanvulling, deels een uitwerking van het Waterplan en het Provinciaal Milieubeleidsplan. We zullen deze status van het Grondwaterplan in hoofdstuk 1 van het Waterplan expliciet aangeven.	In hoofdstuk 1 (paragraaf over "Nieuw beleid") wordt uitleg toegevoegd over status Grondwaterplan.
Mw. G. Kool			
23.14	In het deelplan KRW wordt op pagina 28 genoemd dat emissiereductie kostenneutraal is. De ervaring van mw. Kool is dat bij reductie van emissie behoorlijke investeringen gedaan moeten worden en dat deze niet kunnen worden terugverdiend.	De provincie heeft zich tot doel gesteld om de verontreiniging door bestrijdingsmiddelen te reduceren. De provincie neemt op en langs de Utrechtse Heuvelrug een aantal maatregelen, zodat aan de KRW-normering voor grondwater wordt voldaan. De emissie-reductie wordt gerealiseerd door uitgekiend terreinbeheer en innovaties in onkruidbestrijding. Voor de landbouw gaan we ervan uit dat de projecten gericht op emissiereductie door bestrijdingsmiddelen kostenneutraal zijn voor de gebruikers. Ervaringen uit het project Schoon Water in Brabant tonen aan dat dit mogelijk is. De maatregelen vragen vaak wel een (kleine) tijdsinspanning van de gebruiker. Maatregelen op bedrijfsniveau waar we aan denken die kostenneutraal zijn voor de gebruiker zijn: - het gratis kunnen laten testen van spuitdoppen - waar het kan, met minder middel spuiten - in overleg met een onafhankelijk bedrijfsadviseur (DLVer) die de praktijksituatie helpt beoordelen een milieubelastend gewasbeschermingsmiddel vervangen door een minder milieubelastend middel. De provincie betaalt in dit geval de DLVer. De provincie heeft een dergelijk project in het verleden reeds eerder uitgevoerd in Leersum en Bunschoten.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

24. KRW MONITORING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
24.1	<p>Deelplan KRW 4.1. Monitoring.</p> <p>De SBPB heeft als visie dat indien de provincie niet expliciet vaststelt om welke parameters het gaat voor ieder meetpunt, deze in steek van de provincie niet kan worden gerealiseerd. Ook heeft de SBPB als zienswijze dat de provincie eerder dan 2013 deze parameters kan vaststellen. De SBPB verwacht van de provincie dat zij per meetpunt of cluster van meetpunten moet bepalen welke data moeten worden aangeleverd.</p> <p>Vooraf op het gebied van microbiologische parameters is volstrekt onvoldoende bekend over grondwater.</p> <p>Ook wordt niet aangegeven wie de T en T monitoring uitvoert. De SBPB verzoekt de provincie hierin SMART te zijn!</p>	<p>De invulling van verplicht te meten parameters is in de KRW/Grondwaterrichtlijn slechts beperkt omschreven voor een select aantal stoffen. Over een vast parameterpakket per grondwaterpunt wordt momenteel landelijk gesproken. Dit zal vermoedelijk in 2009 worden vastgesteld.</p> <p>Monitoring is een belangrijk maar ook complex onderdeel in de KRW: de invulling en afspraken hierover zijn nog volop in ontwikkeling.</p> <p>Ondanks de redelijk duidelijke omschrijving dat er gemonitord moet worden is er over de werkelijke exacte invulling zowel landelijk als internationaal nog veel discussie. Het is daarom niet handig om in het Waterplan vooruit te lopen op nog niet uitgekristalliseerde zaken. Ook willen we in het Waterplan niet teveel ingaan op allerlei details.</p> <p>Microbiologische parameters worden niet gemeten in grondwater om de toestand van het grondwaterlichaam in beeld te brengen, daar lijkt onvoldoende reden toe. Dit kan hooguit als maatwerk bij bijvoorbeeld koude/warmteopslag (KWO) plaatsvinden.</p> <p>De monitoring voor grondwater ten behoeve van de KRW wordt uitgevoerd door de provincie. Dit staat vermeld in het deelplan KRW, pag. 30/31. Monitoring voor oppervlaktewater vindt voor de rijkswateren plaats door Rijkswaterstaat en overige wateren door de waterschappen.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

24. KRW MONITORING

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
24.2	Deelplan KRW 4.1.2. Het is voor de SBPB onduidelijk welke parameters de provincie waar zal (laten) bepalen, in welke frequentie, noch welke duiding de provincie aan deze parameters zal geven. De SBPB heeft als visie dat toetsbaar moet zijn wat de provincie Utrecht in 2015 tot stand heeft gebracht waar het de realisatie van de KRW doelen betreft voor de grondwaterkwaliteit. Ook is het de zienswijze van de SBPB dat de volgende parameters daarin moeten worden meegenomen naast de fysische, chemische en hydromorfologische zijn dat ook de microbiologische.	<p>Monitoring is een belangrijk maar ook complex onderdeel in de KRW: de invulling en afspraken hierover zijn nog volop in ontwikkeling.</p> <p>Ondanks de redelijk duidelijke omschrijving dat er gemonitord moet worden is er over de werkelijke exacte invulling zowel landelijk als internationaal nog veel discussie. Het is daarom niet handig om in het Waterplan vooruit te lopen op nog niet uitgekristalliseerde zaken. Ook willen we in het Waterplan niet teveel ingaan op allerlei details.</p> <p>Microbiologische parameters worden niet gemeten in grondwater, daar lijkt onvoldoende reden toe. Dit kan hooguit als maatwerk bij bijvoorbeeld koude/warmteopslag (KWO) plaatsvinden.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
24.3	Kosten monitoring. Onduidelijk is welk deel van de kosten van monitoring worden toegewezen aan KRW en PWP. De SBPB verzoekt u hierover duidelijkheid te verschaffen.	In het Ontwerp Deelplan KRW is in hoofdstuk 4 aangegeven dat wij er rekening mee houden dat de kosten voor de monitoring van de KRW in de planperiode een investering kunnen vragen van maximaal 100.000,- euro.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Vitens			
24.4	Vitens vraagt de provincie Utrecht het Brabantse voorstel in het Waterplan als grondslag te nemen voor de toestandbepaling en monitoring van drinkwaterwinningen uit grondwater en het initiatief te nemen om dit samen met Vitens verder uit te werken en met Vitens tot afspraken te komen over de monitoring van drinkwaterwinningen.	<p>We hechten eraan dat bij de drinkwaterwinningen voldoende informatie beschikbaar is om te beoordelen of de KRW-doelen worden behaald. Dit zal een combinatie van meetgegevens zijn en waarschijnlijk niet uitsluitend de ruwwaterkwaliteitsgegevens. Om de kwaliteitsontwikkeling te monitoren was het in Utrecht al gebruikelijk om informatie van het waterleidingbedrijf te betrekken, deels gebaseerd op gegevens uit zijn waarnemingsputten. De gedachte aan een early warning systeem zoals momenteel door VROM in overleg met provincies wordt ontwikkeld, zal daarbij worden betrokken. Op dit moment wordt het draaiboek monitoring geactualiseerd. Dit kan een belangrijk element daarbinnen zijn. Veel onderwerpen zoals de onderhavige worden in de komende planperiode uitgekristalliseerd en zullen in het tweede Stroomgebiedbeheersplan worden vastgelegd. Voor Utrecht stellen we u voor in het kader van de Werkgroep Drinkwater nader afspraken te maken over doelbereik, toestandbepaling, trendontwikkeling en maatregelen.</p>	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

25. KRW BIJLAGE 2

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
25.1	Inspreker vraagt provincie Utrecht om een op de Utrechtse situatie toegesneden uitwerking van de landelijke richtlijn voor disproportionele kosten en significante negatieve effecten.	De Utrechtse waterschappen hebben wel degelijk de landelijke richtlijn gehanteerd en toegespitst op hun beheersgebied. Wij zien in dat bijlage 4 van het deelplan KRW verwarring heeft opgeleverd. Het doel van deze bijlage was inzicht te geven in voorbeelden van maatregelen die zijn afgevallen. Dit betekent niet dat deze maatregelen ook bij andere waterschappen zijn afgevallen en evenmin dat een maatregel voor alle waterlichamen van het waterschap is afgevallen.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.

26. KRW BIJLAGE 4

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
IVN Eemland			
26.1	<p>Over de afgevalen maatregelen (Deelplan KRW bladzij 40) is IVN Eemland het ook zeer eens met de NMU: de hier geuite mening over het afkoppelen van verhard oppervlak is tegenstrijdig met de opvatting van het Waterschap, en inderdaad is dit voor het publiek onvoorstelbaar. Er zal een uitgebreide voorlichtingscampagne nodig zijn om uit te leggen waarom schoon hemelwater toch door de waterzuivering moet, terwijl de straten blank staan. Ook het natuurvriendelijk peilbeheer zal gehandhaafd moeten worden in de optie van IVN Eemland: ook de oevers vormen een onderdeel van de natuur. En gezien de vervuiling van de Eem vraagt IVN Eemland zich bovendien af of de aanpak van overstorten toch niet bij zou moeten dragen aan het verminderen van het fosfaatgehalte.</p>	<p>De maatregelen uit bijlage 4 zijn slechts voorbeelden van maatregelen die zijn afgevalen. Dit betekent niet dat deze maatregelen voor alle waterlichamen zijn afgevalen en dat dit door alle waterschappen zo is toegepast. Elk waterschap heeft de landelijke richtlijnen toegepast op zijn eigen beheersgebied.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.</p>
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
26.2	<p>Inspreker vraagt antwoord op de volgende vragen: -Klopt het dat bijlage 4 afkomstig is van WVE? -Hoe zit het met de andere waterschapsgebieden? -Gelden daar dezelfde motieven om deze maatregelen af te schrijven? -Wat is het nut van deze bijlage als voor bijna elke maatregel geldt dat er ook gebieden zijn waar ze wel degelijk zinvol zijn om de KRW-doelen te bereiken, al dan niet in combinatie met andere maatregelen?</p> <p>Inspreker vraagt vervolgens de in bijlage 4 genoemde maatregelen mee te blijven nemen als mogelijke maatregelen totdat overtuigend is aangetoond dat in een bepaalde regio de betreffende maatregel niet effectief is of in vergelijking met andere maatregelen niet zinvol.</p>	<p>De reactie wordt niet onderschreven. Bijlage 4 is een doorsnede met voorbeelden van afgevalen maatregelen. Elk waterschap heeft de landelijke richtlijnen toegepast op hun eigen beheersgebied. De lijst betekent niet dat de maatregel in alle waterlichamen van de beheerder is afgevalen of dat deze ook bij andere waterschappen is afgevalen.</p>	<p>Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.</p>

26. KRW BIJLAGE 4

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
26.3	Bijlage 4. Gemalen passeerbaar maken voor vis. In de visie van de SBPB wordt onvoldoende onderbouwd waarom specifiek Waterschap Vallei en Eem het passeerbaar maken van gemalen voor vis classificeert als hebbende een gering ecologisch effect. De SBPB verzoekt u uw standpunt te herzien.	Waterschap Vallei en Eem heeft geconcludeerd dat er in het beheersgebied de migratie van vissoorten niet wordt belemmerd door gemalen. Wel worden de gemalen bij vervanging of renovatie vispasseerbaar gemaakt. Het vispasseerbaar maken van gemalen is in het beheersgebied van Waterschap Vallei en Eem dus geen KRW-maatregel. Bij andere kunstwerken, zoals stuwen, neemt het waterschap wel maatregelen die voor de KRW noodzakelijk zijn om de vismigratie te verbeteren.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.
26.4	Bijlage 4: Aanpak overstorten. Bij de overstorten gaat het in de zienswijze van de SBPB niet alleen om de fosfaatvracht, maar ook om lokale (niet het hele stroomgebied omvattende) ecologische effecten. Mede om deze reden verzoekt de SBPB u de aanpak van overstorten wel als maatregel op te nemen.	Overstorten zijn meegenomen bij de uitwerking van maatregelen als deze een effectieve maatregel zijn voor de ecologie. Het saneren van overstorten is niet per definitie afgefallen. In de gemeente Veenendaal worden overstorten gesaneerd vanwege het effect op de ecologie.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.
26.5	Bijlage 4: Bij het afkoppelen van verhard oppervlak moet niet alleen gekeken worden naar het ecologisch effect maar ook op de grondwatertoestand. De SBPB heeft als zienswijze dat u het af laten vallen van afkoppelen onvoldoende heeft onderbouwd.	De maatregelen uit bijlage 4 zijn slechts voorbeelden van maatregelen die zijn afgefallen. Dit betekent niet dat deze maatregelen voor alle waterlichamen zijn afgefallen en dat dit door alle waterschappen zo is toegepast.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.
26.6	Indien van natuurvriendelijk peilbeheer door u wordt gesteld dat deze maatregel is afgefallen, terwijl er sprake is van een onbekend ecologisch effect, is daarmee niet voldaan aan een redelijke onderbouwing van uw standpunt. U stelt dat u e.e.a. wil onderzoeken voordat u wel of niet tot maatregelen overgaat. Dat laatste is een redelijk standpunt, echter natuurvriendelijk peilbeheer is daarmee geen afgefallen maatregel, en mag dus ook niet zo genoemd worden.	Natuurlijk peilbeheer kan een positief effect hebben op de ecologie. In enkele gevallen kan het zijn dat een natuurlijk peilbeheer slechts een gering ecologisch effect heeft. Vanwege de onduidelijkheid over het precieze effect heeft Waterschap Vallei en Eem besloten in de periode tot 2015 hiernaar onderzoek te doen. De maatregel wordt in deze periode dus niet uitgevoerd, maar in volgende periode wellicht wel, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek. Bijlage 4 heeft slechts als doel om inzicht te geven waarom sommige maatregelen in sommige gevallen zijn afgefallen.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.

26. KRW BIJLAGE 4

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Werkgroep Natuurlijk Zeist West			
26.7	In bijlage 4 deelplan KRW staat afkoppelen als afgevalen maatregel vanwege gering ecologisch effect. In de robuuste systeembenadering van de KRW geldt dit misschien, maar dit is een vorm van ongewenst 'kokerdenken'. Het is een foutieve benadering omdat de samenhang met de waardevolle milieueffecten van het afkoppelen totaal uit beeld verdwijnt, immers met afkoppelen wordt een breed spectrum aan milieudoelen gediend.....	De maatregelen uit bijlage 4 zijn slechts voorbeelden van maatregelen die zijn afgevalen. Dit betekent niet dat deze maatregelen voor alle waterlichamen zijn afgevalen en dat dit door alle waterschappen zo is toegepast.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.
26.8	Inspreker verzoekt de provincie de afgevalen maatregelen betreffende het baggeren te herzien, wat betreft het frequenter baggeren in die gevallen waarin extra aanwas en vervuiling van de slibbodem aantoonbaar is. Dat behoeven geen grote onderzoeken te zijn.	De inspraakreactie wordt niet onderschreven. In bijlage 4 van het Deelplan KRW zijn voorbeelden weergegeven van maatregelen die zijn afgevalen. Deze bijlage heeft verwarring gegeven en komt te vervallen. Het is namelijk niet zo dat baggeren als maatregel per definitie is afgevalen. Wel komt voor dat de maatregel in een bepaald waterlichaam niet wordt toegepast als het doel op een effectievere wijze met andere maatregelen kan worden bereikt.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.
26.9	Inspreker verzoekt de provincie en HDSR om slootkantenbeheer als mogelijkheid voor natuurvriendelijk oeverbeheer te handhaven. Tevens stelt inspreker een overleg en monitoring voor over de behaalde resultaten van twee recent aangelegde natuurvriendelijke oevers. Lang niet altijd is het nodig dat natuurvriendelijke oevers met grootschalige ingrepen gerealiseerd hoeven te worden. Juist een gebiedsgerichte aanpak met kennis van het gebied en maatwerk is van belang. Aansluiten bij de kansen bij de kansen die in het gebied aanwezig zijn. Slootkantbeheer zou als stimuleringsmaatregel behouden moeten worden in het kader van instand houden en verbeteren van aquatische en oevernatuurwaarden.	De maatregelen uit bijlage 4 zijn slechts voorbeelden van maatregelen die zijn afgevalen. Dit betekent niet dat deze maatregelen voor alle waterlichamen zijn afgevalen en dat dit door alle waterschappen zo is toegepast. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden monitort sinds twee jaar natuurvriendelijke oevers, waaronder ook een aantal recent aangelegde oevers, op hun ecologische waarde. In een onderzoek zullen de monitoringsgegevens van natuurvriendelijke oevers tegen niet ingerichte oevers afgezet worden. Daarnaast is het natuurlijk zo dat voor alle oevers geldt dat een goed maai-beheer essentieel is voor de ontwikkeling van de vegetatie. Het natuurvriendelijk beheer is een aandachtspunt bij het waterschap.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.

26. KRW BIJLAGE 4

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
26.10	Natuurlijk peilbeheer: de conclusie dat deze maatregel een gering ecologisch effect heeft, is onjuist. Natuurlijk peilbeheer moet als een belangrijke maatregel voor water en natuur in het beleid opgenomen worden.	Natuurlijk peilbeheer kan een positief effect hebben op de ecologie. In enkele gevallen kan het zijn dat een natuurlijk peilbeheer slechts een gering ecologisch effect heeft. Vanwege de onduidelijkheid over het precieze effect heeft Waterschap Vallei en Eem besloten in de periode tot 2015 hiernaar onderzoek te doen. De maatregel wordt in deze periode dus niet uitgevoerd, maar in volgende periode wellicht wel, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek. Bijlage 4 heeft slechts als doel om inzicht te geven waarom sommige maatregelen in sommige gevallen zijn afgefallen.	Deze reactie leidt tot een wijziging. Bijlage 4 van het Deelplan KRW vervalt.

27. KRW BIJLAGE 5

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
27.1	Inspreker vraagt voor Binnenveld een aantal specifieke aanvullende maatregelen (actieve grondverwerving, aanwijzing essentiële percelen voor verdrogingsbestrijding, ook maatregelen met uitstraling, stuw in de Grift, termijn vervroegen naar 2015 conform uitgangspunten sense-of-urgency Natura 2000)	Voor het Binnenveld worden passende maatregelen getroffen. Zo wordt het ook aangewezen als prioritair gebied, en gaat er een studie komen naar de effecten van een stuw in de Grift op de grondwaterstanden en kwelstroming ter plaatse. Conform de uitgangspunten van de 'sense of urgency' vindt dit plaats voor 2015.	Deze reactie leidt tot aanpassing van het Waterplan (Bijlage 5 Deelplan KRW).

28. KRW BIJLAGE 7

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
LTO Noord			
28.1	<p>Uit de factsheets blijkt dat bijvoorbeeld de Stichtse Rijnlanden heeft verzuimd de landelijke standaard maatlatten voor sloten en kanalen te vertalen naar reële normen voor stikstof en fosfaat voor hun waterlichamen (GEP). De zorg van LTO Noord spitst zich toe op de waterlichamen waarvan in de factsheets, een groot doelgat wordt gepresenteerd in de stikstof en fosfaatgehalten. Vaak gaat het om een verhoogde natuurlijke achtergrondbelasting die moeilijk is te beïnvloeden. Wij constateren dat niet alle waterbeheerders kennelijk dezelfde afleidingsmethodiek gebruiken. LTO Noord vraagt de provincie deze omissie van De Stichtse Rijnlanden te corrigeren. Daar waar de waterbeheerder de vertaalslag naar de waterlichamen te complex vindt stelt LTO Noord voor de norm in afwachting van nader onderzoek open te laten. Dit achten wij legitiem omdat stikstof en fosfaat slechts ondersteunende parameters zijn en omdat de ecologische kwaliteit reeds voldoende is gewaarborgd met de vastlegging van de Stowa klassen.</p>	<p>Voor de verschillende typen waterlichamen zijn landelijk vastgestelde referentiemaatlatten gebruikt. Het na te streven doel (Goed Ecologisch Potentieel: GEP) is gebaseerd op deze landelijk vastgestelde referentiemaatlatten.</p> <p>De milieukwaliteitseisen voor de ondersteunende parameters van het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 behoren bij de Goede Ecologische Toestand en zijn afgeleid op wetenschappelijke basis; hieraan liggen geen maatschappelijke afwegingen ten grondslag. Op grond van KRW artikel 4.3 kunnen hiervan ecologische doelen worden afgeleid (GEP), maar daarvoor gelden de spelregels die de KRW stelt. In de doelen voor nutriënten mag rekening worden gehouden met een natuurlijke achtergrondbelasting. Het geldt dus niet voor achtergrondbelasting ten gevolge van antropogeen verrijkte gronden. Soms is dit wel de oorzaak en dan kan er een grote afstand zijn tussen het GEP en de huidige situatie. 'Haalbaar en betaalbaar' zijn hier niet direct op van toepassing, maar deze krijgen wel een plek bij de toepassingen van uitzonderingen op grond van KRW artikel 4.4 en 4.5 (fasering en doelverlaging). Hiermee wordt binnen de voorschriften van de KRW invulling gegeven aan het aangehaalde advies van de VROM-raad. De KRW schrijft voor dat normen voor nutriënten worden vastgelegd en dat beoordeeld wordt op deze parameters. Tijdens de eerste planperiode zal nader onderzoek worden uitgevoerd naar de hoogte van de doelen behorende bij het GEP.</p> <p>Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft de effecten van onomkeerbare hydromorfologische ingrepen, zoals peilbeheer in het veenweidegebied met als gevolg een verhoogde achtergrondbelasting, niet meegenomen in de (verlaagde) doelstelling voor nutriënten in het GEP. De reden hiervoor is dat er op dit moment onvoldoende kennis is om tot een kwantificering te komen wat de relatieve bijdrage is van een 'natuurlijke' achtergrondbelasting. Het waterschap heeft ervoor gekozen om hiervoor onderzoek te doen naar het relatieve aandeel van de bronnen van probleemstoffen. Het waterschap zal de resultaten aandragen voor het tweede Stroomgebiedbeheerplan. In het doel 2015 is er rekening mee gehouden dat er wat betreft nutriënten geen extra maatregelen worden genomen.</p>	<p>Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan</p>

28. KRW BIJLAGE 7

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
		Door STOWA wordt een landelijk onderzoek uitgevoerd naar toepassing van de maatlatten. Daarnaast zijn er tal van projecten die meer duidelijkheid zullen geven over bronnen van nutriënten en mogelijke effectieve maatregelen. Met de resultaten van deze ontwikkelingen kunnen we voor de volgende periode betere afwegingen maken. Op voorhand gaan we niet een lager nutriëntendoel stellen.	
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
28.2	Het ontbreekt inspreker aan een overzicht in hoeverre alle voorgenomen maatregelen in de provincie Utrecht leiden tot een gezonde situatie in 2015, 2021 en 2027. Inspreker vraagt dit overzichtelijk in het Waterplan te presenteren en daarbij aan te geven wat de provincie doet om de overgebleven knelpunten op te lossen. Wat kan inspreker van de provincie verwachten als de uitvoering van maatregelen achterblijft?	De inspraakreactie wordt niet onderschreven. In de factsheets is weergegeven wat het verwachte doelbereik is voor 2015. Daarnaast gaan wij ervan uit dat het doel bereikt is in 2027, of zoveel eerder als mogelijk. Over het bereik in 2021 is geen goede uitspraak te doen. Vandaar dat dit niet is opgenomen. Wij zetten in op het tijdig nemen van de voorgenomen maatregelen. Het maatregelenpakket is op stroomgebiedsniveau met alle betrokken waterbeheerders tot stand gekomen. Indien het resultaat achter blijft zal de provincie de andere waterbeheerders hierop aanspreken.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
Waterschap Vallei en Eem			
28.3	In het KRW-deel van het Waterplan legt de provincie de ecologische doelen (GEP's) vast van de verschillende waterlichamen die in het Utrechtse deel van ons beheersgebied zijn gedefinieerd. Inspreker heeft geconstateerd dat de in de factsheets genoemde getallen bij de GEP's niet altijd volledig overeenkomen met de getallen die wij hiervoor in de landelijke database hebben vastgelegd. Het gaat hierbij volgens ons niet om hogere of lagere doelen, maar om afrondingsverschillen. Graag beziet inspreker samen met de provincie welke getallen de juiste zijn, en inspreker vraagt de provincie indien nodig de getallen in het Waterplan aan te passen.	Wij willen graag met u dit corrigeren.	Deze reactie leidt tot een wijziging van het Deelplan KRW.

29. OVERIG

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Landgoed Linschoten			
29.1	Uit het waterplan kan men niet opmaken welke gevolgen de uitvoering van het Waterplan met zich mee zal brengen en in hoeverre het Waterplan in strijd is met de doelstelling van Stichting Landgoed Linschoten. In het geval het landgoed geschaad wordt in haar belangen heeft ze ernstige bezwaren tegen het Waterplan en wordt de provincie verzocht de belangen van landgoed Linschoten mee te nemen in de realisatie van het waterplan of enig ander voorgenomen wijziging in de waterhuishouding.	Het Waterplan is het provinciale strategische beleidsplan op het gebied van waterveiligheid, waterbeheer en gebruik en beleving van water in de provincie voor de periode 2010-2015. Het is kaderstellend voor het waterbeleid van de waterschappen en andere waterbeheerders binnen de provincie Utrecht. Zoals de Stichting Landgoed Linschoten zicht inspant voor de duurzame instandhouding van het landgoed, zo kiezen wij als provincie voor een duurzaamheidsstrategie die zich richt op het ontwikkelen van duurzame, robuuste watersystemen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht			
29.2	NMU verzoekt provincie Utrecht dringend ervoor te zorgen dat over 6 jaar een veel ruimere inspraaktermijn geldt.	Voor de duur van de inspraaktermijn van het Waterplan is de Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 3.4, van toepassing. Hierin is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure opgenomen en ten aanzien van de termijn voor terinzagelegging is hierover in artikel 3:11 bepaald dat de stukken ter inzage liggen gedurende de in art. 3:16 bepaalde termijn. Deze termijn bedraagt zes weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een langere termijn is bepaald. Het staat een bestuursorgaan niet vrij om deze termijn voor het indienen van zienswijzen te verlengen, aangezien dit in strijd is met het artikel en met het systeem van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dat de termijn van zes weken kort is, door het samenvallen van de inspraakperiodes van Rijk, provincie en waterschappen, is een door ons en vele partijen gedeeld standpunt. Bij het Rijk hebben wij er inmiddels op aangedrongen dit punt mee te nemen in de planvoorbereiding voor de volgende planperiode.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.
29.3	Inspreker vraagt provincie Utrecht meer informatie die een goede kosten-baten afweging mogelijk maakt.	Op landelijk niveau is geprobeerd een zo goed mogelijke kosten-batenanalyse te maken. Bij het selecteren van maatregelen door de waterschappen voor het oppervlaktewater en door de provincie voor het grondwater is het kosteneffectiviteitscriterium gebruikt. Wij willen ernaar streven om in de volgende planperiode het gewenste inzicht te verkrijgen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

29. OVERIG

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Milieuzorg Zeist			
29.4	De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. vindt de inspraakperiode erg kort. Dat komt mede doordat op dit moment vele Waterplannen ter inzage zijn gelegd of binnen afzienbare tijd nog zullen worden gelegd. Het is van belang dat belanghebbenden voldoende tijd krijgen om die plannen zorgvuldig te bestuderen en ze zo op hun merites te kunnen beoordelen.	Voor de duur van de inspraaktermijn van het Waterplan is de Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 3.4, van toepassing. Hierin is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure opgenomen en ten aanzien van de termijn voor terinzagelegging is hierover in artikel 3:11 bepaald dat de stukken ter inzage liggen gedurende de in art. 3:16 bepaalde termijn. Deze termijn bedraagt zes weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een langere termijn is bepaald. Het staat een bestuursorgaan niet vrij om deze termijn voor het indienen van zienswijzen te verlengen, aangezien dit in strijd is met het artikel en met het systeem van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dat de termijn van zes weken kort is, door het samenvallen van de inspraakperiodes van Rijk, provincie en waterschappen, is een door ons en vele partijen gedeeld standpunt. Bij het Rijk hebben wij er inmiddels op aangedrongen dit punt mee te nemen in de planvoorbereiding voor de volgende planperiode.	
Staatsbosbeheer			
29.5	Voor de zienswijze van Staatsbosbeheer wordt verwezen naar de brief van de Natuur en Milieufederatie Utrecht, die mede namens Staatsbosbeheer en een aantal natuur- en milieuorganisaties naar provincie Utrecht is verstuurd d.d. 12 februari 2009.	Voor kennisgeving aangenomen.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

29. OVERIG

nr.	(samenvatting van de) inspraakreactie/deelreactie	antwoord	aanpassing in Waterplan / Deelplan KRW
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)			
29.6	De periode van 6 weken inspraaktermijn is te kort om de plannen van de overheid, in hun samenhang, van een zienswijze te voorzien. Dhr. Wintraecken verzoekt om een verlenging met tenminste 6 weken.	Voor de duur van inspraaktermijn van het Waterplan is de Algemene wet bestuursrecht (Awb), afdeling 3.4, van toepassing. Hierin is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure opgenomen en ten aanzien van de termijn voor terinzagelegging is hierover in artikel 3:11 bepaald dat de stukken ter inzage liggen gedurende de in art. 3:16 bepaalde termijn. Deze termijn bedraagt zes weken, tenzij bij wettelijk voorschrift een langere termijn is bepaald. Het staat een bestuursorgaan niet vrij om deze termijn voor het indienen van zienswijzen te verlengen, aangezien dit in strijd is met het artikel en met het systeem van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dat de termijn van zes weken kort is, door het samenvallen van de inspraakperiodes van Rijk, provincie en waterschappen, is een door ons en vele partijen gedeeld standpunt. Bij het Rijk hebben wij er inmiddels op aangedrongen dit punt mee te nemen in de planvoorbereiding voor de volgende planperiode.	Deze reactie leidt niet tot een aanpassing in het plan.

BIJLAGE 1

Insprekers (op alfabetische volgorde)	Nr. inspraakreactie	Paginnummer(s)
Buro Duo-Advies	4.5, 4.6	10
Gemeente Amersfoort	14.1, 14.2, 14.14, 14.15, 14.16	62, 70
Gemeente Houten	7.1, 8.1, 11.9, 12.18, 17.1, 18.5	20, 28, 42, 53, 80, 82
Gemeente Rhenen	14.1, 14.6, 14.19	62, 65, 72
Gemeente Soest	14.1	62
Gemeente Utrecht	7.2, 8.6, 22.1, 23.6, 23.7, 23.8, 23.9, 23.10	21, 30, 92, 109
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	14.6	65
Gemeente Veenendaal	14.3, 14.4, 14.5, 14.6	63, 65
Gemeente Zeist	14.1, 14.2, 14.6	62, 65
Herder, dhr. W.	10.10	38
HISWA	3.3, 16.2	8, 78
Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	3.1	7
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	5.5, 7.3, 8.5, 11.5, 11.6, 12.22, 16.1, 21.1	13, 22, 29, 40, 54, 78, 88
InterProvinciale Organisatie Sportvisserij (POS)	15.1, 18.4, 18.6, 18.7, 18.8, 22.2, 22.3	76, 82, 92
IVN Eemland	2.1, 7.4, 12.19, 12.20, 12.21, 22.4, 26.1	6, 22, 53, 93, 118
Kamer van Koophandel Midden-Nederland, mede namens Kamer van Koophandel Gooi, Eem en Flevoland	3.4, 4.1, 4.2, 7.5, 8.2, 8.3, 10.1, 13.1, 14.17, 19.1, 19.2, 19.3, 19.4	8, 9, 23, 28, 32, 55, 71, 85
Kool, mw. G.	3.5, 23.14	8, 114
Landgoed Linschoten	29.1	125
Landgoed Zuylestein	12.1	46
LTO Noord	1.1, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 10.3, 10.4, 10.5, 18.9, 21.5, 28.1	4, 13, 14, 34, 83, 90, 123
Nederlandse Melkveehouders Vakbond	10.2, 18.10, 22.5, 22.6, 22.7, 22.8	33, 83, 93
Nieuwendijk, ing. F.A.M. en A.H. van den Engel	6.4, 12.2, 22.9	17, 46, 97
NMU, mede namens Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap en IVN Utrecht	1.2, 6.5, 10.8, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6, 13.3, 13.4, 14.7, 14.8, 18.11, 20.2, 21.2, 22.10, 22.11, 22.12, 22.13, 25.1, 26.2, 27.1, 28.2, 29.2, 29.3	5, 17, 37, 47, 56, 65, 84, 87, 88, 97, 117, 118, 122, 124, 125
Noteboom, dhr. C.D.	6.9, 11.10, 11.11, 13.2, 14.9	19, 42, 43, 55, 66
Rijkswaterstaat	21.3	89
Staatsbosbeheer	29.5	126
Stichting Bewoners Platform Brugakker (dhr. Wintraecken)	7.6, 7.7, 7.8, 9.1, 10.6, 10.7, 13.5, 13.6, 14.20, 21.6, 23.1, 23.2, 23.3, 23.4, 23.5, 24.1, 24.2, 24.3, 26.3, 26.4, 26.5, 26.6	24, 31, 57, 72, 91, 107, 115, 119, 127
Stichting Milieuzorg Zeist	4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 11.11, 11.12, 12.7, 12.8, 12.9, 12.10, 12.11, 12.12, 13.7, 13.8, 13.9, 14.10, 14.11, 14.12, 15.2, 18.1, 18.2, 18.3, 21.4, 22.14, 22.15, 22.16, 22.17, 29.4	9, 11, 18, 19, 43, 48, 58, 67, 76, 81, 89, 99, 126
VeiligheidsRegio Utrecht (VRU)	3.6	8
Vereniging Onafhankelijke Natuur Informatie (VONI)	12.2	46

Insprekers (op alfabetische volgorde)	Nr. inspraakreactie	Paginnummer(s)
Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 13.15, 14.24, 22.18, 22.19, 22.20	39, 61, 75, 103
Vitens	13.13, 14.21, 14.22, 23.11, 23.12, 24.4	60, 73, 113, 116
VNO-NCW	22.21	105
Waternet	1.3, 13.14, 14.23, 20.1, 23.13	5, 60, 74, 87, 114
Waterschap Rivierenland	7.9, 7.10, 7.11, 8.4, 11.13, 17.2	26, 29, 44, 80
Waterschap Vallei en Eem	11.14, 14.13, 17.3, 22.22, 28.3	45, 69, 80, 106, 124
Watersportverbond	3.2, 3.3, 7.12, 16.2, 16.3, 16.4, 16.5	78, 27, 78
Werkgroep Natuurlijk Zeist-West	10.9, 11.7, 11.8, 12.13, 12.14, 12.15, 12.16, 12.17, 13.10, 13.11, 13.12, 14.18, 15.3, 15.4, 18.12	37, 41, 51, 59, 72, 76, 84, 120